

613.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O GLOBALNOM MINIMALNOM POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA

Proglašavam **Zakon o globalnom minimalnom porezu na dobit pravnih lica**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na sjednici Drugog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine.

Broj: 01-009/26-377/2
Podgorica, 2. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na sjednici Drugog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine, donijela je

ZAKON
O GLOBALNOM MINIMALNOM POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

(1) Ovim zakonom se uređuje sistem i plaćanje obaveza dodatnog poreza na dobit pravnih lica radi obezbjeđivanja minimalnog nivoa oporezivanja dobiti grupa međunarodnih preduzeća i velikih domaćih grupa (u daljem tekstu: minimalni globalni porez).

(2) Prihodi od minimalnog globalnog poreza pripadaju budžetu Crne Gore.

Područje primjene

Član 2

(1) Ovaj zakon se primjenjuje na sastavne subjekte koji su članovi grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe čiji ukupni prihod iznosi najmanje 750.000.000,00 eura iskazan u konsolidovanim finansijskim izvještajima krajnjeg matičnog društva u najmanje dvije od četiri fiskalne godine koje neposredno prethode izvještajnoj fiskalnoj godini, uključujući prihode od isključenih subjekata iz stava 3 ovog člana.

(2) Ako jedna ili više fiskalnih godina iz stava 1 ovog člana traju kraće ili duže od 12 mjeseci, prag prihoda iz stava 1 ovog člana usklađuje se srazmjerno za svaku od tih fiskalnih godina.

(3) Ovaj zakon se ne primjenjuje na sljedeće isključene subjekte:

1) državni organ, međunarodnu organizaciju, neprofitnu organizaciju, penzioni fond, investicioni fond koji je krajnje matično pravno lice ili subjekat koji vrši ulaganja u nepokretnu imovinu, a koji je krajnje matično pravno lice.

2) subjekat koji ima najmanje 95% svoje vrijednosti u vlasništvu jednog ili više subjekata iz tačke 1 ovog stava, direktno ili putem jednog ili više isključenih subjekata, osim subjekata koji pružaju usluge u oblasti penzijskog osiguranja i koji:

a) posluje isključivo ili pretežno isključivo radi posjedovanja imovine ili ulaganja sredstava u korist subjekta ili subjekata iz tačke 1 ovog stava, ili

b) obavlja isključivo aktivnosti pomoćnog karaktera koje obavlja subjekat ili subjekti iz tačke 1 ovog stava.

3) subjekat koji ima najmanje 85% svoje vrijednosti u vlasništvu, direktno ili preko jednog ili više isključenih subjekata, jednog ili više subjekata iz tačke 1 ovog stava, osim subjekata koji pružaju usluge u oblasti penzijskog osiguranja, pod uslovom da njegov prihod potiče iz dividendi, odnosno iz dobiti ili gubitka od vlasničkog kapitala koji su isključeni iz obračuna dobiti ili gubitka u skladu sa članom 7 stav 2 tač. 2 i 3 ovog zakona.

(4) Izuzetno od odredaba stava 3 tačka 1 podtačka 3 ovog člana, sastavni subjekat koji podnosi prijavu može u skladu sa članom 29 stav 1 ovog zakona da odluči da se subjekat iz stava 3 tač. 2 i 3 ovog člana ne smatra isključenim subjektom.

Osnovne definicije

Član 3

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **subjekat** je fizičko ili pravno lice koje je u obavezi da priprema odvojenu računovodstvenu dokumentaciju;

2) **sastavni subjekat** je:

- svaki subjekat koji je dio grupe međunarodnog preduzeća ili velike domaće grupe; i

- svaka stalna poslovna jedinica glavnog subjekta koji je dio grupe međunarodnog preduzeća iz alineje 1 ove tačke;

3) **grupa** je:

- određeni broj subjekata povezanih vlasništvom ili kontrolom, kako je propisano prihvatljivim standardom finansijskog računovodstva za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izvještaja koje primjenjuje krajnje matično pravno lice, uključujući svaki subjekat koji može biti isključen iz konsolidovanih finansijskih izvještaja krajnjeg matičnog društva zbog svoje male veličine, pitanja materijalnosti ili zbog toga što je namijenjen za prodaju; ili

- subjekat koji ima jednu ili više stalnih poslovnih jedinica, pod uslovom da nije dio druge grupe definisane u podtački a.

4) **grupa međunarodnih preduzeća** je grupa koja obuhvata najmanje jedan subjekat ili stalnu poslovnu jedinicu koja se ne nalazi u jurisdikciji krajnjeg matičnog društva;

5) **velika domaća grupa** je grupa čiji se svi sastavni subjekti nalaze u istoj državi;

6) **konsolidovani finansijski izvještaji** su:

- finansijski izvještaji koje sastavlja subjekat u skladu s prihvatljivim standardom finansijskog računovodstva u kojima se imovina, obaveze, prihodi, rashodi i novčani tokovi tog subjekta i svih subjekata u kojima ima kontrolni udio prikazuju kao da pripadaju jedinstvenoj ekonomskoj jedinici;

- za grupe iz tačke 3 alineje 2 ovog člana, finansijski izvještaji koje sastavlja subjekat u skladu sa prihvatljivim standardom finansijskog računovodstva;

- finansijski izvještaji krajnjeg matičnog društva koji se ne sastavljaju u skladu s prihvatljivim standardom finansijskog računovodstva i koji su naknadno usklađeni radi sprečavanja svakog značajnijeg narušavanja tržišne konkurencije; i

- ako krajnje matično pravno lice ne sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa al. 1, 2 i 3 ove tačke, finansijski izvještaji koji bi se sastavljali da je krajnje matično društvo bilo u obavezi da ih sastavlja u skladu sa prihvatljivim standardom finansijskog

računovodstva ili drugim standardom finansijskog računovodstva i pod uslovom da su ti finansijski izvještaji usklađeni radi sprečavanja svakog značajnijeg narušavanja tržišne konkurencije;

7) **fiskalna godina** je računovodstveni period za koji krajnje matično društvo grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe sastavlja svoje konsolidovane finansijske izvještaje ili kalendarska godina, ako krajnje matično društvo ne sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje;

8) **sastavni subjekat koji podnosi prijavu** je subjekat koji podnosi prijavu o dopunskom porezu u skladu s članom 28 ovog zakona;

9) **međunarodna organizacija** je međuvladina organizacija, uključujući organizaciju, agencije ili tijela koji su u njenom potpunom vlasništvu i ispunjavaju sljedeće uslove:

- sastavljena od strane vlada,
- na snazi ima sporazum o sjedištu ili sličan sporazum sa jurisdikcijom u kojoj je osnovana, i
- zakonom ili drugim aktima o upravljanju međunarodnom organizacijom kojim se sprečava da prihodi međunarodne organizacije budu u korist trećih lica;

10) **neprofitna organizacija** je subjekat koji ispunjava sljedeće uslove:

- osnovan je i djeluje u jurisdikciji u kojoj je rezident isključivo u vjerske, dobrotvorne, naučne, umjetničke, kulturne, sportske, obrazovne ili druge slične svrhe ili kao strukovna organizacija, poslovna zajednica, privredna komora, organizacija rada, organizacija u poljoprivredi ili hortikulturi, građansko udruženje ili organizacija koja djeluje isključivo sa ciljem obezbjeđivanja socijalne zaštite,

- pretežno je sva dobit od aktivnosti iz tačke 11 alineja 1 ovog člana izuzeta od poreza na dobit u jurisdikciji u kojoj je rezident;

- nema akcionara kao ni članova koji imaju vlasničke i udjele u njegovoj dobiti ili imovini;

- nije dozvoljena raspodjela dobiti ili imovine subjekta, kao ni korišćenje dobiti ili imovine licima ili subjektima koji se ne bave humanitarnim radom, osim u slučaju humanitarnih aktivnosti subjekta, isplata naknade za obavljene usluge ili za korištenje dobara ili imovine ili kao isplata po fer tržišnoj vrijednosti za nepokretnosti koje je subjekat kupio;

- nakon prestanka ili likvidacije subjekata sva se njegova imovina raspodjeljuje ili vrši povrat neprofitnoj organizaciji ili vladi (uključujući svako državno tijelo) u jurisdikciji u kojoj je subjekat bio rezident ili njenoj političkoj jedinici; i

- ne obavlja privrednu ili poslovnu djelatnost koja nije direkto povezana sa svrhom osnivanja;

11) **provodni subjekat** je subjekat koji je fiskalno transparentan u pogledu svojih prihoda, rashoda, dobiti ili gubitka u jurisdikciji u kojoj je osnovan, osim ako je rezident u poreske svrhe i podliježe obuhvaćenom porezu na prihod ili dobit u drugoj jurisdikciji. Provodnim subjektom smatra se:

- fiskalno transparentni subjekat u pogledu prihoda, rashoda, dobiti ili gubitka u mjeri u kojoj je fiskalno transparentan u jurisdikciji u kojoj se nalazi njegov vlasnik;

- obrnuti hibridni subjekat u pogledu prihoda, rashoda, dobiti ili gubitka u mjeri u kojoj nije fiskalno transparentan u jurisdikciji u kojoj se nalazi njegov vlasnik.

12) **fiskalno transparentan subjekat** je subjekat čiji se prihodi, rashodi, dobit ili gubitak prema pravu određene jurisdikcije tretiraju kao da ih je ostvario direktni vlasnik tog subjekta srazmjerno njegovom udjelu u tom subjektu, pri čemu se vlasnički udio u subjektu ili stalnoj poslovnoj jedinici koja je sastavni subjekat tretira kao da se posjeduje putem fiskalno transparentne strukture ako taj vlasnički udio se posjeduje indirektno preko lanca

fiskalno transparentnih subjekata. Sastavni subjekat koji nije rezident u poreske svrhe i koji ne podliježe obuhvaćenom porezu ili domaćem dopunskom porezu na osnovu mjesta uprave, osnivanja ili sličnih kriterijuma, smatra se provodnim subjektom i fiskalno transparentnim subjektom u pogledu svojih prihoda, rashoda, dobiti ili gubitka u mjeri u kojoj:

- njegovi vlasnici se nalaze u jurisdikciji u kojoj se subjekat smatra fiskalno transparentnim;

- mjesto poslovanja se ne nalazi se u jurisdikciji u kojoj je osnovan; i
- prihodi, rashodi, dobit ili gubitak ne pripadaju stalnoj poslovnoj jedinici;

13) stalna poslovna jedinica je:

- mjesto poslovanja ili pretpostavljeno mjesto poslovanja koje se nalazi u jurisdikciji u kojoj se smatra stalnom poslovnom jedinicom u skladu s poreskim ugovorom koji je u primjeni, pod uslovom da ta jurisdikcija oporezuje dobit koja mu je pripisana u skladu s odredbom koja je skladu sa članom OECD modela ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koji se odnosi na dobit od poslovanja;

- ako poreski ugovor nije u primjeni, mjesto poslovanja ili pretpostavljeno mjesto poslovanja koje se nalazi u jurisdikciji koja oporezuje dobit na neto osnovi na način na koji oporezuje svoje poreske rezidente;

- ako u jurisdikciji ne postoji sistem oporezivanja dobiti, mjesto poslovanja ili pretpostavljeno mjesto poslovanja koje se nalazi u toj jurisdikciji i koje bi se smatralo stalnom poslovnom jedinicom u skladu sa OECD modelom ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, pod uslovom da ta jurisdikcija ima pravo oporezivanja dobiti koja mu se pripisuje u skladu sa članom OECD modela ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koji se odnosi na dobit od poslovanja; ili

- mjesto poslovanja ili pretpostavljeno mjesto poslovanja koje nije opisano u al. 1, 2 i 3 ove tačke u kojem se poslovanje odvija izvan jurisdikcije u kojoj se nalazi subjekat pod uslovom da ta jurisdikcija izuzima dobit koja se pripisuje takvom poslovanju;

14) krajnje matično društvo je:

- subjekat koji je direktni ili indirektni vlasnik kontrolisanog udjela u bilo kojem drugom subjektu i koji nije u direktnom ili indirektnom vlasništvu drugog subjekta sa kontrolisanim udjelom u njemu; ili

- glavni subjekat grupe kako je definisan u tački 3 alineja 2 ovog stava;

15) minimalna poreska stopa je poreska stopa u iznosu od 15%;

16) dopunski porez je dopunski porez koji se obračunava za Crnu Goru ili sastavni subjekat u skladu sa članom 17 ovog zakona;

17) režim oporezivanja kontrolisanog stranog društva je skup poreskih pravila prema kojem domaći i strani akcionari stranog subjekta ili glavni subjekat stalne poslovne jedinice podliježu oporezivanju svog udjela u dijelu dobiti ili cjelokupnoj dobiti koju je ostvario taj strani sastavni subjekat, nezavisno od toga da li se ta dobit raspodjeljuje akcionarima;

18) sastavni subjekat koji podliježe niskoj poreskoj stopi je:

- sastavni subjekat grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe koji se nalazi u jurisdikciji sa niskim poreskim opterećenjem; ili

- sastavni subjekat bez državne pripadnosti koji u fiskalnoj godini ima dobit i efektivnu poresku stopu koja je niža od minimalne poreske stope;

19) kontrolisani udio je vlasnički udio u subjektu kojim se od vlasnika udjela zahtijeva da konsoliše imovinu, obaveze, prihode, rashode i novčane tokove subjekta na pojedinačnoj osnovi, u skladu s prihvatljivim standardom finansijskog računovodstva;

20) vlasnički udio je svaki vlasnički udio kojim se ostvaruje pravo na dobit, kapital ili rezerve subjekta ili stalne poslovne jedinice;

21) prihvatljivi standard finansijskog računovodstva je međunarodni standard finansijskog izvještavanja (MSFI ili MSFI koje je Evropska unija donijela na osnovu Uredbe

(EZ) br. 1606/2002 Evropskog parlamenta i Savjeta o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda), kao i opšteprihvaćeni računovodstveni principi Australije, Brazila, Kanade, država članica Evropske unije, država članica Evropskog ekonomskog prostora, Hong Konga (Kine), Japana, Meksika, Novog Zelanda, Narodne Republike Kine, Republike Indije, Republike Koreje, Rusije, Singapura, Švajcarske, Ujedinjenog Kraljevstva i Sjedinjenih Američkih Država;

22) **odobreni standard finansijskog računovodstva** je skup opšteprihvaćenih računovodstvenih principa koje dopušta ovlašćeno računovodstveno tijelo u jurisdikciji u kojoj se taj subjekat nalazi, pri čemu ovlašćeno računovodstveno tijelo je tijelo koje je u određenoj jurisdikciji pravno ovlašćeno propisivati, uspostavljati ili prihvatati računovodstvene standarde za potrebe finansijskog izvještavanja;

23) **značajnije narušavanje tržišne konkurencije** je, u pogledu primjene posebnog principa ili postupka iz grupa opšteprihvaćenih računovodstvenih principa, primjenu tog principa ili postupka koji rezultira zbirnom promjenom prihoda ili rashoda koja je veća od 75.000.000,00 eura u određenoj fiskalnoj godini u odnosu na iznos koji bi bio utvrđen primjenom odgovarajućeg principa ili postupka u skladu s međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI ili MSFI koje je Evropska unija donijela na osnovu Uredbe (EZ) br. 1606/2002);

24) **domaći dopunski porez** je minimalni porez koji se uvodi u domaće zakonodavstvo Crne Gore i koji:

- predviđa utvrđivanje viška dobiti sastavnih subjekata koji se nalaze u Crnoj Gori u skladu s utvrđenim globalnim pravilima i primjene minimalne poreske stope na taj višak dobiti za Crnu Goru i sastavne subjekte za fiskalnu godinu; i

- se primjenjuje na način koji je u skladu s određenim globalnim pravilima pod uslovom da Crna Gora ne pruža nikakve koristi povezane sa tim pravilima;

25) **neto knjigovodstvena vrijednost materijalne imovine** je prosjek početne i krajnje vrijednosti materijalne imovine nakon što su u obzir uzeti akumulirana amortizacija, trošenje i umanjenje vrijednosti, kako je prikazano u finansijskim izvještajima;

26) **investicioni subjekat** je:

- investicioni fond ili subjekat za ulaganja u nekretnine;

- subjekat koji je u najmanje 95% direktnom vlasništvu subjekta iz alineje 1 ove tačke i koji posluje isključivo ili gotovo isključivo radi držanja imovine ili ulaganja sredstava u korist tih subjekata; ili

- subjekat čije je najmanje 85% vrijednosti u vlasništvu subjekta iz podtačke a pod uslovom da je njegova dobit ostvarena od dividendi, dobitaka ili gubitaka od vlasničkog kapitala koji su isključeni iz obračuna dobiti u smislu ovog zakona;

27) **investicioni fond** je subjekat koji ispunjava sljedeće uslove:

- objedinjava finansijsku ili nefinansijsku imovinu određenog broja ulagača, koji ne moraju biti povezani;

- ulaže u skladu s utvrđenom politikom ulaganja;

- omogućava ulagačima smanjenje transakcijskih, istraživačkih i analitičkih troškova ili zajedničku raspodjelu rizika;

- namijenjen je ostvarivanju dobiti ili dobitaka od ulaganja ili zaštiti od konkretnog ili opšteg događaja ili rezultata;

- njegovi ulagači imaju pravo na povrat od imovine fonda ili dobiti ostvarene od te imovine na osnovu svog doprinosa;

- taj fond, ili njegova uprava, podliježu regulatornom režimu, uključujući primjenu pravila o borbi protiv pranja novca i zaštiti ulagača, za investicione fondove u jurisdikciji u kojoj je osnovan ili u kojoj se njime upravlja; i

- fondom upravljaju stručnjaci za upravljanje investicionim fondovima u ime ulagača;

28) **subjekat za ulaganja u nekretnine** je subjekat sa velikim brojem ulagača koji ima pretežno nepokretnu imovinu i koji podliježe jedinstvenom nivou oporezivanja koje se odnosi na subjekta ili na vlasnika udjela, sa odlaganjem najduže godinu dana;

29) **penzioni fond** je:

- subjekat koji je osnovan i koji posluje u određenoj jurisdikciji isključivo ili gotovo isključivo radi upravljanja penzionim ili dodatnim davanjima ili njihovim isplatama fizičkim licima: ako ta jurisdikcija ili njena politička jedinica ili jedinica lokalne samouprave reguliše takav subjekat, ili takva davanja su osigurana ili na drugi način zaštićena domaćim propisima i finansiraju od strane imovine koju posjeduje fiducijar ili povjerilac kako bi se osiguralo ispunjenje odgovarajućih penzionih obaveza u slučaju nesolventnosti grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe;

- subjekat za pružanje usluga u oblasti penzionog osiguranja;

30) **subjekat za pružanje usluga u oblasti penzionog osiguranja** je subjekat koji je osnovan i posluje isključivo ili gotovo isključivo radi ulaganja sredstava u korist subjekata iz tačke 29 alineja 1 ovog člana ili obavljanja aktivnosti koje imaju pomoćni karakter u odnosu na regulisane aktivnosti iz iste tačke, pod uslovom da je subjekat za pružanje usluga u oblasti penzionog osiguranja dio iste grupe kao i subjekti koji obavljaju te regulisane aktivnosti;

31) **jurisdikcija s niskim poreskim opterećenjem** je, u pogledu grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe u svakoj fiskalnoj godini, država u kojoj grupa međunarodnih preduzeća ili velika domaća grupa ima dobit i podliježe efektivnoj poreskoj stopi koja je niža od minimalne poreske stope;

32) **dobit ili gubitak** je neto računovodstvena dobit ili gubitak sastavnog subjekta koji su prilagođeni u skladu sa čl. 6, 23, 24, 25, 26 i 27 ovog zakona;

33) **nekvalifikovani povratni imputirani porez** je svaki iznos poreza, osim kvalifikovanog imputiranog poreza, koji obračunava ili plaća sastavni subjekat i za koji se vrši povraćaj:

- stvarnom vlasniku dividende koju je isplatio taj sastavni subjekat ili koji stvarni vlasnik može odbiti od poreske obaveze koja nije povezana sa takvom dividendom; ili

- društvu koje isplaćuje dividende nakon isplate dividende akcionarima.

34) **kvalifikovani imputirani porez** je obuhvaćeni porez koji obračunava ili plaća sastavni subjekat, uključujući stalnu poslovnu jedinicu, koji se može vratiti ili odbiti stvarnom vlasniku dividende koju je isplatio sastavni subjekat ili, u slučaju obuhvaćenog poreza koji obračunava ili plaća stalna poslovna jedinica, dividendu koju je isplatio glavni subjekat i, u mjeri u kojoj je povraćaj isplaćen ili odbijen:

- odobrila je jurisdikcija koja nije jurisdikcija koja je uvela obuhvaćene poreze;

- odobren je stvarnom vlasniku dividende koja podliježe oporezivanju po nominalnoj stopi koja je jednaka minimalnoj poreskoj stopi na primljenu dividendu ili je veća od nje, u skladu s domaćim pravom jurisdikcije koja je nametnula obuhvaćene poreze sastavnom subjektu;

- odobren je fizičkom licu koja je stvarni vlasnik dividende i rezident u poreske svrhe u jurisdikciji koja je nametnula obuhvaćene poreze sastavnom subjektu i koja podliježe oporezivanju po nominalnoj stopi koja je jednaka standardnoj poreskoj stopi koja se primjenjuje na redovnu dobit ili je veća od nje; ili

- odobren je državnom tijelu, međunarodnoj organizaciji, rezidentnoj neprofitnoj organizaciji, rezidentnom penzionom fondu, rezidentnom investicionom subjektu koji nije dio grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe, ili rezidentnom društvu za životno osiguranje u mjeri u kojoj se dividenda prima u vezi sa aktivnostima rezidentnih penzionih

fondova i podliježe oporezivanju na sličan način kao i dividenda koju prima penzioni fond, pri čemu: neprofitna organizacija ili penzioni fond su rezidenti u određenoj jurisdikciji ako su osnovani i ako se njima upravlja u toj jurisdikciji, investicioni subjekat je rezident u određenoj jurisdikciji ako je osnovan i uređen u toj jurisdikciji i društvo za životno osiguranje je rezident u jurisdikciji u kojoj se nalazi;

35) kvalifikovani povratni poreski kredit je:

- povratni poreski kredit koji se plaća u novcu ili novčanom ekvivalentu sastavnom subjektu u roku od četiri godine od datuma na koji sastavni subjekat imao pravo na povratni poreski kredit u skladu sa pravom jurisdikcije koja odobrava kredit; ili

- dio poreskog kredita koji se djelimično vraća, dio povratnog poreskog kredita koji je plaćen u novcu ili novčanom ekvivalentu sastavnom subjektu u roku od četiri godine od datuma na koji sastavni subjekat ima pravo na djelimični povratni poreski kredit;

pri čemu kvalifikovani povratni poreski kredit ne uključuje iznos poreza koji se može odbiti ili vratiti na osnovi kvalifikovanog imputiranog poreza ili nekvalifikovanog povratnog imputiranog poreza;

36) nekvalifikovani povratni poreski kredit je poreski kredit koji nije kvalifikovani povratni poreski kredit, a može se u cijelini ili djelimično vratiti;

37) glavni subjekat je subjekat koji u svojim finansijskim izvještajima uključuje neto računovodstvenu dobit ili gubitak stalne poslovne jedinice;

38) sastavni subjekat – vlasnik je sastavni subjekat koji je direktni ili indirektni vlasnik vlasničkog udjela u drugom sastavnom subjektu iste grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe;

39) prihvatljivi poreski sistem na raspodjelu je sistem oporezivanja dobiti:

- kojim se uvodi porez na dobit pravnih lica samo ako se ta dobit raspodjeljuje ili se smatra da je raspodijeljena akcionarima ili ako društvo snosi određene neposlovne troškove;

- kojim se uvodi porez po stopi koja je jednaka minimalnoj poreskoj stopi ili je veća od nje; i

- koji je bio na snazi prije ili poslije 1. jula 2021 godine;

40) subjekat imenovan za podnošenje prijave je sastavni subjekat, osim krajnjeg matičnog društva, koji je grupa međunarodnih preduzeća ili velika domaća grupa imenovala da u njeno ime podnese prijavu u skladu sa članom 28 ovog zakona.

Lokacija sastavnog subjekta

Član 4

(1) Lokacija subjekta koji nije provodni subjekat u smislu ovog zakona utvrđuje se na sljedeći način:

1) da se nalazi u jurisdikciji u kojoj je subjekat rezident za potrebe oporezivanja na osnovu njegovog mjesta osnivanja, upravljanja ili drugog sličnog kriterijuma;

2) u drugim slučajevima, da se nalazi u jurisdikciji u kojoj je osnovan.

(2) Lokacija stalne poslovne jedinice utvrđuje se na sljedeći način:

1) u odnosu na član 2 stav 1 tačka 13 alineja 1 ovog zakona, da se nalazi u jurisdikciji u kojoj se smatra stalnom poslovnom jedinicom i oporezuje se na osnovu primjene poreskog ugovora;

2) u odnosu na član 2 stav 1 tačka 13 alineja 2 ovog zakona, da se nalazi u jurisdikciji u kojoj se oporezuje na neto osnovi na osnovu svoje poslovne prisutnosti;

3) u odnosu na član 2 stav 1 tačka 13 alineja 3 ovog zakona, da se nalazi u jurisdikciji u kojoj je smještena;

4) u odnosu na član 2 stav 1 tačka 13 alineja 4 ovog zakona, smatra se da stalna poslovna jedinica nema državnu pripadnost.

(3) U slučaju da se sastavni subjekat nalazi u dvije jurisdikcije koje primjenjuju poreski ugovor, smatra se da se nalazi u jurisdikciji u kojoj je rezident za potrebe oporezivanja u skladu sa tim poreskim ugovorom.

(4) U slučaju da se sastavni subjekat nalazi u dvije jurisdikcije koje ne primjenjuju poreski ugovor, smatra se da se nalazi u jurisdikciji koja je u prethodnoj fiskalnoj godini naplatila veći iznos obuhvaćenih poreza.

(5) Odredbe stava 4 ovog člana primjenjuju se i u slučaju kada se sastavni subjekat nalazi u dvije jurisdikcije koje primjenjuju poreski ugovor ako:

1) se primjenjivim ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja zahtijeva da nadležni organi postignu zajednički dogovor o pretpostavljenoj rezidentnosti za potrebe oporezivanja sastavnog subjekta, a dogovor nije postignut;

2) na osnovu primjenjivog ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ne postoji oslobođenje od dvostrukog oporezivanja jer je sastavni subjekat rezident za potrebe oporezivanja obje ugovorne strane.

(6) Prilikom obračuna iznosa obuhvaćenih poreza iz stava 4 ovog člana, ne uzima se u obzir iznos poreza plaćenog u skladu sa režimom oporezivanja kontrolisanog stranog društva.

(7) Ako je iznos obuhvaćenih poreza koje treba platiti u dvije jurisdikcije jednak ili je jednak nuli, smatra se da se sastavni subjekat nalazi u jurisdikciji u kojoj je veći iznos sadržajnog isključivanja dobiti koji je obračunat na nivou subjekta u skladu sa članom 18 ovog zakona.

(8) Ako je iznos sadržajnog isključivanja dobiti iz stava 7 ovog člana u dvije jurisdikcije jednak ili je jednak nuli, smatra se da sastavni subjekat nema državnu pripadnost.

(9) Izuzetno od stava 8 ovog člana, u slučaju kada je sastavni subjekat krajnje matično društvo, smatra se da se nalazi u jurisdikciji u kojoj je osnovano.

(10) Ako sastavni subjekat promijeni svoju lokaciju u toku fiskalne godine, smatra se da se nalazi u jurisdikciji u kojoj se nalazio na početku fiskalne godine.

II. DOMAĆI DOPUNSKI POREZ

Član 5

(1) Domaći dopunski porez se obračunava i naplaćuje u Crnoj Gori.

(2) Obavezu plaćanja domaćeg dopunskog poreza iz stava 1 ovog člana za određenu fiskalnu godinu ima i sastavni subjekti grupe međunarodnih preduzeća koji se nalaze u Crnoj Gori utvrđeni ovim zakonom, ako je njihova efektivna poreska stopa manja od 15%.

(3) Ako sastavni subjekat nije u obavezi da primjenjuje međunarodne standarde finansijskog izvještavanja u skladu sa posebnih propisima, obračun viška dobiti sastavnih subjekata, koji se oporezuju nižom poreskom stopom u Crnoj Gori, se može vršiti na osnovu prihvatljivog ili odobrenog standarda finansijskog računovodstva, a isti se može korigovati u slučaju značajnijeg narušavanja tržišne konkurencije.

III. OBRAČUN DOBITI ILI GUBITKA

Utvrđivanje dobiti ili gubitka

Član 6

(1) Dobit ili gubitak sastavnog subjekta obračunava se usklađivanjem neto računovodstvene dobiti ili gubitka za određenu fiskalnu godinu (prije konsolidovanih usklađivanja radi otklanjanja transakcija unutar grupe) pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izvještaja krajnjeg matičnog društva.

(2) Ako se ne može jasno utvrditi neto računovodstvena dobit ili gubitak sastavnog subjekta na osnovu prihvatljivog ili odobrenog standarda finansijskog računovodstva koji se primjenjuje pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izvještaja krajnjeg matičnog društva, neto računovodstvena dobit se može utvrditi primjenom drugog prihvatljivog ili odobrenog standarda finansijskog računovodstva pod uslovom:

1) da se računovodstvena dokumentacija sastavnog subjekta priprema na osnovu tog računovodstvenog standarda,

2) da su informacije iz računovodstvene dokumentacije pouzdane, i

3) da se trajne razlike veće od 1.000.000,00 eura koje su rezultat primjene određenog principa ili standarda na stavke prihoda ili rashoda ili transakcija, kada se taj princip ili standard razlikuje od finansijskog standarda koji se primjenjuje pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izvještaja krajnjeg matičnog društva, prilagođavaju radi usklađivanja sa tretmanom koji se za tu stavku zahtjeva računovodstvenim standardom koji se primjenjuje pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izvještaja.

(3) Ako krajnje matično društvo ne sastavlja svoje konsolidovane finansijske izvještaje u skladu sa prihvatljivim standardom finansijskog računovodstva iz člana 3 stav 1 tačka 6 alineja 3 ovog zakona, konsolidovani finansijski izvještaji krajnjeg matičnog društva prilagođavaju se kako bi se spriječilo značajnije narušavanje tržišne konkurencije.

Usklađivanja radi utvrđivanja dobiti ili gubitka

Član 7

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom članu imaju sljedeća značenja:

1) neto poreski rashod je neto iznos:

a) obuhvaćenih poreza obračunanih kao rashod (poreska obaveza) i svih tekućih i odloženih obuhvaćenih poreza koji predstavljaju poreski rashod, uključujući obuhvaćene poreze na dobit koja je isključena iz obračuna dobiti ili gubitka;

b) odloženog poreskog sredstva koji se može pripisati gubitku za određenu fiskalnu godinu;

c) domaćeg dopunskog poreza obračunatog kao rashod;

d) poreza koji proizlaze iz ovog zakona obračunatih kao rashod; i

e) nekvalifikovanog povratnog imputiranog poreza obračunatog kao rashod.

2) isključena dividenda je dividenda ili druga raspodjela primljena ili obračunata na osnovu vlasničkog udjela, osim dividende ili druge raspodjele primljene ili obračunate za:

a) vlasnički udio koji grupa posjeduje u određenom subjektu i kojim se ostvaruje pravo na manje od 10 % dobiti, kapitala ili rezervi ili glasačkih prava u tom subjektu na dan raspodjele ili prodaje udjela (udio u portfelju); i

b) vlasnički udio koji je u ekonomskom vlasništvu sastavnog subjekta koji na dan raspodjele prima ili obračunava dividende ili druge raspodjele u periodu kraćem od jedne godine;

3) isključena dobit ili gubitak od vlasničkog kapitala je dobit ili gubitak koji su uključeni u neto računovodstvenu dobit ili gubitak sastavnog subjekta, koji proizlaze iz:

a) dobiti i gubitka zbog promjena fer vrijednosti vlasničkog udjela, osim za udjele u portfelju;

b) dobiti ili gubitka povezanih sa vlasničkim udjelom uključenim na osnovu računovodstvene metode udjela; i

c) dobiti i gubitka od prodaje vlasničkog udjela, osim prodaje udjela u portfelju;

4) uključena dobit ili gubitak zbog metode revalorizacije je neto dobit ili gubitak koji je uvećan ili umanjen za sve povezane obuhvaćene poreze za određenu fiskalnu godinu, koji proizlaze iz primjene računovodstvene metode ili prakse kojom se, za sve nekretnine, postrojenja i opremu:

a) periodično prilagođava knjigovodstvena vrijednost te nekretnine, postrojenja i opreme njenoj fer vrijednosti;

b) iskazuju promjene vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti; i

c) naknadno ne iskazuje dobit ili gubitak obračunat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kroz račun dobiti i gubitka;

5) različita dobit ili gubitak zbog kursnih razlika je dobit ili gubitak zbog kursnih razlika subjekata čije su računovodstvena i poreska funkcionalna valuta različite i koji je:

a) uključen u obračun oporezive dobiti ili gubitka sastavnog subjekta i dodjeljiv kursnim razlikama između računovodstvene funkcionalne valute i poreske funkcionalne valute sastavnog subjekta;

b) uključen u obračun neto računovodstvene dobiti ili gubitka sastavnog subjekta i dodjeljiv kursnim razlikama između računovodstvene funkcionalne valute i poreske funkcionalne valute sastavnog subjekta;

c) uključen u obračun neto računovodstvene dobiti ili gubitka sastavnog subjekta i dodjeljiv kursnim razlikama između treće strane valute i računovodstvene funkcionalne valute sastavnog subjekta; i

d) dodjeljiv kursnim razlikama između treće strane valute i poreske funkcionalne valute sastavnog subjekta, bez obzira da li su te dobiti ili gubici treće strane valute uključeni u oporezivu dobit;

6) računovodstvena funkcionalna valuta iz tačke 5 ovog stava je funkcionalna valuta koja se upotrebljava za utvrđivanje neto računovodstvene dobiti ili gubitka sastavnog subjekta;

7) poreska funkcionalna valuta iz tačke 5 ovog stava je funkcionalna valuta koja se upotrebljava za utvrđivanje oporezive dobiti ili gubitka sastavnog subjekta za obuhvaćeni porez u jurisdikciji u kojoj se nalazi;

8) treća strana valuta iz tačke 5 podtačka c ovog stava je valuta koja nije poreska funkcionalna valuta ili računovodstvena funkcionalna valuta sastavnog subjekta;

9) rashodi koji se ne priznaju u poreske svrhe su rashodi koje je sastavni subjekat obračunao za:

a) nezakonita plaćanja, uključujući mito i provizije; i

b) za novčane kazne i sankcije u iznosu jednakom ili većem od 50.000,00 eura ili isti iznos u funkcionalnoj valuti u kojoj se obračunava neto računovodstvena dobit ili gubitak sastavnog subjekta;

10) greške iz prethodnog perioda i promjene računovodstvenih pravila su promjene u početnom vlasničkom kapitalu sastavnog subjekta na početku fiskalne godine koja se može pripisati:

a) korekciji greške u utvrđivanju neto računovodstvene dobiti ili gubitka u prethodnoj fiskalnoj godini koja je uticala na prihode ili rashode koji se mogu uključiti u obračun dobiti ili gubitka u toj fiskalnoj godini, osim u mjeri u kojoj je takva korekcija greške prouzrokovala znatno smanjenje obaveze plaćanja obuhvaćenih poreza u skladu sa članom 15 ovog zakona; ili

b) promjeni računovodstvenih principa ili računovodstvene politike koja utiče na prihode ili rashode uključene u obračun dobiti ili gubitka;

11) obračunati rashodi za penzije su razlika između iznosa rashoda za penzije koji je uključen u neto računovodstvenu dobit ili gubitak i iznosa uplaćenog u penzioni fond za fiskalnu godinu.

(2) Neto računovodstvena dobit ili gubitak sastavnog subjekta usklađuje se za sljedeće stavke kako bi se utvrdila njegova dobit ili gubitak, i to za:

1) neto poreski rashod;

2) isključene dividende;

3) isključenu dobit ili gubitak od vlasničkog kapitala;
4) uključenu dobit ili gubitak zbog metode revalorizacije;
5) dobit ili gubitak od prodaje imovine i obaveza isključenih u skladu sa članom 25 ovog zakona;

- 6) različita dobit ili gubitak zbog kursnih razlika;
7) rashodi koji se ne priznaju u poreske svrhe;
8) greške iz prethodnog perioda i promjene računovodstvenih pravila; i
9) obračunate rashode za penzije.

(3) Sve transakcije između sastavnih subjekata koji se nalaze u različitim jurisdikcijama koje nijesu iskazane u istom iznosu u računovodstvenoj dokumentaciji oba sastavna subjekta ili koje nijesu u skladu sa principom „van dohvata ruke”, usklađuju se na način da budu iskazane u istom iznosu i u skladu principom „van dohvata ruke”.

(4) Gubitak od prodaje ili druge vrste prenosa imovine između dva sastavna subjekta koji se nalaze u istoj jurisdikciji koji nije iskazan u skladu sa principom "van dohvata ruke" će biti ponovo obračunat u skladu sa principom "van dohvata ruke" ako je taj gubitak uključen u obračun dobiti ili gubitka.

(5) Princip "van dohvata ruke" je princip po kojem se transakcije između sastavnih subjekata ne razlikuju od uslova koji bi se postigli između nezavisnih društava u uporedivim transakcijama i pod uporedivim okolnostima.

(6) U cilju obračuna dobiti ili gubitka sastavnog subjekta, kvalifikovani povratni poreski krediti iz člana 3 stav 1 tačka 35 ovoga zakona, predstavljaju dobit.

(7) U cilju obračuna dobiti ili gubitka sastavnog subjekta, nekvalifikovani povratni poreski krediti iz člana 3 stav 1 tačka 36 ovog zakona, ne predstavljaju dobit.

(8) Prema odluci sastavnog subjekta koji podnosi prijavu, dobiti i gubici povezani sa imovinom i obavezama na koje se primjenjuje računovodstvena fer vrijednost ili umanjenju vrijednosti u konsolidovanim finansijskim izvještajima za određenu fiskalnu godinu, mogu se utvrditi na osnovu principa realizacije za obračun dobiti ili gubitka.

(9) Dobiti ili gubici koji proizlaze iz primjene računovodstvene fer vrijednosti ili umanjenju vrijednosti imovine ili obaveza, isključuju se iz obračuna dobiti ili gubitka sastavnog subjekta.

(10) Knjigovodstvena vrijednost imovine ili obaveza u svrhu utvrđivanja dobitka ili gubitka predstavlja knjigovodstvenu vrijednost u trenutku sticanja imovine ili nastanka obaveza ili prvog dana fiskalne godine u kojoj je odluka donesena, u zavisnosti koji je dan kasniji.

(11) Odluka iz stava 8 ovog člana se donosi u skladu sa članom 29 stav 1 ovog zakona i primjenjuje se na sve sastavne subjekte koji se nalaze u jurisdikciji za koju je odluka donesena, osim u slučaju da sastavni subjekat koji podnosi prijavu odluči ograničiti odluku na materijalnu imovinu sastavnih subjekata ili na investicione subjekte.

(12) U fiskalnoj godini u kojoj se odluka opoziva, u obračunu dobiti ili gubitka, iznos jednak razlici između fer vrijednosti imovine ili obaveza i knjigovodstvene vrijednosti imovine ili obaveza prvog dana fiskalne godine u kojoj je opoziv izvršen, uključuje se samo ako je fer vrijednost veća od knjigovodstvene vrijednosti sastavnih subjekata ili se iz njega odbija ako računovodstvena vrijednost prelazi fer vrijednost.

(13) Prilikom obračuna dobiti ili gubitka subjekata sa niskim poreskim opterećenjem isključuju se svi troškovi koji su pripisivi finansijskom aranžmanu unutar grupe u kojem se razumno može predvidjeti da se, tokom očekivanog trajanja aranžmana, pri čemu se:

1) povećava iznos rashoda koji se uzimaju u obzir prilikom obračuna dobiti ili gubitka tog subjekta sa niskim poreskim opterećenjem; i

2) ne dovede do srazmjernog povećanja oporezive dobiti sastavnog subjekta sa visokim poreskim opterećenjem („druga ugovorna strana”).

(14) Krajnje matično društvo može odlučiti da primijeni konsolidovani računovodstveni tretman za eliminisanje prihoda, rashoda, dobiti i gubitka iz transakcija između sastavnih subjekata koji se nalaze u istoj jurisdikciji i koji su uključeni u grupu za poresku konsolidaciju za potrebe obračuna neto dobiti ili gubitka tih sastavnih subjekata.

(15) Odluka iz stava 8 ovog člana se donosi u skladu sa članom 29 stav 1 ovog zakona.

(16) U fiskalnoj godini u kojoj je odluka donesena ili opozvana sprovede se odgovarajuća usklađivanja na način da se stavke dobiti ili gubitka ne uzimaju u obzir više puta ili da se iste izostave zbog te odluke ili njenog opoziva.

(17) Osiguravajuće društvo isključuje iz obračuna svoje dobiti ili gubitka svaki iznos koji je isplaćen ugovaraocima osiguranja za poreze koje je platilo osiguravajuće društvo u vezi s povratima ugovaraocima osiguranja.

(18) Osiguravajuće društvo uključuje u obračun svoje dobiti ili gubitka sve povrate ugovaraocima osiguranja koji ne utiču na njegovu neto računovodstvenu dobit ili gubitak u mjeri u kojoj odgovarajuće povećanje ili smanjenje obaveza prema ugovaraocima osiguranja utiče na njegovu neto računovodstvenu dobit ili gubitak.

(19) Svaki iznos koji se priznaje kao smanjenje vlasničkog kapitala sastavnog subjekta i koji je posljedica raspodjela ili dospjelih raspodjela određenog instrumenta koje je taj sastavni subjekat izdao u skladu s bonitetnim regulatornim zahtjevima (dodatni osnovni kapital), tretira se kao rashod pri obračunu njegove dobiti ili gubitka.

(20) Svaki iznos koji se priznaje kao povećanje vlasničkog kapitala sastavnog subjekta i koji je rezultat primljenih ili dospjelih raspodjela dodatnog osnovnog kapitala koji posjeduje sastavni subjekat, uključuje se u obračun njegove dobiti ili gubitka.

Isključivanje dobiti od međunarodnog pomorskog saobraćaja

Član 8

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom članu imaju sljedeća značenja:

1) dobit od međunarodnog pomorskog saobraćaja je neto dobit koju sastavni subjekat ostvaruje od sljedećih aktivnosti:

a) prevoza putnika ili tereta brodom u međunarodnom saobraćaju, bez obzira na to je li brod u vlasništvu, zakupu ili na drugi način na raspolaganju sastavnom subjektu;

b) prevoza putnika ili tereta brodom u međunarodnom saobraćaju u okviru ugovora o zakupu mjesta za smještaj kontejnera na brodu (slotova);

c) zakupa broda radi prevoza putnika ili tereta u međunarodnom saobraćaju koji imaju svu opremu, posadu i potpuno je opremljen;

d) zakupa broda bez posade koji se upotrebljava za prevoz putnika ili tereta u međunarodnom saobraćaju od strane drugog sastavnog subjekta;

e) učešća u udruženju, zajedničkom poslovanju ili međunarodnoj operativnoj agenciji za prevoz putnika ili tereta brodom u međunarodnom saobraćaju; i

f) prodaje broda koji se upotrebljava za prevoz putnika ili tereta u međunarodnom saobraćaju pod uslovom da sastavni subjekat koristi brod najmanje godinu dana.

2) dodatna dobit od međunarodnog pomorskog saobraćaja je neto dobit koju sastavni subjekat ostvaruje od sljedećih aktivnosti:

a) zakupa broda bez posade drugom brodarskom preduzeću koje nije sastavni subjekat, pod uslovom da trajanje zakupa nije duže od tri godine;

b) prodaje karata koje su izdate od strane drugih brodarskih preduzeća za domaći dio međunarodne plovidbe;

c) zakupa i kratkoročnog skladištenja kontejnera ili taksa zbog nepravovremenog vraćanja kontejnera;

d) usluga koje inženjeri, osoblje zaduženo za održavanje, osoblje koje upravlja teretom, ugostiteljsko osoblje i osoblje zaduženo za korisničke usluge, pružaju drugim brodarskim preduzećima; i

e) dobiti od ulaganja, ako je ulaganje kojim se ostvaruje dobit sastavni dio obavljanja djelatnosti plovidbe brodova u međunarodnom saobraćaju.

(2) Dobit od međunarodnog pomorskog saobraćaja i dodatna dobit od međunarodnog pomorskog saobraćaja sastavnog subjekta isključuju se iz obračuna njegove dobiti ili gubitka, pod uslovom da sastavni subjekat dokaže da se strateško ili komercijalno upravljanje tim brodovima stvarno obavlja u jurisdikciji u kojoj se nalazi sastavni subjekat.

(3) Ako je obračunom dobiti od međunarodnog pomorskog saobraćaja sastavnog subjekta i dodatne dobiti od međunarodnog pomorskog saobraćaja uvrđen gubitak, taj se gubitak isključuje iz obračuna dobiti ili gubitka sastavnog subjekta.

(4) Dobit od međunarodnog pomorskog saobraćaja isključuje neto dobit ostvarenu od prevoza putnika ili tereta brodom u međunarodnom saobraćaju u okviru iste jurisdikcije.

(5) Ukupna dodatna dobit od međunarodnog pomorskog saobraćaja svih sastavnih subjekata koji se nalaze u određenoj jurisdikciji ne smije prelaziti 50% dobiti od međunarodnog pomorskog saobraćaja tih sastavnih subjekata.

(6) Troškovi sastavnog subjekta koji se direktno pripisuju njegovim aktivnostima u međunarodnom pomorskom saobraćaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana i dodatnim aktivnostima međunarodnog pomorskog saobraćaja iz stava 1 tačka 2 ovog člana, dodjeljuju se tim aktivnostima u svrhu obračuna neto dobiti od međunarodnog pomorskog saobraćaja i neto dodatne dobiti od međunarodnog pomorskog saobraćaja sastavnog subjekta.

(7) Troškovi sastavnog subjekta koji indirektno proizlaze iz njegovih aktivnosti u međunarodnom pomorskom saobraćaju i dodatnih aktivnosti u međunarodnom pomorskom saobraćaju isključuju se od takvih aktivnosti sastavnog subjekta radi obračuna dobiti od međunarodnog pomorskog saobraćaja i dodatne dobiti od međunarodnog pomorskog saobraćaja sastavnog subjekta na osnovu njegovih prihoda od takvih aktivnosti.

(8) Drugi troškovi sastavnog subjekta koji se indirektno pripisuju njegovim aktivnostima u međunarodnom pomorskom saobraćaju i dodatnim aktivnostima u međunarodnom pomorskom saobraćaju, dodjeljuju se tim aktivnostima na osnovu njegovih prihoda od takvih aktivnosti srazmjerno njegovim ukupnim приходima.

(9) Svi direktni i indirektni troškovi koji se pripisuju dobiti od međunarodnog pomorskog saobraćaja i dodatnoj dobiti od međunarodnog pomorskog saobraćaja sastavnog subjekta u skladu sa st. 6 i 7 ovog člana, isključuju se iz obračuna njegove dobiti ili gubitka.

Dodjela dobiti ili gubitka glavnom subjektu i stalnoj poslovnoj jedinici

Član 9

(1) Ako je sastavni subjekat stalna poslovna jedinica iz člana 3 stav 1 tačka 13 al. 1, 2 i 3 ovog zakona, njegova neto računovodstvena dobit ili gubitak jednaki su neto dobitku ili gubitku koji se uzimaju u obzir u odvojenoj računovodstvenoj dokumentaciji te stalne poslovne jedinice.

(2) Ako stalna poslovna jedinica nema odvojenu računovodstvenu dokumentaciju, njena neto računovodstvena dobit ili gubitak jednaki su iznosu koji bi se uzimao u obzir u njenoj odvojenoj računovodstvenoj dokumentaciji da je sastavljena na samostalnoj osnovi i u skladu s računovodstvenim standardom koji se primjenjuje pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izvještaja krajnjeg matičnog društva.

(3) Ako je sastavni subjekat stalna poslovna jedinica iz člana 3 stav 1 tačka 13 al. 1 i 2 ovog zakona, njegova neto računovodstvena dobit ili gubitak usklađuju se na način da se

uzimaju u obzir samo iznosi i stavke prihoda i rashoda koje mu se pripisuju u skladu s primjenjivim poreskim ugovorom ili domaćim pravom jurisdikcije u kojoj se nalazi, bez obzira na iznos dobiti koja podliježe oporezivanju i iznos rashoda koji se mogu odbiti u toj jurisdikciji.

(4) Ako je sastavni subjekat stalna poslovna jedinica iz člana 3 stav 1 tačka 13 alineja 3 ovog zakona, njegova neto računovodstvena dobit ili gubitak usklađuju se na način da se uzimaju u obzir samo iznosi i stavke prihoda i rashoda koje mu se pripisuju u skladu sa članom iz OECD modela ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja porezima na dohodak i na imovinu koji se odnosi na oporezivanje dobiti od poslovanja.

(5) Ako je sastavni subjekat stalna poslovna jedinica iz člana 3 stav 1 tačka 13 alineja 4 ovog zakona, njegova neto računovodstvena dobit ili gubitak obračunava se na osnovu iznosa i stavki dobiti izuzetih u jurisdikciji u kojoj se nalazi glavni subjekat koje se pripisuju poslovanju izvan te jurisdikcije, i iznosa i stavki rashoda koji se ne mogu odbiti za svrhe oporezivanja u jurisdikciji u kojoj se nalazi glavni subjekat i koji su pripisivi takvom poslovanju.

(6) Neto računovodstvena dobit ili gubitak stalne poslovne jedinice ne uzimaju se u obzir pri određivanju dobiti ili gubitka glavnog subjekta, osim na način predviđen stavom 7 ovog člana.

(7) Gubitak stalne poslovne jedinice tretira se kao rashod glavnog subjekta pri obračunu njegove dobiti ili gubitka u mjeri u kojoj se gubitak stalne poslovne jedinice smatra rashodom pri obračunu domaće oporezive dobiti tog glavnog subjekta i ne prebija se stavkom domaće oporezive dobiti koja podliježe porezu u skladu sa zakonima jurisdikcije glavnog subjekta i jurisdikcije stalne poslovne jedinice.

(8) Dobit koju stalna poslovna jedinica naknadno ostvari tretira se kao dobit glavnog subjekta do iznosa gubitka koji se prethodno tretirao kao rashod glavnog subjekta u cilju obračuna njegove dobiti ili gubitka.

IV. OBRAČUN USKLAĐENIH OBUHVAĆENIH POREZA

Obuhvaćeni porezi

Član 10

(1) Obuhvaćeni porezi sastavnog subjekta uključuju:

1) poreze navedene u računovodstvenoj dokumentaciji sastavnog subjekta s obzirom na njegov prihod ili dobit ili njegov udio u prihodu ili dobiti sastavnog subjekta u kojem ima vlasnički udio;

2) poreze na raspodijeljenu dobit, pretpostavljene raspodjele dobiti i neposlovne rashode u skladu sa prihvatljivim sistemom poreza na raspodjelu;

3) poreze koji su uvedeni umjesto primjenjivog poreza na dobit; i

4) poreze koji se naplaćuju u skladu sa zadržanom dobiti i vlasničkim kapitalom privrednih društava, uključujući poreze na višestruke komponente na temelju dobiti i vlasničkog kapitala.

(2) Obuhvaćeni porezi sastavnog subjekata ne uključuju:

1) dopunski porez koji je matično društvo obračunalo na osnovu kvalifikovanog pravila o uključivanju dobiti;

2) dopunski porez koji je obračunao sastavni subjekat u okviru domaćeg dopunskog poreza;

3) poreze koji se mogu pripisati usklađivanju koje je izvršio sastavni subjekat kao rezultat primjene kvalifikovanog pravila o prenisko oporezivanoj dobiti;

4) nekvalifikovani povratni imputirani porez; i

5) poreze koje plaća osiguravajuće društvo u pogledu povrata ugovaraocima osiguranja.

Usklađeni obuhvaćeni porezi

Član 11

(1) Usklađeni obuhvaćeni porezi sastavnog subjekta za fiskalnu godinu određuju se usklađivanjem tekućeg iznosa poreskog rashoda obračunatog u njegovoj neto računovodstvenoj dobiti ili gubitku u odnosu na obuhvaćene poreze za fiskalnu godinu, za:

1) neto iznos njegovih povećanja i smanjenja obuhvaćenih poreza za fiskalnu godinu kako je navedeno u st. 2 i 3 ovog člana;

2) ukupni iznos usklađenog odloženog poreza iz člana 13 ovog zakona; i

3) svako povećanje ili smanjenje obuhvaćenih poreza sadržanih u vlasničkom kapitalu ili ostaloj sveobuhvatnoj dobiti povezanoj sa iznosima uključenim u obračun dobiti ili gubitka koji će biti oporezovani na osnovu domaćih poreskih pravila.

(2) Povećanja obuhvaćenih poreza sastavnog subjekta za fiskalnu godinu zasnivaju se na iznosu:

1) obuhvaćenih poreza obračunatih kao rashod u dobiti prije oporezivanja u računovodstvenoj dokumentaciji;

2) gubitka odloženog poreskog sredstva koji je upotrijebljen u skladu sa članom 14 stav 1 ovog zakona;

3) obuhvaćenih poreza koji se odnose na nesigurnu poresku poziciju i koji su prethodno isključeni u skladu sa stavom 3 tačka 4 ovoga člana i koji su plaćeni u fiskalnoj godini; i

4) kredita ili povraćaja u vezi sa kvalifikovanim povratnim poreskim kreditom koji je obračunat kao smanjenje tekućeg poreskog rashoda;

(3) Smanjenja obuhvaćenih poreza sastavnog subjekta za fiskalnu godinu zasnivaju se na:

1) iznosu tekućeg poreskog rashoda u vezi sa dobiti isključenom iz obračuna dobiti ili gubitka u skladu sa čl. 6 do 9 ovog zakona;

2) svakom iznosu kredita ili povraćaja u vezi s nekvalifikovanim povratnim poreskim kreditom koji nije naveden kao smanjenje tekućeg poreskog rashoda;

3) svakom iznosu obuhvaćenih poreza vraćenih ili uknjiženih u korist sastavnog subjekta koji se nije tretirao kao prilagođavanje tekućeg poreskog rashoda u računovodstvenoj dokumentaciji, osim ako se odnosi na kvalifikovani povratni poreski kredit;

4) iznosu tekućeg poreskog rashoda koji se odnosi na nesigurnu poresku poziciju;

i

5) svakom iznosu tekućeg poreskog rashoda za koji se ne očekuje da će biti plaćen u roku od tri godine nakon završetka fiskalne godine.

(4) U smislu obračuna prilagođenih obuhvaćenih poreza, ako je iznos obuhvaćenog poreza opisan u više od jedne tačke u st. 1, 2 i 3 ovoga člana, iznos obuhvaćenog poreza se uzima u obzir samo jednom.

(5) Ako za fiskalnu godinu ne postoji neto dobit u određenoj jurisdikciji, a iznos usklađenih obuhvaćenih poreza za tu jurisdikciju je negativan i manji od iznosa jednakog neto gubitku koji je pomnožen sa minimalnom poreskom stopom (očekivani prilagođeni obuhvaćeni porezi), iznos jednak razlici između iznosa prilagođenih obuhvaćenih poreza i iznosa očekivanih prilagođenih obuhvaćenih poreza tretira se kao dodatni dopunski porez za tu fiskalnu godinu.

(6) Iznos dodatnog dopunskog poreza dodjeljuje se svakom sastavnom subjektu u jurisdikciji u skladu sa članom 19 st. 3, 4 i 5 ovog zakona.

Posebna dodjela obuhvaćenih poreza određenih vrsta sastavnih subjekata

Član 12

(1) Stalnoj poslovnoj jedinici dodjeljuje se iznos svih obuhvaćenih poreza koji su uključeni u računovodstvenu dokumentaciju sastavnog subjekta i koji se odnose na dobit ili gubitak te stalne poslovne jedinice.

(2) Sastavnom subjektu dodjeljuje se iznos svih obuhvaćenih poreza uključenih u računovodstvenu dokumentaciju njegovih direktnih ili indirektnih sastavnih subjekata – vlasnika na osnovu režima oporezivanja kontrolisanog stranog društva, za njihov udio u dobiti kontrolisanog stranog društva.

(3) Sastavnom subjektu koji je hibridni subjekat dodjeljuje se iznos svih obuhvaćenih poreza koji su uključeni u računovodstvenu dokumentaciju njegovog sastavnog subjekta – vlasnika i koji se odnose na dobit hibridnog subjekta.

(4) Hibridni subjekat iz stava 4 ovog člana predstavlja subjekat koji se smatra licem u smislu oporezivanja dobiti u jurisdikciji u kojoj se nalazi, ali fiskalno transparentnim u jurisdikciji u kojoj se nalazi njegov vlasnik.

(5) Sastavnom subjektu koji je izvršio raspodjelu tokom fiskalne godine dodjeljuje se iznos svih obuhvaćenih poreza obračunatih u računovodstvenoj dokumentaciji njegovog direktnog sastavnog subjekta – vlasnika na takve raspodjele.

(6) Sastavni subjekat kojem su dodijeljeni obuhvaćeni porezi u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana u vezi sa pasivnom dobiti uključuje takve obuhvaćene poreze u svoje usklađene obuhvaćene poreze u iznosu koji je jednak obuhvaćenim porezima dodijeljenim u vezi s takvom pasivnom dobiti.

(7) Sastavni subjekat može uključiti u svoje neusklađene obuhvaćene poreze iznos koji proizlazi iz množenja procenta dopunskog poreza za određenu jurisdikciju sa iznosom pasivne dobiti sastavnog subjekta koji je obuhvaćen režimom oporezivanja kontrolisanog stranog društva ili pravilom fiskalne transparentnosti ako je taj iznos manji.

(8) Procenat dopunskog poreza za određenu jurisdikciju određuje se bez uzimanja u obzir obuhvaćenih poreza koje je u vezi sa takvom pasivnom dobiti platio sastavni subjekat – vlasnik.

(9) Svi obuhvaćeni porezi sastavnog subjekta – vlasnika nastali u vezi sa takvom pasivnom dobiti koja preostane ne dodjeljuju se u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana.

(10) U smislu st. 6 do 8 ovog člana pasivna dobit predstavlja sljedeće stavke dobiti uključene u dobit u mjeri u kojoj sastavni subjekat – vlasnik podliježe porezu u skladu sa režimom oporezivanja kontrolisanog stranog društva ili kao rezultat vlasničkog udjela u hibridnom subjektu:

1) dividenda ili ekvivalenti dividende;

2) kamata ili ekvivalenti kamate;

3) zakupnina;

4) autorske naknade;

5) anuiteta; ili

6) neto dobit od imovine koja dovodi do ostvarivanja dobiti iz tač. 1 do 5 ovog stava.

(11) Ako je dobit stalne poslovne jedinice dobit glavnog subjekta u skladu sa članom 9 stav 7 ovog zakona, svi obuhvaćeni porezi koji nastaju u jurisdikciji u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica i povezani su sa takvom dobiti smatraju se obuhvaćenim porezima glavnog subjekta u iznosu koji ne prelazi iznos takve dobiti pomnoženu sa najvećom poreskom stopom poreza na dobit u jurisdikciji u kojoj se nalazi glavni subjekat.

Ukupan iznos usklađenog odloženog poreza

Član 13

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom članu imaju sljedeća značenja:

1) nedozvoljeni obračun je:

a) svaka promjena odloženog poreskog rashoda obračunata u računovodstvenoj dokumentaciji sastavnog subjekta koja se odnosi na nesigurnu poresku poziciju; i

b) svaka promjena odloženog poreskog rashoda obračunata u računovodstvenoj dokumentaciji sastavnog subjekta koja se odnosi na raspodjele koje vrši sastavni subjekat;

2) nepotraživani obračun je svako povećanje obaveze odloženog poreza zabilježeno u finansijskim izvještajima sastavnog subjekta za fiskalnu godinu za koje se ne očekuje da će biti plaćeno u periodu utvrđenom u st. 8, 9 i 10 ovog člana i koje sastavni subjekat koji podnosi prijavu godišnje odluči da ne uključi u ukupan iznos usklađenog odloženog poreza za tu fiskalnu godinu.

(2) Kada je poreska stopa koja se primjenjuje za obračun odloženog poreskog rashoda:

1) jednaka ili ispod minimalne poreske stope, ukupan iznos usklađenog odloženog poreza koji se dodaje usklađenim obuhvaćenim porezima sastavnog subjekta za fiskalnu godinu u skladu sa članom 10 stav 1 tačka b ovog zakona je odloženi poreski rashod (obaveza) obračunat u njegovoj računovodstvenoj dokumentaciji u vezi s obuhvaćenim porezima, što podliježe usklađivanjima u skladu sa st. 3 do 7 ovog člana;

2) veća od minimalne poreske stope, ukupan iznos usklađenog odloženog poreza koji se dodaje usklađenim obuhvaćenim porezima sastavnog subjekta za fiskalnu godinu u skladu sa članom 11 stav 1 tačka 2 ovog zakona je odloženi poreski rashod obračunat u njegovoj računovodstvenoj dokumentaciji u vezi sa izmjenom obuhvaćenih poreza po minimalnoj poreskoj stopi, što podliježe usklađivanjima u skladu sa st. 3 do 7 ovog člana.

(3) Ukupan iznos usklađenog odloženog poreza uvećava se za:

1) svaki iznos nedozvoljenog ili nepotraživanog obračuna plaćenog tokom fiskalne godine; i

2) svaki iznos ponovo obračunate obaveze odloženog poreza utvrđene u prethodnoj fiskalnoj godini koji je plaćen tokom fiskalne godine.

(4) Ako za fiskalnu godinu gubitak odloženog poreskog sredstava nije priznat u računovodstvenoj dokumentaciji jer nisu ispunjeni uslovi za priznavanje, ukupan iznos usklađenog odloženog poreza umanjuje se za iznos kojim bi se smanjio ukupan iznos usklađenog odloženog poreza da je obračunat gubitak odloženog poreskog sredstva za fiskalnu godinu.

(5) Ukupan iznos usklađenog odloženog poreza ne uključuje:

1) iznos odloženog poreskog rashoda povezanog sa stavkama isključenim iz obračuna dobiti ili gubitka u skladu sa čl. 6 do 9 ovog zakona;

2) iznos odloženog poreskog rashoda povezanog sa nedozvoljenim i nepotraživanim obračunima;

3) rezultat usklađenog vrednovanja ili računovodstvenog priznavanja u pogledu odloženog poreskog sredstva;

4) iznos odloženog poreskog rashoda koji proizlazi iz ponovljenog mjerenja s obzirom na promjenu primjenjive domaće poreske stope; i

5) iznos odloženog poreskog rashoda s obzirom na stvaranje i korišćenje poreskih kredita.

(6) Ako je odložena poreska imovina, koja se može pripisati gubitku sastavnog subjekta, utvrđena za određenu fiskalnu godinu po stopi nižoj od minimalne poreske stope, može se izmijeniti po minimalnoj poreskoj stopi u istoj fiskalnoj godini ako poreski obveznik može dokazati da je odloženo poresko sredstvo pripisivo gubitku.

(7) Ako se odloženo poresko sredstvo poveća, ukupan iznos usklađenog odloženog poreza smanjuje se na odgovarajući način.

(8) Obaveza odloženog poreza koja nije poništena i čiji iznos nije plaćen u sljedećih pet fiskalnih godina ponovno se obračunava u mjeri u kojoj je uzeta u obzir u ukupnom iznosu usklađenog odloženog poreza sastavnog subjekta.

(9) Iznosom ponovo obračunate obaveze odloženog poreza koja je utvrđena za tekuću fiskalnu godinu se smatra smanjenje obuhvaćenih poreza iz pete fiskalne godine koja prethodi tekućoj fiskalnoj godini, a efektivna poreska stopa i dopunski porez te fiskalne godine ponovno se obračunavaju u skladu sa članom 19 stav 1 ovog zakona.

(10) Ponovo obračunata obaveza odloženog poreza za tekuću fiskalnu godinu predstavlja iznos povećanja u kategoriji obaveze odloženog poreza koje je uključeno u ukupan iznos usklađenog odloženog poreza u petoj fiskalnoj godini koja prethodi tekućoj fiskalnoj godini, a koje nije poništeno do kraja posljednjeg dana tekuće fiskalne godine.

(11) Izuzetno od odredaba st. 8, 9 i 10 ovog člana, ako obaveza odloženog poreza predstavlja izuzeće za ponovljeni obračun, ista se ne obračunava ponovno čak i ako nije poništena ili plaćena u sljedećih pet godina.

(12) Izuzeće za ponovljeni obračun je iznos obračunatih poreskih rashoda koji se pripisuju promjenama povezanih odloženih poreskih obaveza s obzirom na sljedeće stavke:

- 1) naknade za povraćaj troškova materijalne imovine;
- 2) trošak licence ili sličnog aranžmana vlade za korištenje nepokretne imovine ili iskorišćavanje prirodnih resursa koji uključuje znatna ulaganja u materijalnu imovinu;
- 3) rashode za istraživanje i razvoj;
- 4) rashode za razgradnju i sanaciju;
- 5) računovodstvo na osnovu fer vrijednosti za nerealizovane neto dobiti;
- 6) neto dobit od kursnih razlika;
- 7) rezerve osiguranja i odložene troškove sticanja polise osiguranja;
- 8) dobit od prodaje materijalne imovine koja se nalazi u istoj jurisdikciji u kojoj je i sastavni subjekat, a koja se ponovo ulaže u materijalnu imovinu u toj jurisdikciji; i
- 9) dodatne iznose obračunate kao rezultat promjena računovodstvenih principa u odnosu na stavke navedene u tač. 1 do 8 ovog stava.

Odluka o gubitku

Član 14

(1) Izuzetno od odredaba člana 13 ovog zakona, sastavni subjekat koji podnosi prijavu može donijeti odluku o gubitku za određenu jurisdikciju u skladu sa kojom se gubitak odloženog poreskog sredstva određuje za svaku fiskalnu godinu za koju u toj jurisdikciji postoji neto gubitak.

(2) U odnosu na stav 1 ovog člana, gubitak odloženog poreskog sredstva jednaka je neto gubitku za određenu fiskalnu godinu za određenu jurisdikciju pomnožen sa minimalnom poreskom stopom.

(3) Gubitak odloženog poreskog sredstva određen u skladu sa stavom 1 ovog člana upotrebljava se u svakoj sljedećoj fiskalnoj godini u kojoj postoji neto dobit u određenoj jurisdikciji u iznosu koji je jednak neto dobiti pomnoženoj sa minimalnom poreskom stopom ili, ako je niži, iznosom raspoloživog gubitka odloženog poreskog sredstva.

(4) Gubitak odloženog poreskog sredstva utvrđen u skladu sa stavom 1 ovog člana umanjuje se za iznos koji se upotrebljava za fiskalnu godinu, a saldo se prenosi u sljedeće fiskalne godine.

(5) Ako je odluka o gubitku opozvana, sav preostali gubitak odloženog poreskog sredstva utvrđen na osnovu stava 1 ovog člana, smanjuje se na nulu od prvog dana prve fiskalne godine u kojoj se odluka o gubitku više ne primjenjuje.

(6) Odluka o gubitku podnosi se uz prvu prijavu informacija o dopunskom porezu iz člana 28 ovog zakona, grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe u kojoj se navodi jurisdikcija za koju je odluka donešena.

Usklađivanja nakon podnošenja prijave

Član 15

(1) Ako sastavni subjekat usklađivanje svojih obuhvaćenih poreza za prethodnu fiskalnu godinu iskazuje u svojoj računovodstvenoj dokumentaciji, to usklađivanje se tretira kao usklađivanje obuhvaćenih poreza u fiskalnoj godini u kojoj je sprovedena, osim ako se usklađivanje odnosi na fiskalnu godinu u kojoj je došlo do smanjenja obuhvaćenih poreza za Crnu Goru.

(2) Ako je došlo do smanjenja obuhvaćenih poreza koji su bili uključeni u usklađene obuhvaćene poreze sastavnog subjekta za prethodnu fiskalnu godinu, efektivna poreska stopa i dopunski porez za tu fiskalnu godinu ponovno se obračunavaju u skladu sa članom 19 stav 1 ovog zakona umanjnjem usklađenih obuhvaćenih poreza za iznos smanjenja obuhvaćenih poreza.

(3) Dobit za tu i sve prethodne fiskalne godine usklađuje se u skladu sa usklađivanjima iz stava 2 ovog člana.

(4) Prilikom godišnjeg donošenja odluke sastavnog subjekta koji podnosi prijavu, u skladu sa članom 29 st. 4 i 5 ovog zakona, beznačajno smanjenje obuhvaćenih poreza može se smatrati usklađivanjem obuhvaćenih poreza u fiskalnoj godini u kojoj je usklađivanje sprovedeno.

(5) Beznačajno smanjenje obuhvaćenih poreza predstavlja ukupno smanjenje manje od 1.000.000,00 eura usklađenih obuhvaćenih poreza utvrđenih za određenu jurisdikciju za fiskalnu godinu.

(6) Ako je primjenjiva domaća poreska stopa smanjena ispod minimalne poreske stope i ako to smanjenje dovodi do odloženih poreskih rashoda, iznos odloženog poreskog rashoda koji iz toga proizlazi tretira se kao usklađivanje obaveze sastavnog subjekta za obuhvaćene poreze koji se uzimaju u obzir u skladu sa članom 11 ovog zakona za prethodnu fiskalnu godinu.

(7) Ako je odloženi poreski rashod uzet u obzir po stopi nižoj od minimalne poreske stope i ako se primjenjiva poreska stopa kasnije poveća, iznos odloženog poreskog rashoda, koji proizlazi iz takvog povećanja, tretira se pri plaćanju kao usklađivanje obaveze sastavnog subjekta za obuhvaćene poreze koji se potražuju za prethodnu fiskalnu godinu u skladu sa članom 11 ovog zakona.

(8) Usklađivanje ne smije prelaziti iznos jednak izmjeni odloženog poreskog rashoda po minimalnoj poreskoj stopi.

(9) Ako više od 1.000.000,00 eura od iznosa koji je sastavni subjekat obračunao kao tekući poreski rashod i koji je uključen u usklađene obuhvaćene poreze za određenu fiskalnu godinu nije plaćeno u roku od tri godine nakon završetka te fiskalne godine, efektivna poreska stopa i dopunski porez za fiskalnu godinu u kojoj je neplaćeni iznos potraživan kao obuhvaćeni porez, ponovno se obračunavaju u skladu sa članom 19 stav 1 ovog zakona isključivanjem tog neplaćenog iznosa iz usklađenih obuhvaćenih poreza.

V. OBRAČUN EFEKTIVNE PORESKE STOPE I DOPUNSKOG POREZA

Određivanje efektivne poreske stope

Član 16

(1) Efektivna poreska stopa grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe obračunava se za svaku fiskalnu godinu i za svaku jurisdikciju, pod uslovom da u jurisdikciji postoji neto dobit u skladu sa sljedećom formulom:

efektivna poreska stopa

$$= \frac{\text{usklađeni obuhvaćeni porezi sastavnih subjekata u Crnoj Gori}}{\text{neto dobit sastavnih subjekata u Crnoj Gori}}$$

pri čemu usklađeni obuhvaćeni porezi sastavnih subjekata predstavljaju zbir usklađenih obuhvaćenih poreza svih sastavnih subjekata koji se nalaze u Crnoj Gori, utvrđenih u skladu sa čl. 10 do 15 ovog zakona.

(2) Neto dobit ili gubitak sastavnih subjekata u Crnoj Gori za tekuću fiskalnu godinu utvrđuje se u skladu sa sljedećom formulom:

$$\text{neto dobit ili gubitak} = \frac{\text{dobit svih sastavnih subjekata}}{\text{gubici svih sastavnih subjekata}}$$

pri čemu:

- dobit sastavnih subjekata je pozitivan zbir, ako postoji, dobiti svih sastavnih subjekata koji se nalaze u Crnoj Gori, utvrđeni u skladu sa čl. 6 do 9 ovog zakona;

- gubici sastavnih subjekata su zbir gubitaka svih sastavnih subjekata koji se nalaze u Crnoj Gori, utvrđenih u skladu sa čl. 6 do 9 ovog zakona.

(3) Usklađeni obuhvaćeni porezi i dobit ili gubitak sastavnih subjekata koji su investicioni subjekti isključeni su iz obračuna efektivne poreske stope u skladu sa stavom 1 ovog člana i obračuna neto dobiti u skladu sa stavom 2 ovog člana.

(4) Efektivna poreska stopa svakog sastavnog subjekta bez državne pripadnosti obračunava se, za svaku fiskalnu godinu, nezavisno od efektivne poreske stope svih drugih sastavnih subjekata.

Obračun dopunskog poreza

Član 17

(1) Ako je efektivna poreska stopa jurisdikcije u kojoj se nalaze sastavni subjekti niža od minimalne poreske stope za određenu fiskalnu godinu, grupa međunarodnih preduzeća ili velika domaća grupa obračunava dopunski porez odvojeno za svaki od svojih sastavnih subjekata koji imaju dobit koja je uključena u obračun neto dobiti u toj jurisdikciji.

(2) Dopunski porez se obračunava na nivou jurisdikcije.

(3) Procenat dopunskog poreza za Crnu Goru za fiskalnu godinu pozitivna je razlika u procentnim bodovima, ako postoji, obračunata u skladu sa sljedećom formulom:

procenat dopunskog poreza

$$= \text{minimalna poreska stopa} - \text{efektivna poreska stopa}$$

pri čemu je efektivna poreska stopa obračunata u skladu sa članom 16 ovog zakona.

(4) Dopunski porez u Crnoj Gori za fiskalnu godinu pozitivan je iznos, ako postoji, obračunat u skladu sa sljedećom formulom:

dopunski porez u Crnoj Gori

$$= (\text{procenat dopunskog poreza} \times \text{višak dobiti}) + \text{dodatni dopunski porez}$$

pri čemu je dodatni dopunski porez iznos poreza kako je utvrđen u skladu sa članom 19 ovog zakona za fiskalnu godinu;

(5) Višak dobiti za Crnu Goru za fiskalnu godinu iz stava 4 ovog člana pozitivan je iznos, ako postoji, obračunat u skladu sa sljedećom formulom:

$$\text{višak dobiti} = \text{neto dobit} - \text{sadržajno isključivanje dobiti}$$

pri čemu:

- neto dobit je dobit utvrđena u skladu sa članom 16 stav 2 ovog zakona za Crnu Goru;

- sadržajno isključivanje dobiti je iznos utvrđen u skladu sa članom 18 ovog zakona.

(6) Dopunski porez sastavnog subjekta za tekuću fiskalnu godinu obračunava se u skladu sa sljedećom formulom:

$$\text{dopunski porez sastavnog subjekta} \\ = \text{dopunski porez Crne Gore} \times \frac{\text{dobit sastavnog subjekta}}{\text{zbirna dobit svih sastavnih subjekata}}$$

pri čemu:

- dobit sastavnog subjekta za Crnu Goru za fiskalnu godinu je dobit utvrđena u skladu sa čl. 6 do 9 ovog zakona,

- zbirna dobit svih sastavnih subjekata za Crnu Goru za fiskalnu godinu je zbir dobiti svih sastavnih subjekata koji se nalaze u Crnoj Gori za fiskalnu godinu.

(7) Ako je dopunski porez Crne Gore rezultat ponovljenog obračuna u skladu sa članom 19 stav 1 ovog zakona i ne postoji neto dobit u Crnoj Gori za fiskalnu godinu, dopunski porez dodjeljuje se svakom sastavnom subjektu primjenom formule iz stava 5 ovog člana na osnovu dobiti sastavnih subjekata u fiskalnim godinama za koje se sprovode ponovljeni obračuni u skladu sa članom 19 stav 1 ovog zakona.

(8) Dopunski porez svakog sastavnog subjekta bez državne pripadnosti se obračunava, za svaku fiskalnu godinu, nezavisno od dopunskog poreza svih ostalih sastavnih subjekata.

Sadržajno isključivanje dobiti

Član 18

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom članu imaju sljedeća značenja:

1) kvalifikovani zaposleni su zaposleni u punom ili djelimičnom radnom vremenu sastavnog subjekta i spoljni saradnici koji učestvuju u redovnim poslovnim aktivnostima grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe uz njihovo vođstvo i nadzor;

2) prihvatljivi troškovi zarada su izdaci za naknade zaposlenima, uključujući plate, naknade i druge izdatke koji zaposlenom omogućavaju direktnu i nezavisnu ličnu korist, kao što su zdravstveno osiguranje i doprinosi za penzijsko osiguranje, porezi koji proizlaze iz radnog odnosa, kao i doprinosi na teret poslodavca za socijalno osiguranje;

3) prihvatljiva materijalna imovina obuhvata:

a) nekretnine, postrojenja i opremu koje se nalaze u jurisdikciji;

b) prirodni resursi koji se nalaze u jurisdikciji;

c) pravo zakupca za korištenje materijalne imovine koja se nalazi u jurisdikciji; i

d) licencu ili sličan aranžman Vlade za korištenje nepokretne imovine ili iskorištavanje prirodnih resursa koje uključuje značajna ulaganja u materijalnu imovinu.

(2) U slučaju da sastavni subjekat grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe koji podnosi prijavu odluči, u skladu sa članom 29 st. 4 i 5 ovog zakona, da ne primjenjuje sadržajno isključivanje dobiti za fiskalnu godinu, neto dobit za određenu jurisdikciju umanjuje se, u svrhu obračuna dopunskog poreza, za iznos jednak zbiru izuzeća za zarade iz stava 3 ovog člana i izuzeća za materijalnu imovinu iz stava 4 ovog člana za svaki sastavni subjekat koji se nalazi u jurisdikciji.

(3) Izuzeće za zarade sastavnog subjekta koji se nalazi u Crnoj Gori iznosi 5% njegovih prihvatljivih troškova zarada kvalifikovanih zaposlenih koji rade za grupe međunarodnih preduzeća ili veliku domaću grupu u Crnoj Gori, uz sljedeća izuzeća prihvatljivih troškova zarada:

- koji su kapitalizovani i uključeni u knjigovodstvenu vrijednost prihvatljive materijalne imovine;

- koji su pripisivi dobiti isključenoj u skladu sa članom 8 ovog zakona.

(4) Izuzeće za materijalnu imovinu sastavnog subjekta koji se nalazi u Crnoj Gori iznosi 5% knjigovodstvene vrijednosti prihvatljive materijalne imovine koja se nalazi u Crnoj Gori, uz sljedeća izuzeća:

1) knjigovodstvene vrijednosti nekretnina, uključujući zemljište i zgrade, koje su namijenjene prodaji, zakupu ili ulaganjima; i

2) knjigovodstvene vrijednosti materijalne imovine upotrijebljene za ostvarivanje dobiti isključene u skladu sa članom 8 ovog zakona.

(5) U smislu stava 4 ovog člana knjigovodstvena vrijednost prihvatljive materijalne imovine je prosjek knjigovodstvene vrijednosti prihvatljive materijalne imovine na početku i na kraju fiskalne godine, kako je naznačeno prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja krajnjeg matičnog društva, umanjeno za akumuliranu amortizaciju, trošenje i povećanje iznosa koji je pripisiv kapitalizaciji rashoda za zarade.

(6) U smislu st. 3 i 4 ovog člana prihvatljivi troškovi zarada i prihvatljiva materijalna imovina sastavnog subjekta koji je stalna poslovna jedinica su oni koji su uključeni u njegovu odvojenu računovodstvenu dokumentaciju u skladu sa članom 9 st. 1 do 4 ovog zakona, pod uslovom da se prihvatljivi troškovi zarada i prihvatljiva materijalna imovina nalaze u istoj jurisdikciji kao i stalna poslovna jedinica.

(7) Prihvatljivi troškovi zarada i prihvatljiva materijalna imovina stalne poslovne jedinice ne uzimaju se u obzir za prihvatljive troškove zarada i prihvatljivu materijalnu imovinu glavnog subjekta.

(8) Sadržajno isključivanje dobiti svakog sastavnog subjekta bez državne pripadnosti se obračunava za svaku fiskalnu godinu odvojeno od sadržajnog isključivanja dobiti svih drugih sastavnih subjekata.

(9) Sadržajno isključivanje dobiti obračunato u skladu s ovim članom ne uključuje izuzeće za zarade i izuzeće za materijalnu imovinu sastavnih subjekata koji su investicioni subjekti u Crnoj Gori.

Dodatni dopunski porez

Član 19

(1) Ako na osnovu člana 5 stav 4, člana 13 st. 6 i 7 i člana 15 st. 1 i 9 ovog zakona, usklađivanje obuhvaćenih poreza ili dobiti ili gubitka dovede do ponovljenog obračuna efektivne poreske stope i dopunskog poreza grupe međunarodnih preduzeća za prethodnu fiskalnu godinu, efektivna poreska stopa i dopunski porez ponovno se obračunavaju u skladu sa pravilima utvrđenim u čl. 16, 17 i 18 ovog zakona.

(2) Svaki iznos dodatnog dopunskog poreza koji proizlazi iz takvog ponovljenog obračuna tretira se kao dodatni dopunski porez u smislu člana 17 stav 4 ovoga zakona za fiskalnu godinu tokom koje je izvršen ponovljeni obračun.

(3) Ako postoji dodatni dopunski porez, a ne postoji neto dobit za Crnu Goru za tu fiskalnu godinu, dobit svakog sastavnog subjekta koji se nalazi u Crnoj Gori je iznos koji je jednak dopunskom porezu dodijeljenom takvim sastavnim subjektima u skladu sa članom 17 st. 6 i 7 ovog zakona podijeljen sa minimalnom poreskom stopom.

(4) Ako u skladu sa članom 11 st. 5 i 6 ovog zakona postoji obaveza plaćanja dodatnog dopunskog poreza, dobit svakog sastavnog subjekta koji se nalazi u Crnoj Gori jednaka je dopunskom porezu dodijeljenom tom sastavnom subjektu podijeljenom s minimalnom poreskom stopom.

(5) Dodjela se sprovodi srazmjerno svakom sastavnom subjektu na osnovu sljedeće formule:

(dobitak ili gubitak x minimalna poreska stopa) – usklađeni obuhvaćeni porez

(6) Dodatni dopunski porez dodjeljuje se samo sastavnim subjektima koji utvrđuju iznos usklađenog obuhvaćenog poreza koji je manji od nule i manji od dobiti ili gubitka takvih sastavnih subjekata pomnožen sa minimalnom poreskom stopom.

(7) Ako se sastavnom subjektu dodjeljuje dodatni dopunski porez u skladu sa ovim članom i članom 17 st. 6 i 7 ovog zakona, taj sastavni subjekat tretira kao sastavni subjekat koji podliježe nižoj poreskoj stopi u smislu člana 5 ovog zakona.

De minimis

Član 20

(1) Izuzetno od odredaba čl. 16 do 19 i člana 21 ovog zakona, prilikom donošenja odluke sastavnog subjekta koji podnosi prijavu, dopunski porez koji plaćaju sastavni subjekti koji se nalaze u Crnoj Gori jednak je nuli za određenu fiskalnu godinu ako je za tu fiskalnu godinu:

1) prosječni prihod svih sastavnih subjekata koji se nalaze u Crnoj Gori manji od 10.000.000,00 eura: i

2) prosječna dobit ili gubitak svih sastavnih subjekata u Crnoj Gori je gubitak ili iznosi manje od 1.000.000,00 eura.

(2) Odluka se donosi jednom godišnje u skladu sa članom 29 st. 4 i 5 ovog zakona.

(3) Prosječni prihod ili prosječna dobit ili gubitak iz stava 1 ovog člana prosjek je prihoda ili dobiti ili gubitka sastavnih subjekata koji se nalaze u Crnoj Gori za fiskalnu godinu i dvije prethodne fiskalne godine.

(4) Ako u jednoj od te dvije ili obje prethodne fiskalne godine u Crnoj Gori nema sastavnih subjekata sa prihodom ili gubitkom, ta fiskalna godina ili godine se isključuju, odnosno isključuju iz obračuna prosječnog prihoda ili dobiti ili gubitka Crne Gore.

(5) Prihod sastavnih subjekata koji se nalaze u Crnoj Gori za fiskalnu godinu je zbir svih prihoda sastavnih subjekata koji se nalaze u Crnoj Gori, umanjen ili uvećan za svako usklađivanje sprovedeno u skladu sa čl. 6 do 9 ovog zakona.

(6) Dobit ili gubitak sastavnih subjekata koji se nalaze u Crnoj Gori za fiskalnu godinu je neto dobit ili gubitak te jurisdikcije obračunat u skladu sa članom 16 stav 2 ovog zakona.

(7) De minimis isključenje iz st. 1 do 6 ovog člana ne primjenjuje se na sastavne subjekte bez državne pripadnosti i investicione subjekte.

(8) Prihod i dobit ili gubitak takvih subjekata isključuju se iz obračuna de minimis isključenja.

Sastavni subjekti u manjinskom vlasništvu

Član 21

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom članu imaju sljedeća značenja:

1) sastavni subjekat u manjinskom vlasništvu je sastavni subjekat u kojem krajnje matično društvo ima direktni ili indirektni vlasnički udio najviše do 30%;

2) matično društvo u manjinskom vlasništvu predstavlja sastavni subjekat u manjinskom vlasništvu koji direktno ili indirektno posjeduje kontrolisane udjele u drugom sastavnom subjektu u manjinskom vlasništvu, osim u slučaju da kontrolisane udjele prvog subjekta direktno ili indirektno posjeduje drugi sastavni subjekat u manjinskom vlasništvu;

3) podgrupa u manjinskom vlasništvu predstavlja matično društvo u manjinskom vlasništvu i njegovo zavisno društvo u manjinskom vlasništvu; i

4) zavisno društvo u manjinskom vlasništvu predstavlja sastavni subjekat u manjinskom vlasništvu čiji su kontrolisani udjeli u direktnom ili indirektnom vlasništvu matičnog društva u manjinskom vlasništvu.

(2) U odnosu na članove podgrupe u manjinskom vlasništvu, obračun efektivne poreske stope i dopunskog poreza za određenu jurisdikciju u skladu sa čl. 6 do 27 ovog zakona primjenjuje se kao da je svaka podgrupa u manjinskom vlasništvu posebna grupa međunarodnih preduzeća ili velika domaća grupa.

(3) Usklađeni obuhvaćeni porezi i dobit ili gubitak članova podgrupe u manjinskom vlasništvu isključuju se iz utvrđivanja preostalog iznosa efektivne poreske stope grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe obračunate u skladu sa članom 16 stav 1 ovog zakona i iz neto dobiti obračunate u skladu sa članom 16 stav 2 ovog zakona.

(4) Efektivna poreska stopa i dopunski porez sastavnog subjekta u manjinskom vlasništvu koji nije investicioni subjekat i koji nije član podgrupe u manjinskom vlasništvu obračunavaju se na nivou subjekta u skladu sa čl. 6 do 27 ovog zakona.

(5) Usklađeni obuhvaćeni porezi i dobit ili gubitak sastavnog subjekta u manjinskom vlasništvu isključuju se iz određivanja preostalog iznosa efektivne poreske stope grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe obračunate u skladu sa članom 16 stav 1 ovoga zakona i iz neto dobiti obračunate u skladu sa članom 16 stav 2 ovog zakona.

Sigurne luke

Član 22

(1) Izuzetno od odredaba čl. 16 do 21 ovog zakona, prema odluci sastavnog subjekta koji podnosi prijavu smatra se da je dopunski porez koji treba da plati grupa u određenoj jurisdikciji za fiskalnu godinu jednak nuli ako se efektivnom visinom oporezivanja sastavnih subjekata koji se nalaze u toj jurisdikciji ispunjavaju uslovi iz kvalifikovanog međunarodnog sporazuma o sigurnim lukama.

(2) U odnosu na stav 1 ovog člana kvalifikovani međunarodni sporazum o sigurnim lukama predstavlja međunarodni skup pravila i uslova na koja su pristale sve države članice i koji omogućava grupama na koje se primjenjuje ovaj zakon da za određenu jurisdikciju odluče upotrijebiti jednu ili više sigurnih luka.

VI. POSEBNA PRAVILA ZA RESTRUKTURIRANJE TRGOVAČKIH DRUŠTAVA I HOLDINGA

Primjena praga konsolidovanog prihoda na spajanja i razdvajanja grupe

Član 23

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom članu imaju sljedeća značenja:

1) spajanje je dogovor:

a) kojim se svi ili gotovo svi subjekti grupe dvije ili više odvojenih grupa stavljaju pod zajedničku kontrolu tako da čine subjekte mješovite grupe; ili

b) kojim se subjekat koji nije član nijedne grupe stavlja pod zajedničku kontrolu sa drugim subjektom ili grupom tako da čine subjekte mješovite grupe;

2) podjela je svaki dogovor kojim se subjekti jedne grupe dijele u dvije ili više različitih grupa koje više ne kontroliše isto krajnje matično društvo.

(2) Ako se dvije ili više grupa spoje u jednu grupu u bilo kojoj od posljednje četiri uzastopne fiskalne godine koje neposredno prethode testnoj fiskalnoj godini, smatra se da je prag konsolidovanog prihoda grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe iz člana 2 ovog zakona, postignut za sve fiskalne godine prije spajanja ako zbir prihoda uključenih u svim njihovim konsolidovanim finansijskim izvještajima za tu fiskalnu godinu iznosi najmanje 750.000.000,00 eura.

(3) Ako se subjekat koji nije član grupe (ciljani subjekat) spoji sa subjektom ili grupom (subjekat sticalac) u testnoj fiskalnoj godini i nemaju konsolidovane finansijske izvještaje u posljednje četiri uzastopne fiskalne godine koje neposredno prethode testnoj fiskalnoj

godini, smatra se da je prag konsolidovanih prihoda grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe postignut za tu godinu, ako zbir prihoda uključenih u svim njihovim finansijskim izvještajima ili konsolidovanih finansijskih izvještaja za tu fiskalnu godinu iznosi najmanje 750.000.000,00 eura.

(4) Ako se jedna grupa međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe podijeli na dvije ili više grupa, smatra se da je podijeljena grupa postigla prag konsolidovanog prihoda kada:

1) u odnosu na prvu testnu fiskalnu godinu koja se završava poslije podjele, podijeljena grupa ima godišnji prihod od najmanje 750.000.000,00 eura u toj fiskalnoj godini;

2) u odnosu na period od druge do četvrte testne fiskalne godine koja se završava nakon podjele, podijeljena grupa ima godišnji prihod od najmanje 750.000.000,00 eura u najmanje dvije od tih fiskalnih godina.

Sastavni subjekti koji se pridružuju ili napuštaju grupu međunarodnih preduzeća ili veliku domaću grupu

Član 24

(1) Ako ciljani subjekat, postane ili prestane biti sastavni subjekat grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe kao posljedica prenosa direktnih ili indirektnih vlasničkih udjela u ciljanom subjektu, ili ako ciljani subjekat postane krajnje matično društvo nove grupe tokom fiskalne godine (godina sticanja, ciljani subjekat se smatra članom grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe, pod uslovom da je dio njegove imovine, obaveza, prihoda, rashoda i novčanih tokova uključen u konsolidovane finansijske izvještaje krajnjeg matičnog društva na pojedinačnoj osnovi u godini sticanja.

(2) Efektivna poreska stopa i dopunski porez ciljanog subjekta obračunavaju se u skladu sa st. 3 do 8 ovog člana.

(3) Grupa međunarodnih preduzeća ili velika domaća grupa u godini sticanja uzima u obzir samo neto računovodstvenu dobit ili gubitak i usklađene obuhvaćene poreze ciljanog subjekta koji su uključeni u konsolidovane finansijske izvještaje krajnjeg matičnog društva.

(4) U godini sticanja i svakoj sljedećoj fiskalnoj godini, dobit ili gubitak i usklađeni obuhvaćeni porezi ciljanog subjekta utvrđuju se na osnovu početne knjigovodstvene vrijednosti njegove imovine i obaveza.

(5) Prilikom obračuna prihvatljivih troškova zarada ciljanog subjekta u skladu sa članom 18 stav 3 ovog zakona, u godini sticanja u obzir se uzimaju samo troškovi koji su obuhvaćeni u konsolidovanim finansijskim izvještajima krajnjeg matičnog društva.

(6) Obračun knjigovodstvene vrijednosti prihvatljive materijalne imovine ciljanog subjekta u skladu sa članom 18 stav 4 ovog zakona, usklađuje se prema periodu u kojem je ciljani subjekat bio član grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe u godini sticanja.

(7) Osim gubitka odloženog poreskog sredstva iz člana 14 ovog zakona, grupa međunarodnih preduzeća ili velika domaća grupa koja je sticalac uzima u obzir odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ciljanog subjekta koje se prenose između grupa međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe na isti način i u istoj mjeri kao da grupa međunarodnih preduzeća ili velika domaća grupa koja je sticalac kontroliše ciljani subjekat u momentu nastanka tih sredstava i obaveza.

(8) Odložene poreske obaveze ciljanog subjekta koje su prethodno bile uključene u njegov ukupni iznos usklađenog odloženog poreza tretiraju se kao da ih je u godini sticanja poništila grupa međunarodnih preduzeća ili velika domaća grupa koja je prodavac i kao da proizlaze iz grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe koja je sticalac, osim što u takvim slučajevima svako novo smanjenje obuhvaćenih poreza, stupa na snagu u godini u kojoj je iznos ponovo obračunat.

(9) Izuzetno od st. 1 do 8 ovog člana, sticanje ili prodaja kontrolisanog udjela u ciljanom subjektu smatra se sticanjem ili prodajom sredstava i obaveza ako jurisdikcija u kojoj se nalazi ciljani subjekat ili, u slučaju fiskalno transparentnog subjekta jurisdikcija u kojoj se sredstvo nalazi, tretira sticanje ili prodaju tog kontrolisanog udjela na isti ili sličan način kao sticanje ili prodaju sredstava i obaveza i prodavcu se pripisuje obuhvaćeni porez na osnovu razlike između poreske osnovice i naknade plaćene u zamjenu za kontrolisani udio ili fer vrijednosti imovine i obaveza.

Prenos sredstava i obaveza

Član 25

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom članu imaju sljedeća značenja:

1) reorganizacija je pretvaranje ili prenos sredstava i obaveza kao u slučaju spajanja, podjele, likvidacije ili slične transakcije u sljedećim slučajevima:

a) naknada za prenos se, u potpunosti ili skoro u potpunosti, sastoji od vlasničkih udjela koje izdaje sastavni subjekat koji je sticalac ili lice povezano sa sastavnim subjektom koji je sticalac ili, u slučaju likvidacije, od vlasničkih udjela ciljanog subjekta ili, ako nije predviđena naknada, izdavanje vlasničkog udjela nema ekonomski značaj;

b) dobit ili gubitak sastavnog subjekta koji prodaje ta sredstva ne podliježe oporezivanju u potpunosti ili djelimično; i

c) poreskim propisima jurisdikcije u kojoj se nalazi sastavni subjekat koji je sticalac se zahtijeva da taj sastavni subjekat oporezivu dobit nakon prodaje ili sticanja obračuna na način da će na sredstva primijeniti oporezivu osnovicu sastavnog subjekta koji je prodavac, a koja je usklađena za svaku dobit ili gubitak od prodaje ili sticanja;

2) nekvalifikovani dobitak ili gubitak je dobitak ili gubitak sastavnog subjekta koji je prodavac, zavisno od toga koji je iznos manji, a koji nastaje u vezi sa reorganizacijom koja podliježe oporezivanju u mjestu poslovanja sastavnog subjekta koji je prodavac, kao i finansijske računovodstvene dobitike ili gubitke koji nastaju u vezi sa reorganizacijom.

(2) Sastavni subjekat koji prodaje sredstva i obaveze svoj dobitak ili gubitak koji proizilazi iz takve prodaje uključuje u obračun svoje dobiti ili gubitka.

(3) Sastavni subjekat koji stiče sredstva i obaveze određuje svoju dobit ili gubitak na osnovu knjigovodstvene vrijednosti stečenih sredstava i preuzetih obaveza utvrđenih u skladu sa standardom finansijskog računovodstva koji se primjenjuje pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izvještaja krajnjeg matičnog društva.

(4) Izuzetno od odredaba st. 2 i 3 ovog člana, ako se prodaja ili sticanje sredstava i preuzetih obaveza sprovodi u smislu reorganizacije:

1) sastavni subjekat koji je prenosilac svaki dobitak ili gubitak koji proizlaze iz takve prodaje isključuje iz obračuna svoje dobiti ili gubitka; i

2) sastavni subjekat koji je sticalac utvrđuje svoju dobit ili gubitak na osnovu knjigovodstvene vrijednosti stečenih sredstava i preuzetih obaveza sastavnog subjekta koji je prenosilac.

(5) Izuzetno od odredaba st. 2 i 3 ovog člana ako se prenos sredstava i obaveza sprovodi u smislu reorganizacije koja, za subjekta koji je prenosilac, dovodi do nekvalifikovanih dobitaka ili gubitaka:

1) sastavni subjekat koji je prenosilac dobitak ili gubitak od prodaje uključuje u obračun svoje dobiti ili gubitka do iznosa nekvalifikovanog dobitka ili gubitka; i

2) sastavni subjekat koji je sticalac utvrđuje svoju dobit ili gubitak nakon sticanja koristeći knjigovodstvenu vrijednost stečenih sredstava i preuzetih obaveza sastavnog subjekta koji je prenosilac pri prodaji, koja je usklađena sa domaćim poreskim pravilima sastavnog subjekta koji je sticalac, kako bi se obračunao nekvalifikovani dobitak ili gubitak.

(6) Prema odluci sastavnog subjekta koji podnosi prijavu, ako je sastavni subjekat dužan uskladiti ili mu je dozvoljeno da uskladi osnovicu svoje imovine i iznos svojih obaveza po fer vrijednosti u svrhu oporezivanja u jurisdikciji u kojoj se nalazi, taj sastavni subjekat može:

1) prilikom obračuna svoje dobiti ili gubitka, uključiti iznos dobitka ili gubitka koji je povezan sa sredstvima i obavezama, a koji:

a) je jednak razlici između knjigovodstvene vrijednosti sredstva ili obaveze za potrebe finansijskog računovodstva neposredno prije dana događaja koji je prouzrokovao poresko usklađivanje (događaj pokretač) i fer vrijednosti imovine ili obaveze neposredno nakon tog događaja; i

b) smanjen (ili povećan) za nekvalifikovani dobitak ili gubitak, ukoliko postoji, a koji nastaje u vezi sa događajem pokretačem.

2) fer vrijednost sredstava ili obaveze za potrebe finansijskog računovodstva odmah nakon događaja pokretača u cilju obračuna dobiti ili gubitka u fiskalnim godinama koje završavaju nakon tog događaja; i

3) uključuje neto ukupan iznos utvrđen u tački 1 ovog stava u dobiti ili gubitku sastavnog subjekta na jedan od sljedećih načina:

a) neto ukupan iznos uključen je u fiskalnoj godini u kojoj dolazi do događaja pokretača; ili

b) iznos jednak neto ukupnom iznosu podijeljenom sa brojem pet koji je uključen u fiskalnu godinu u kojoj dolazi do događaja pokretača i u svakoj od četiri uzostopne naredne fiskalne godine neposredno, osim ako sastavni subjekat u određenoj fiskalnoj godini unutar tog perioda napusti grupu međunarodnih preduzeća ili veliku domaću grupu, onda u tom slučaju preostali iznos će u potpunosti biti uključen u tu fiskalnu godinu.

VII. REŽIMI PORESKE NEUTRALNOSTI I RASPODJELE

Određivanje efektivne poreske stope i dopunskog poreza investicionog subjekta

Član 26

(1) Ako je sastavni subjekat grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe investicioni subjekat koji nije fiskalno transparentan i koji nije donio odluku u skladu sa članom 27 ovog zakona, efektivna poreska stopa tog investicionog subjekta obračunava se odvojeno od efektivne poreske stope jurisdikcije u kojoj se nalazi.

(2) Efektivna poreska stopa investicionog subjekta iz stava 1 ovog člana jednaka je njegovim usklađenim obuhvaćenim porezima podijeljenim sa iznosom koji je jednak dodjeljivom udjelu grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe u dobiti ili gubitku tog investicionog subjekta.

(3) Ako se više investicionih subjekata nalazi u određenoj jurisdikciji, njihova efektivna poreska stopa obračunava se kombinovanjem njihovih usklađenih obuhvaćenih poreza i dodjeljivih udjela grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe u njihovoj dobiti ili gubitku.

(4) Usklađeni obuhvaćeni porezi investicionog subjekta iz stava 1 ovog člana su usklađeni obuhvaćeni porezi pripisivi dodjeljivom udjelu grupe međunarodnih preduzeća u dobiti investicionog subjekta i obuhvaćeni porezi dodijeljeni investicionom subjektu u skladu sa članom 12 ovog zakona.

(5) Usklađeni obuhvaćeni porezi investicionog subjekta ne uključuju obuhvaćene poreze koje je investicioni subjekat obračunao i koji su pripisivi dobiti koja nije dio dodjeljivog udjela grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe u dobiti investicionog subjekta.

(6) Dopunski porez investicionog subjekta je iznos jednak procentu dopunskog poreza investicionog subjekta pomnoženom sa iznosom koji je jednak razlici između dodjeljivog udjela grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe u dobiti investicionog subjekta i sadržajnog isključivanja dobiti investicionog subjekta.

(7) Procenat dopunskog poreza investicionog subjekta pozitivan je iznos jednak razlici između minimalne poreske stope i efektivne poreske stope tog investicionog subjekta.

(8) Ako se više investicionih subjekata nalazi u određenoj jurisdikciji, njihova efektivna poreska stopa obračunava se kombinovanjem njihovih iznosa sadržajnog isključivanja dobiti i dodjeljivog udjela grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe u njihovoj dobiti ili gubitku.

(9) Sadržajno isključivanje dobiti investicionog subjekta utvrđuje se u skladu sa članom 18 ovog člana.

Odluka da se investicioni subjekat tretira kao fiskalno transparentni subjekat

Član 27

(1) Investicioni subjekat za pružanje usluga u oblasti osiguranja je subjekat koji odgovara definiciji investicionog fonda iz člana 3 stav 1 tačka 30 ovog zakona ili subjekta za ulaganja u nekretnine iz člana 3 stav 1 tačka 31 ovog zakona, a nije osnovan u vezi s obavezama koje proizilaze iz ugovora o osiguranju ili o osiguranju zakupa i da nije u potpunosti u vlasništvu subjekta koji, u jurisdikciji u kojoj se nalazi, podliježe propisima kao osiguravajuće društvo.

(2) Prema odluci sastavnog subjekta koji podnosi prijavu, sastavni subjekat koji je investicioni subjekat ili investicioni subjekat za pružanje usluga u području osiguranja, može se tretirati kao fiskalno transparentni subjekat ako sastavni subjekat – vlasnik podliježe oporezivanju u jurisdikciji u kojoj se nalazi u skladu sa režimom zasnovanim na fer tržišnoj vrijednosti ili sličnim režimom na osnovu godišnjih promjena fer vrijednosti njegovih vlasničkih udjela u tom subjektu i ako je poreska stopa na takvu dobit, koja se može primijeniti na sastavni subjekat – vlasnik, jednaka minimalnoj poreskoj stopi ili je veća.

(3) Sastavni subjekt koji indirektno ima vlasnički udio u investicionom subjektu ili u investicionom subjektu za pružanje usluga u oblasti osiguranja preko direktnog vlasničkog udjela u drugom investicionom subjektu ili investicionom subjektu za pružanje usluga u oblasti osiguranja, smatra se obveznikom poreza u skladu sa režimom zasnovanim na fer tržišnoj vrijednosti ili sličnim režimom u pogledu svog indirektnog vlasničkog udjela u prvonavedenom subjektu ili investicionom subjektu za pružanje usluga u oblasti osiguranja ako podliježe režimu zasnovanom na fer tržišnoj vrijednosti ili sličnom režimu u pogledu svog direktnog vlasničkog udjela u drugom navedenom subjektu ili investicionom subjektu za pružanje usluga u području osiguranja.

(4) Odluka iz stava 2 ovoga člana donosi se u skladu sa članom 29 stav 1 ovog zakona i ako se odluka opozove, dobit ili gubitak od prodaje sredstva ili obaveze koju posjeduje investicioni subjekat ili investicioni subjekat za pružanje usluga u području osiguranja, određuje se na osnovu fer tržišne vrijednosti sredstva ili obaveze prvog dana u godini u kojoj je odluka opozvana.

VIII. ADMINISTRATIVNE ODREDBE

Obaveza podnošenja informacija o dopunskom porezu

Član 28

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom članu imaju sljedeća značenja:

1) imenovani domaći subjekat je sastavni subjekat grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe koji se nalazi u Crnoj Gori i kojeg su drugi sastavni

subjekti grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe koji se nalazi u Crnoj Gori imenovali za podnošenje prijave informacija o dopunskom porezu (u daljem tekstu: Prijava) ili za obavještenja u njihovo ime u skladu sa ovim članom, kao i za dostavljanje informacija potrebnih za podnošenje prijava;

2) sporazum između kvalifikovanih nadležnih organa je bilateralni ili multilateralni sporazum ili dogovor između dva ili više nadležnih organa, kojim se predviđa automatska razmjena Prijava;

3) Globalni okvir za implementaciju su procedure koje razvija Inkluzivni okvir o BEPS-u u cilju razvoja administrativnih pravila, smjernica i procedura koje će olakšati koordinisanu implementaciju globalnih pravila.

(2) Sastavni subjekat koji se nalazi u Crnoj Gori ili imenovani domaći subjekat u ime sastavnog subjekta podnosi poreskom organu Prijavu u skladu sa stavom 5 ovog člana.

(3) Izuzetno od odredaba stava 2 ovog člana, sastavni subjekat ili imenovani domaći subjekat nije obavezan da za fiskalnu godinu podnese Prijavu ako je takvu Prijavu:

1) podnijelo krajnje matično društvo koje se nalazi u jurisdikciji koja sa Crnom Gorom ima potpisan sporazum između kvalifikovanih nadležnih organa; ili

2) podnio subjekat imenovan za podnošenje Prijave, a koji se nalazi u jurisdikciji koja sa Crnom Gorom ima potpisan sporazum između kvalifikovanih nadležnih organa.

(4) U slučaju primjene stava 3 ovog člana, sastavni subjekat u Crnoj Gori ili imenovani domaći subjekat u njegovo ime, dužan je obavijestiti poreski organ o identitetu subjekta koji podnosi Prijavu, kao i jurisdikciju u kojoj se nalazi.

(5) Prijava se podnosi na standardnom obrascu i uključuje sljedeće informacije u pogledu grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe:

1) identifikaciju sastavnih subjekata, uključujući njihove poreske identifikacione brojeve, ako postoje, jurisdikciju u kojoj se nalaze i njihov status u skladu sa pravilima ovog zakona;

2) informacije o cjelokupnoj korporativnoj strukturi grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe, uključujući kontrolisane udjele u sastavnim subjektima koje posjeduju drugi sastavni subjekti;

3) informacije koje su neophodne za obračun efektivne poreske stope za svaku jurisdikciju i dopunskog poreza uključujući i domaćeg dopunskog poreza svakog sastavnog subjekta;

4) evidenciju donešenih odluka u skladu sa ovom zakonom; i

5) druge informacije koje su sastavni dio Globalnog okvira za implementaciju i neophodne su za sprovođenje administracije globalnih pravila.

(6) Sastavni subjekat ili imenovani domaći subjekat dužan je elektronskim putem podnijeti prijavu poreskom organu najkasnije 18 mjeseci nakon isteka posljednjeg dana fiskalne godine.

(7) Ako se dva ili više sastavnih subjekata iste grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe nalazi u Crnoj Gori, dužni su imenovati jednog subjekta koji će se smatrati odgovornim subjektom za sva prava i obaveze u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreski postupak.

(8) Ako se obaveze iz st. 2, 3 i 4 ovog člana ne ispune u predviđenom roku, odgovorni subjekat ili bilo koji sastavni subjekat iz grupe u Crnoj Gori koji podliježe primjeni ovoga zakona u obavezi je da na zahtjev poreskog organa dostavi podatke iz stava 5 ovog člana.

(9) Obrazac Prijave, druge podatke koje je neophodno dostaviti poreskom organu uz navedenu prijavu, kao i postupak podnošenja prijave odgovornog sastavnog subjekta, propisuje Organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Odluke

Član 29

(1) Odluke iz člana 2 stav 4, člana 7 stav 8 i člana 27 ovog zakona donose se za period od pet godina, počevši od godine u kojoj je odluka donesena.

(2) Odluke iz stava 1 ovog člana se nastavljaju primjenjivati, osim u slučaju da sastavni subjekat koji podnosi Prijavu opozove odluku na kraju petogodišnjeg razdoblja.

(3) Opoziv odluke traje pet godina, počevši od kraja godine u kojoj je odluka opozvana.

(4) Odluke iz člana 13 stav 1 tačka 2, člana 14 stav 5, člana 18 stav 2 i člana 20 stav 1 ovog zakona donose se za period od godinu dana.

(5) Odluke iz stava 4 ovog člana se nastavljaju primjenjivati, osim u slučaju da sastavni subjekat koji podnosi Prijavu opozove odluku na kraju godine.

(6) Odluke iz st. 1 do 5 ovog člana podnose sastavni subjekti koji u Crnoj Gori podliježu oporezivanju po ovom zakonu, ako se iste ne dostavljaju putem Prijave.

Plaćanje domaćeg dopunskog poreza

Član 30

(1) Sastavni subjekat koji je obveznik domaćeg dopunskog poreza u Crnoj Gori dužan je elektronskim putem podnijeti prijavu domaćeg dopunskog poreza poreskom organu najkasnije 18 mjeseci nakon isteka posljednjeg dana fiskalne godine i u istom roku izvršiti uplatu poreza iskazanog u prijavi.

(2) Izmijenjena prijava iz stava 1 ovog člana podnosi se u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreski postupak, uzimajući u obzir odredbe ponovljenog obračuna iz člana 19 ovog zakona.

(3) U slučaju da se nekoliko sastavnih subjekata iste grupe međunarodnih preduzeća ili velike domaće grupe nalazi u Crnoj Gori, a koji su u obavezi obračunati i platiti domaći dopunski porez, njihova ukupna poreska obaveza smatra se kao jedna i svi sastavni subjekti su odgovorni za plaćanje domaćeg dopunskog poreza srazmjerno svojoj poreskoj obavezi.

(4) Obrazac Prijave propisuje Ministarstvo.

Poreski tretman odloženih poreskih sredstava, odloženih poreskih obaveza i prenesene imovine

Član 31

(1) Prelazna godina za jurisdikciju je prva fiskalna godina u kojoj grupa međunarodnih preduzeća ili velika domaća grupa u odnosu na tu jurisdikciju potpada u smislu primjene ovog zakona.

(2) Pri utvrđivanju efektivne poreske stope za određenu jurisdikciju tokom prelazne godine i za svaku narednu fiskalnu godinu grupa međunarodnih preduzeća ili velika domaća grupa uzima u obzir sva odložena poreska sredstva i poreske obaveze sadržani u finansijskim izvještajima svih sastavnih subjekata u jurisdikciji za prelaznu godinu.

(3) Odložena poreska sredstva i poreske obaveze vrednuju se po nižoj minimalnoj poreskoj stopi i po primjenjivoj domaćoj poreskoj stopi.

(4) Ukoliko je odloženo poresko sredstvo vrednovano po poreskoj stopi nižoj od minimalne stope može se obračunati po minimalnoj poreskoj stopi ako poreski obveznik može dokazati da se odloženo poresko sredstvo može pripisati gubitku.

(5) U odnosu na st. 2, 3 i 4 ovog člana, ne uzima se u obzir uticaj bilo kakvog usklađivanja vrijednosti ili računovodstvenog priznavanja u odnosu na odloženo poresko potraživanje.

(6) Odložena poreska imovina koja proizlazi iz stavki isključenih iz obračuna dobiti ili gubitka isključuje se iz obračuna iz st. 2 do 5 ovog člana, kada to odloženo poresko sredstvo proizlazi iz transakcije izvršene nakon 30. novembra 2021. godine.

(7) U slučaju prenosa imovine između sastavnih subjekata nakon 30. novembra 2021. godine i prije početka prelazne godine, osnovica stečene imovine, osim akcija, zasniva se na knjigovodstvenoj vrijednosti prenesene imovine sastavnog subjekta koji je otuđio imovinu, ako se odloženo poresko sredstvo i odložene poreske obaveze utvrđuju na toj osnovi.

Sadržajno isključivanje dobiti u prelaznom razdoblju

Član 32

(1) U cilju primjene člana 18 stav 3 ovog zakona, vrijednost od 5% za svaku se fiskalnu godinu koja počinje 1. januara sljedećih kalendarskih godina zamjenjuje se vrijednostima navedenim u tabeli:

2026.	9,4%
2027.	9,2%
2028.	9,0%
2029.	8,2%
2030.	7,4%
2031.	6,6%
2032.	5,8%

(2) U cilju primjene člana 18 stav 4 ovog zakona, vrijednost od 5% za svaku se fiskalnu godinu koja počinje 1. januara sljedećih kalendarskih godina zamjenjuje se vrijednostima navedenim u tabeli:

2026.	7,4%
2027.	7,2%
2028.	7,0%
2029.	6,6%
2030.	6,2%
2031.	5,8%
2032.	5,4%

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 33

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 eura do 40.000 eura kazniće se sastavni ili domaći subjekat ako:

1) ne imenuju jednog subjekta koji će se smatrati odgovornim subjektom (član 28 stav 7);

2) nadležnom poreskom organu elektronskim putem ne podnese poresku prijavu u roku od 18 mjeseci nakon isteka posljednjeg dana fiskalne godine i u istom roku ne izvrši uplatu poreza iskazanog u prijavi (član 30 stav 1).

(2) Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

Član 34

(1) Novčanom kaznom od 3.000 eura do 20.000 eura kazniće se sastavni ili domaći subjekat ako:

1) nadležni poreski organ ne obavijesti o identitetu subjekta koji podnosi prijavu, kao i jurisdikciju u kojoj se nalazi (član 28 stav 4);

2) nadležnom poreskom organu ne dostavi Prijavu informacija o dopunskom porezu (član 28 stav 6).

(2) Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 35

Propisi iz čl. 28 i 30 ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana početka primjene ovog zakona.

Član 36

Organ uprave nadležan za poslove poreza, u skladu sa domaćim zakonodavstvom, će primenjivati globalno pravilo u skladu sa svim dogovorenim Administrativnim smjericama kojima je uređena primjena globalnog pravila od strane OECD/G20 Inkluzivnog okvira i pojašnjenja u skladu sa globalnim pravilima razvijenih od strane Inkluzivnog okvira.

Član 37

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 16-2/25-7/9

EPA 791 XXVIII

Podgorica, 27. februar 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

614.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O PREKOGRANIČNIM ENERGETSKIM
INFRASTRUKTURNIM PROJEKTIMA

Proglašavam **Zakon o prekograničnim energetskim infrastrukturnim projektima**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na sjednici Petog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine.

Broj: 01-009/26-380/2

Podgorica, 2. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na sjednici Petog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine, donijela je

ZAKON
O PREKOGRANIČNIM ENERGETSKIM INFRASTRUKTURNIM PROJEKTIMA*

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se postupak, uslovi i način realizacije prekograničnih energetskih infrastrukturnih projekata od posebnog značaja za Crnu Goru, prekogranična raspodjela troškova i podsticaji koji se dodjeljuju za ove projekte, kao i druga pitanja od značaja za realizaciju ovih projekata.

Prekogranični energetski infrastrukturni projekti

Član 2

Prekogranični energetski infrastrukturni projekti su projekti iz oblasti energetike koji povezuju ili imaju značajan prekogranični uticaj na energetske mreže dvije ili više država članica Evropske unije i/ili ugovornih strana Energetske zajednice, i koji doprinose integraciji tržišta, sigurnosti snabdijevanja i dekarbonizaciji energetskog sistema.

Projekti od posebnog značaja

Član 3

Projekti od posebnog značaja za Crnu Goru su projekti koji se nalaze na Listi projekata od interesa za Energetsku zajednicu i/ili na Listi projekata od uzajamnog interesa

koji utiču na sveukupni razvoj Crne Gore, regionalno i međunarodno povezivanje i uticaj, energetske sigurnost, tržišnu i sistemsku integraciju, konkurenciju i efikasno funkcionisanje tržišta električne energije, kao i ostvarenje energetske i klimatskih ciljeva, uključujući ublažavanje klimatskih promjena i klimatsku neutralnost, radi postizanja energetske i klimatskih ciljeva, kao i klimatske neutralnosti.

Izuzeci od primjene

Član 4

Ovaj zakon ne primjenjuje se na projekte od interesa za Energetsku zajednicu i projekte od uzajamnog interesa koji su na osnovu potvrđenog međunarodnog ugovora započeti prije stupanja na snagu ovog zakona.

Supsidijarna primjena

Član 5

Na pitanja koja se odnose na prekogranične energetske infrastrukturne projekte od posebnog značaja za Crnu Goru, a koja nijesu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje obavljanje energetske djelatnosti i zakona kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 7

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **država članica** je država članica Evropske unije;
- 2) **energetska infrastruktura** je svaki objekat ili oprema koji je dio energetske sistema Crne Gore ili povezuje taj sistem sa drugim energetske sistemima, a nalazi se unutar Energetske zajednice ili Evropske unije;
- 3) **Energetska zajednica** je regionalna međunarodna organizacija osnovana Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice iz 2005. godine;
- 4) **prilagođavanje na klimatske promjene** je proces kojim se obezbjeđuje da se otpornost energetske infrastrukture na moguće negativne učinke klimatskih promjena postiže kroz procjenu osjetljivosti na klimatske promjene i rizike, uključujući i primjenu odgovarajućih mjera prilagođavanja;
- 5) **konkurentni projekti** su projekti koji se u potpunosti ili djelimično odnose na isti utvrđeni infrastrukturni nedostatak ili regionalnu infrastrukturnu potrebu;
- 6) **nacionalno regulatorno tijelo** je Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti;
- 7) **nadležni organ** je državni organ, organ državne uprave, državna agencija, javna ustanova, drugi organ ili organizacija koja je, prema nacionalnom zakonodavstvu, nadležna za izdavanje različitih dozvola i odobrenja u vezi sa planiranjem, projektovanjem i izgradnjom energetske infrastrukture;
- 8) **nadležno nacionalno regulatorno tijelo** je nadležno regulatorno tijelo ugovornih strana i/ili država članica koje su domaćin projekta i/ili na koje projekat ima značajan pozitivan uticaj;
- 9) **nosilac projekta** je:

- operator prenosnog sistema (u daljem tekstu: OPS), operator distributivnog sistema (u daljem tekstu: ODS) ili drugi operator ili investitor koji realizuje projekat od interesa za Energetsku zajednicu ili projekat od uzajamnog interesa, ili

- pravno lice, u slučaju više od jednog OPS, ODS, drugog operatera ili investitora, ili bilo koje njihove grupe, koje je ugovorom ovlašćeno da prihvati obaveze i finansijsku odgovornost u ime strana konkretnog ugovora;

10) **pametna elektroenergetska mreža** je elektroenergetska mreža koja omogućava ekonomsku integraciju i aktivnu kontrolu ponašanja i djelovanja svih priključenih korisnika, uključujući proizvođače, potrošače i kupce-proizvođače, kako bi se obezbijedio ekonomski efikasan i održiv elektroenergetski sistem sa niskim gubicima i visokim stepenom integracije obnovljivih izvora, sigurnosti snabdijevanja i bezbjednosti, i u kojoj mrežni operator može digitalno pratiti aktivnosti priključenih korisnika te informacione i komunikacione tehnologije za komunikaciju sa povezanim mrežnim operatorima, proizvođačima, objektima za skladištenje energije, kao i potrošačima ili kupcima-proizvođačima, radi prenosa i distribucije električne energije na održiv, isplativ i bezbjedan način;

11) **pametna gasna mreža** je gasna mreža koja primjenjuje, u skladu s potrebama potrošača i zahtjevima u pogledu kvaliteta gasa, digitalna i inovativna rješenja za ekonomsko efikasnu integraciju niskougleničnih, a posebno gasova iz obnovljivih izvora, u cilju smanjenja ugljeničnog otiska povezane potrošnje gasa, povećanje udjela obnovljivih i niskougleničnih gasova, kao i povezivanje sa drugim energetskim nosiocima i sektorima, uključujući neophodne fizičke nadogradnje neophodne za funkcionisanje integracijske opreme i instalacija niskougleničnih i posebno obnovljivih gasova;

12) **projekat** je jedan ili više vodova, cjevovoda, objekata, opreme ili instalacija koji pripadaju, jednoj od kategorija energetske infrastrukture;

13) **projekat od uzajamnog interesa** je projekat koji Evropska unija promoviše u saradnji sa Crnom Gorom, na osnovu pisama podrške Vladi Crne Gore ili drugih neobavezujućih sporazuma, a koji se nalazi na Listi projekata od uzajamnog interesa;

14) **projekat od interesa za Energetsku zajednicu** je projekat neophodan za implementaciju energetske infrastrukture, a koji se nalazi na Listi projekata od interesa za Energetsku zajednicu;

15) **puštanje u rad** je proces puštanja projekta u funkciju nakon što je izgrađen;

16) **radovi** su kupovina, nabavka i upotreba sastavnih djelova, sistema i usluga, uključujući softver, izradu nacрта, prenamjena, izvođenje građevinskih radova i montažu u okviru projekta, prihvatanje tehničkih uslova montaže i početak sprovođenja projekta;

17) **studije** su aktivnosti u vezi analize i pripreme sprovođenja projekta (pripreme studije, studije izvodljivosti, evaluacione studije, studije ispitivanja i studije validacije i slično), uključujući softver, i sve ostale mjere tehničke podrške, kao i prethodne aktivnosti definisanja i razvoja projekta i odlučivanja o njegovom finansiranju;

18) **ugovorna strana** je strana ugovornica Ugovora o osnivanju Energetske zajednice;

19) **namjenska vodonična infrastruktura** je infrastruktura spremna za stacioniranje čistog vodonika bez potrebe za dodatnim adaptacijama, uključujući mreže gasovoda ili skladišne kapacitete koji su novoizgrađeni;

20) **Lista projekata od interesa za Energetsku zajednicu** je lista u kojoj su uključeni projekti od interesa za Energetsku zajednicu, a koju odobrava Ministarski savjet Energetske zajednice;

21) **Lista projekata od uzajamnog interesa** je lista u koju su uključeni projekti od uzajamnog interesa, a koju odobrava Evropska komisija;

22) **eksternalije** su indirektni efekti projekta, koji se u vidu troškova ili koristi prelivaju na ugovorne strane ili države članice u kojima se ne realizuje projekat od interesa za Energetsku zajednicu ili projekat uzajamnog interesa, bez novčane ili neke druge nadokande.

II. PROJEKTI OD INTERESA ZA ENERGETSKU ZAJEDNICU I PROJEKTI OD UZAJAMNOG INTERESA

Grupe za projekte

Član 8

Organ državne uprave nadležan za poslove energetike (u daljem tekstu: Ministarstvo), Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: Agencija) i OPS dužni su da predlože članove grupa koje osniva Energetska zajednica za izbor projekata od interesa za Energetsku zajednicu (u daljem tekstu: grupa).

Ministarstvo, Agencija i OPS dužni su da po pozivu, učestvuju, na saslušanjima, konsultacijama i drugim sastancima grupa koje organizuje Evropska unija za izbor projekata od uzajamnog interesa.

Odobrenje

Član 9

Nosilac projekta podnosi pojedinačni predlog za projekat od interesa za Energetsku zajednicu, Sekretarijatu Energetske zajednice, nakon objavljivanja poziva za nominaciju projekata.

O podnošenju predloga iz stava 1 ovog člana nosilac projekta obavještava Ministarstvo, u roku od osam dana od dana podnošenja tog predloga Energetskoj zajednici.

Radi realizacije projekta od uzajamnog interesa nosilac projekta podnosi obavještenje Ministarstvu o predlogu projekta za nominaciju na Listu projekata od uzajamnog interesa.

Ministarstvo dostavlja Vladi Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) predlog iz stava 3 ovog člana radi davanja saglasnosti za nominovanje projekta od uzajamnog interesa.

Nakon pribavljene saglasnosti iz stava 4 ovog člana, nosilac projekta Evropskoj komisiji podnosi pojedinačni predlog za projekat od uzajamnog interesa koji se odnosi na teritoriju Crne Gore ili bitno utiče na energetski sistem Crne Gore.

Planiranje projekata od interesa za Energetsku zajednicu i/ili projekti od uzajamnog interesa

Član 10

Projekti od interesa za Energetsku zajednicu i/ili projekti od uzajamnog interesa koji se odnose na teritoriju Crne Gore ili bitno utiču na energetski sistem Crne Gore i koji pripadaju kategorijama iz člana 12 stav 1 tačka 1 podtač. a do d i f ovog zakona moraju biti uključeni u desetogodišnji plan razvoja prenosnog sistema električne energije koji OPS dostavlja Agenciji u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetske djelatnosti, kao i u regionalne investicione planove koje sačinjava OPS zajedno sa drugim OPS-ovima u okviru Evropske mreže operatora prenosnog sistema za električnu energiju u skladu sa zakonom kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa i imaće najveći mogući prioritet u okviru tih planova.

OPS može da uključi konkurentne projekte od interesa za Energetsku zajednicu, osim projekata koji se odnose na pametne elektro energetske mreže, i projekte koji nijesu dovoljno pripremljeni i spremni za realizaciju za pružanje specifične analize troškova i koristi, u relevantne regionalne investicione planove, nacionalne desetogodišnje planove razvoja

prenosnog sistema električne energije i druge nacionalne infrastrukturne planove, prema potrebi, kao projekte koji se razmatraju.

Prioritetne kategorije energetske infrastrukture, koridori i oblasti

Član 11

Da bi se pojedinačni predlog za projekat od interesa za Energetsku zajednicu koji se odnosi na teritoriju Crne Gore ili bitno utiče na energetske sistem Crne Gore nominovao za Listu projekata od interesa za Energetsku zajednicu ili Listu projekata od uzajamnog interesa neophodno je da pripada jednoj ili više od sljedećih prioriteta kategorija transevropske energetske infrastrukture, i to:

- 1) prioritetni elektroenergetski koridori;
- 2) mediteranski morski koridori;
- 3) prioritetne vodonične interkonekcije i elektrolizere;
- 4) prioritetne tematske oblasti, koje uključuju uvođenje pametnih elektroenergetskih mreža, prekograničnih mreža ugljen-dioksida i pametnih gasnih mreža.

Bliže prioritetne kategorije transevropske energetske infrastrukture iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Kategorije energetske infrastrukture

Član 12

Da bi se pojedinačni predlog za projekat od interesa za Energetsku zajednicu koji se odnosi na teritoriju Crne Gore ili bitno utiče na energetske sistem Crne Gore nominovao za Listu projekata od interesa za Energetsku zajednicu neophodno je da pripada jednoj ili više od sljedećih kategorija energetske infrastrukture za:

- 1) električnu energiju, i to:
 - a) nadzemni dalekovodi naponskog nivoa 220 kV ili više i podzemni i podmorski energetske kablovi naponskog nivoa od 150 kV ili više;
 - b) energetska infrastruktura za omogućavanje prenosa električne energije proizvedene iz ofšor elektrana koje koriste obnovljive izvore energije;
 - c) objekti za skladištenje energije koji su direktno priključeni na prenosni sistem 110 kV ili više;
 - d) svaku opremu ili instalaciju koja je neophodna da bi sistemi iz podtač. a, b i c ove tačke funkcionisali sigurno, bezbjedno i efikasno, uključujući sisteme zaštite, nadzora i kontrole na svim naponskim nivoima i trafostanicama;
 - e) pametne elektro energetske mreže;
 - f) ofšor mreže za obnovljivu energiju;
- 2) pametne gasne mreže opremu ili instalacije koje imaju za cilj da omoguće i olakšaju integraciju većeg broja niskougljeničnih i posebno obnovljivih gasova, uključujući biometan ili vodonik, u gasnu mrežu;
- 3) vodonik, i to:
 - a) cjevovodi za transport;
 - b) objekti za skladištenje;
 - c) objekti za prijem, skladištenje i ponovnu gasifikaciju ili dekompresiju za tečni vodonik ili vodonik;
 - d) svaku opremu ili instalaciju koja je neophodna za bezbjedno, sigurno i efikasno funkcionisanje sistema vodonika ili za omogućavanje dvosmjernog kapaciteta, uključujući kompresorske stanice;
 - e) svaku opremu ili instalaciju koja omogućava upotrebu vodonika ili goriva dobijenih vodonikom u transportnom sektoru;
- 4) elektrolizu, i to:

- a) elektrolizere koji:
 - imaju kapacitet od najmanje 50 MW, obezbijeđen od strane jednog elektrolizera ili više elektrolizera koji čine jedan, koordinisani projekat;
 - proizvodnja je u skladu sa zahtjevom za uštedu emisija gasova staklene bašte životnog ciklusa od 70% u odnosu na komparator fosilnih goriva od 94g CO₂ek/MJ; i
 - imaju funkciju vezanu za mrežu, posebno u pogledu ukupne fleksibilnosti sistema i ukupne efikasnosti sistema električne energije i vodoničnih mreža;
- b) prateću opremu, uključujući cjevovodno povezivanje na mrežu;

5) ugljen-dioksid:

- a) namjenske cjevovode, osim uzvodne mreže cjevovoda, koji se koriste za transport ugljen-dioksida iz više izvora;
- b) fiksni objekti za tečnost, privremeno skladištenje i pretvarače ugljen-dioksida;
- c) površinska postrojenja i postrojenja za ubrizgavanje povezana sa infrastrukturom unutar geološke formacije koja se koristi za trajno geološko skladištenje ugljen-dioksida;
- d) svaku opremu ili instalaciju koja je bitna za ispravno, sigurno i efikasno funkcionisanje predmetnog sistema, uključujući sisteme zaštite, nadzora i kontrole.

Da bi se pojedinačni predlog za projekat od uzajamnog interesa koji se odnosi na teritoriju Crne Gore ili bitno utiče na energetske sistem Crne Gore nominovao za Listu projekata od uzajamnog interesa neophodno je da pripada jednoj ili više kategorija energetske infrastrukture za:

1) električnu energiju;

- a) nadzemni dalekovodi naponskog nivoa 220 kV ili više i podzemni i podmorski energetske kablovi naponskog nivoa od 150 kV ili više;
- b) ofšor mreže za obnovljivu energiju;

2) vodonik: cjevovodi za transport;

3) ugljen-dioksid:

- a) namjenske cjevovode, osim uzvodne mreže cjevovoda, koji se koriste za transport ugljen-dioksida iz više izvora;
- b) površinske objekte i postrojenja za ubrizgavanje povezane sa infrastrukturom unutar geološke formacije koja se koristi za trajno geološko skladištenje ugljen-dioksida.

Bliže kategorije energetske infrastrukture iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

III. SAVJET ZA ENERGETSKE PROJEKTE

Nadležno nacionalno tijelo

Član 13

Radi realizacije projekta od interesa za Energetsku zajednicu i/ili projekata od uzajamnog interesa Vlada obrazuje Savjet za energetske projekte (u daljem tekstu: Savjet). Savjet ima predsjednika i šest članova.

Predsjednik Savjeta je starješina organa državne uprave nadležan za poslove energetike.

Članovi Savjeta su: starješina organa državne uprave za poslove ekonomije, starješina organa državne uprave za poslove finansija, starješina organa državne uprave za poslove prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, starješina organa državne uprave nadležan za evropske poslove, starješina organa državne uprave nadležan za poslove ekologije i održivog razvoja i starješina organa državne uprave nadležan za poslove regionalnog razvoja.

U radu Savjeta učestvuje predstavnik Skupštine Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) na predlog generalnog sekretara Skupštine.

Savjet donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja članova.
Sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju se iz budžetskih sredstava Ministarstva.
Zadaci Savjeta su da:

1) koordinira u toku postupka donošenja odluka koje su potrebne za realizaciju projekta od interesa za Energetsku zajednicu i/ili projekata od uzajamnog interesa koji se odnose na teritoriju Crne Gore ili bitno utiču na energetski sistem Crne Gore;

2) prati učešće javnosti prilikom sprovođenja javne rasprave za projekte od interesa za Energetsku zajednicu koji se odnosi na teritoriju Crne Gore ili bitno utiče na energetski sistem Crne Gore, u skladu sa propisom kojim se uređuje način sprovođenja javne rasprave za projekte od interesa za Energetsku zajednicu koji se odnosi na teritoriju Crne Gore ili bitno utiče na energetski sistem Crne Gore i konsultacijama sa nosiocem projekta;

3) prati donošenje odluka nadležnih organa koje su potrebne za realizaciju projekata od interesa za Energetsku zajednicu koji se odnosi na teritoriju Crne Gore ili bitno utiče na energetski sistem Crne Gore, u konsultaciji sa nosiocem projekta i drugim nadležnim organima;

4) saraduje sa drugim nadležnim organima, nadležnim organima ugovornih strana Energetske zajednice i država članica Evropske unije, kao i sa regionalnim i međunarodnim organizacijama, prilikom donošenja zajedničkih odluka i obezbjeđivanja efikasne i efektivne saradnje i komunikacije u cilju razmjene dobrih praksi;

5) saraduje sa nadležnim organima ugovornih strana i/ili država članica, u slučaju zajedničkog projekta koji pripada jednoj od prioriternih obalskih energetskih koridora, radi imenovanja, za svaki konkretni projekat, jedinstvene kontakt tačke za nosioce projekta, u cilju razmjene informacija i ubrzanja postupka donošenja potrebnih odluka i dozvola;

6) procjenjuje, u saradnji sa nadležnim organima, koje su mjere potrebne da bi se pojednostavile procedure strateške procjene uticaja na životnu sredinu i obezbjeđuje njihovu primjenu, o čemu obavještava Sekretarijat Energetske zajednice;

7) saraduje sa drugim nadležnim organima, uključujući organe nadležne za zaštitu životne sredine, u vezi sa obimom, sadržajem i nivoom detaljnosti izvještaja i dokumentacije koju podnosi nosilac projekta;

8) saraduje sa nadležnim organima drugih država u vezi sa prekograničnim uticajima na životnu sredinu radi sprovođenja zajedničkih postupaka procjene uticaja na životnu sredinu, u skladu sa zakonom;

9) razmatra sve izvještaje i druga dokumenta, koje podnosi nosilac projekta ili drugo lice;

10) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i Poslovníkom o radu Savjeta.

Savjet može, radi efikasnijeg i kvalitetnijeg obavljanja zadataka iz stava 7 ovog člana, obrazovati radne timove i angažovati eksperte za određene oblasti.

Organi državne uprave, organi uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, kao i drugi subjekti dužni su da na zahtjev Savjeta dostave podatke, objašnjenja i izvještaje potrebne za realizaciju zadataka Savjeta.

Savjet donosi Poslovník o radu kojim se uređuje način rada Savjeta, kao i druga pitanja od značaja za rad Savjeta.

Savjet, po potrebi, a najmanje jednom godišnje, do 30. juna tekuće za prethodnu godinu, dostavlja Skupštini, na upoznavanje, izvještaj o naročito značajnim i važnim pitanjima iz djelokruga svog rada.

Kontakt tačka

Član 14

Ministarstvo je kontakt tačka nosiocima projekta u postupku donošenja odluke.

Dužnosti nosioca projekta

Član 15

Nosilac projekta je dužan da:

- 1) dostavi, u pisanoj formi, obavještenje o projektu Savjetu, uključujući razumno detaljan prikaz projekta;
- 2) obezbjeđuje finansijska sredstva za projekte od interesa za Energetsku zajednicu i /ili projekte od uzajamnog interesa;
- 3) izradi plan implementacije projekta od interesa za Energetsku zajednicu i /ili projekte od uzajamnog interesa u skladu sa članom 24 ovog zakona;
- 4) podnese godišnji izvještaj Savjetu do 31. decembra tekuće godine;
- 5) saraduje sa Savjetom, Agencijom, organima Energetske zajednice i svim zainteresovanim stranama;
- 6) izradi i dostavi Savjetu koncept učešća javnosti u skladu sa članom 28 ovog zakona;
- 7) uspostavlja i redovno ažurira posebne internet stranice projekta od interesa za Energetsku zajednicu i /ili projekta od uzajamnog interesa, koje su povezane sa internet stranicama Energetske zajednice i/ili Evropske komisije, uključujući, prema potrebi, i druga sredstva javnog informisanja;
- 8) objavi sve relevantne informacije o projektima;
- 9) objavi i dostavi Savjetu detaljan izvještaj o realizaciji javnih konsultacija u vezi sa prihvatanjem ili odbijanjem izloženih mišljenja, uz prikaz izmjena u vezi sa lokacijom, trasom ili dizajnom projekta;
- 10) pripremi i dostavi Savjetu izvještaj koji sadrži aktivnosti vezane za učešće javnosti prije podnošenja zahtjeva, uključujući aktivnosti sprovedene prije početka postupka, odnosno donošenja dozvola;
- 11) obavještava Savjet redovno, a najmanje jednom godišnje do puštanja projekta u rad, u slučaju da samostalno ili zajedno sa drugim nosiocima projekta ima obavezu podnošenja zahtjeva za investiranje, svim nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima o napretku projekta, kao i o identifikaciji troškova i uticaja povezanih sa projektom.

Saradnja sa koordinatorom

Član 16

U slučaju da organi Energetske zajednice imenuju koordinatora za projekat od interesa za Energetsku zajednicu, Savjet, Agencija, organi državne uprave, organi uprave, organi lokalne samouprave, nosioci projekta, uključujući i druga zainteresovana lica, dužni su da saraduju sa koordinatorima.

IV. POSTUPAK

Postupak donošenja dozvola

Član 17

Kada se projekat od interesa za Energetsku zajednicu, odnosno projekat od uzajamnog interesa nađe na Listi projekata od interesa za Energetsku zajednicu, odnosno na Listi projekata od uzajamnog interesa pokreće se postupak donošenja dozvola koji se sastoji od procedure prije postupka donošenja dozvola, prethodne procedure i glavne procedure.

Procedura prije postupka donošenja dozvola

Član 18

Nosilac projekta, u pisanoj formi, dostavlja Savjetu obavještenje o projektu uključujući detaljni prikaz projekta.

U roku od tri mjeseca od prijema obavještenja, Savjet će:

1) prihvatiti obavještenje iz stava 1 ovog člana, ili

2) odbiti obavještenje iz stava 1 ovog člana, ako smatra da projekat nije spreman da uđe u postupak donošenja dozvola.

U slučaju odbijanja obavještenja, Savjet će u svojoj odluci navesti razloge odbijanja obavještenja.

Prethodna procedura

Član 19

U slučaju dvije ili više ugovornih strana i/ili država članica postupak donošenja dozvola počinje teći danom prihvatanja posljednjeg obavještenja od strane nadležnog organa, odnosno tijela druge države.

Prethodna procedura obuhvata period od početka postupka donošenja dozvola do trenutka prihvatanja podnijetog zahtjeva od strane Savjeta.

Procedura iz stava 2 ovog člana može trajati najduže 24 mjeseca.

Savjet je dužan da u najkraćem roku, a najkasnije u roku od šest mjeseci od dana prihvatanja obavještenja iz člana 18 stav 1 ovog zakona od strane nosioca projekta, u saradnji sa drugim nadležnim organima, odnosno tijelima, odredi koje izvještaje i dokumentaciju je nosilac projekta dužan da dostavi.

Savjet može da od nosioca projekta zahtijeva dostavljanje i drugih potrebnih informacija.

Savjet će, u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja informacija iz stava 5 ovog člana, prihvatiti na razmatranje zahtjev u pisanoj formi ili u elektronskom obliku, čime počinje glavna procedura.

Savjet je dužan da u saradnji sa nadležnim organima, drugim nadležnim tijelima i nosiocem projekta, utvrdi detaljan plan izdavanja potrebnih dozvola u skladu sa zakonom.

Prethodna procedura, po potrebi, može da uključi dostavljanje: izvještaja u vezi zaštite životne sredine od strane nosioca projekta u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine i procjenu klimatskih rizika i mjera prilagođavanja klimatskim promjenama za projekat, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita od negativnih uticaja klimatskih promjena.

Od trenutka prihvatanja obavještenja od strane Savjeta, počinje prethodna procedura koja traje do prihvatanja zahtjeva koji označava početak postupka donošenja potrebnih dozvola.

Bliži sadržaj potrebne dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Glavna procedura

Član 20

Nosilac projekta je dužan da Savjetu dostavi uredan, potpun i razumljiv zahtjev za donošenje odluke (u daljem tekstu: zahtjev).

Glavna procedura obuhvata period od datuma prihvatanja podnijetog zahtjeva od strane Savjeta do donošenja odluke.

Odluku iz stava 2 ovog člana donosi Vlada, na predlog Savjeta.

Postupak donošenja odluke iz stava 1 ovog člana može trajati najduže 18 mjeseci.

Rokovi

Član 21

Postupak donošenja dozvola ne može trajati duže od 42 mjeseca.

U slučaju da Savjet procijeni da postupak donošenja dozvola neće biti završen u roku iz stava 1 ovog člana, može da prije njegovog isteka, produži rok za najviše devet mjeseci.

U slučaju vanrednih okolnosti rok iz stava 2 ovog člana može se ponovo produžiti.

O razlozima kašnjenja, u slučajevima iz st. 2 i 3 ovog člana, Savjet je dužan da obavijesti grupe iz člana 8 ovog zakona.

Rokovi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana ne odnose se na obaveze koje proizilaze iz Sporazuma o osnivanju Energetske zajednice i međunarodnog prava, kao ni na upravni spor i pravna sredstva pred sudom ili arbitražom.

U slučaju da se određivanje trase ili lokacije u ugovornim stranama i/ili državama članicama, koje se preuzima isključivo za posebne potrebe planiranog projekta, uključujući planiranje specifičnih koridora za mrežnu infrastrukturu, ne mogu sprovesti u postupku donošenja odluke, odluka se donosi u roku od šest mjeseci, od datuma podnošenja potpune dokumentacije od strane nosioca projekta.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, ukupno trajanje postupka izdavanja dozvole iz stava 1 ovog člana smanjuje se na šest mjeseci, osim u izuzetnim okolnostima.

Važeće studije, dozvole ili odobrenja

Član 22

Savjet je dužan da, u postupku donošenja dozvola, uzme u obzir sve važeće relevantne studije, dozvole ili odobrenja izdata za projekte i neće tražiti ponavljanje pribavljenih studija, dozvola ili odobrenja.

Uputstvo o procedurama

Član 23

Procedure za praćenje i realizaciju projekata od interesa za Energetsku zajednicu i projekata od uzajamnog interesa, način saradnje Savjeta sa drugim nadležnim organima državne uprave, organima uprave, nadležnim organima lokalne samouprave i nadležnim organima lokalne uprave, nadležnim organima ugovornih strana i država članica, kao i sa regionalnim i međunarodnim organizacijama, bliži način sprovođenja javne rasprave za projekte od interesa za Energetsku zajednicu i projekte od uzajamnog interesa koji se realizuju na teritoriji Crne Gore, druga pitanja od značaja u postupku donošenja odluka i izdavanja dozvola u skladu sa zakonom i druga pitanja od značaja za realizaciju projekata od interesa za Energetsku zajednicu i projekata od uzajamnog interesa, propisuje Ministarstvo.

Implementacija projekta

Član 24

Nosilac projekta izrađuje plan implementacije projekta sa Liste projekata od interesa za Energetsku zajednicu i/ili Liste projekata od uzajamnog interesa, uključujući vremenski raspored za:

1) studije izvodljivosti i projektne studije, uključujući, u pogledu prilagođavanja na klimatske promjene, u skladu sa zakonom i propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine i principom „ne nanošenja značajne štete“;

2) saglasnost Agencije na plan iz člana 10 ovog zakona i druge planove u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetske djelatnosti ili drugog nadležnog organa;

3) izgradnju i puštanje u rad projekta;

4) postupak izdavanja dozvola iz člana 17 ovog zakona.

OPS, ODS ili drugi operatori dužni su da sarađuju radi podrške razvoju projekata od interesa za Energetsku zajednicu i/ili projekata od uzajamnog interesa na svom području.

Praćenje projekta

Član 25

Nosilac projekta je dužan da Savjetu dostavi godišnji izvještaj za svaki pojedinačni projekat do 31. decembra tekuće godine, počevši od godine nakon uključivanja projekta na Listu projekata od interesa za Energetsku zajednicu i/ili Listu projekata od uzajamnog interesa.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana naročito sadrži podatke o:

1) postignutom napretku razvoja, izgradnji i puštanju u rad projekta, posebno u vezi postupka donošenja dozvola i konsultacija, usklađenosti sa zakonom kojim se uređuje i propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine i principom da projekat „ne pravi značajnu štetu“ životnoj sredini i preduzetim mjerama za prilagođavanja na klimatske promjene;

2) kašnjenjima u odnosu na plan implementacije, razloge kašnjenja, kao i drugim pojedinostima;

3) revidiranom planu za prevazilaženje kašnjenja, ako je potrebno.

Savjet podnosi Regulatornom odboru Energetske zajednice, odnosno Agencije za saradnju energetskih regulatora Evropske unije (u daljem tekstu: ACER), kao i relevantnoj grupi izvještaj dopunjen informacijama o napretku i, prema potrebi, o kašnjenjima u realizaciji projekata od interesa za Energetsku zajednicu i/ili projekata od uzajamnog interesa koji se nalaze na njihovom području u vezi sa postupkom donošenja dozvola, kao i o razlozima kašnjenja, do 28. februara tekuće godine nakon godine u kojoj nosilac projekta treba da podnese izvještaj iz stava 1 ovog člana.

Doprinos Savjeta i/ili drugog nadležnog organa u vezi sa izvještajem iz st. 1 i 2 ovog člana mora da bude jasno naznačen kao takav i sastavljen bez modifikacije teksta koji su unijeti od strane nosioca projekta.

Ako Sekretarijat Energetske zajednice ili ACER zatraže dodatne informacije u vezi sa projektom od interesa za Energetsku zajednicu i/ili projektom od uzajamnog interesa, Savjet je dužan da dostavi tražene informacije u roku koji je određen u zahtjevu.

Mjere u slučaju kašnjenja realizacije projekta

Član 26

U slučaju kašnjenja puštanja u rad projekta sa Liste projekata od interesa za Energetsku zajednicu i/ili Liste projekata od uzajamnog interesa u odnosu na plan implementacije, osim u slučaju nepredviđenog ili neizbježnog događaja koji je van kontrole nosioca projekta, primjenjuju se sljedeće mjere:

1) nosilac projekta će, u roku od 24 mjeseca od dana puštanja u rad navedenog u planu implementacije, izabrati treću stranu koja će finansirati ili izgraditi cijeli ili dio projekta;

2) ako treća strana nije izabrana u skladu sa tačkom 1 ovog stava, u roku od dva mjeseca od isteka roka iz tačke 1 ovog stava, Vlada će imenovati treću stranu za finansiranje ili izgradnju projekta, a nosilac projekta je dužan da je prihvati;

3) ako kašnjenje u odnosu na dan puštanja u rad iz plana implementacije prelazi 26 mjeseci, Savjet će obavijestiti Sekretarijat Energetske zajednice i/ili Evropsku komisiju, koji mogu da raspišu poziv za podnošenje predloga za izgradnju projekta u skladu sa dogovorenim rokom vremena koji je otvoren svakoj trećoj strani koja može da bude nosilac projekta;

4) kada se primjenjuju mjere iz tač. 2 ili 3 ovog stava, operator sistema na čijem se području nalazi investicija dužan je da izvršiocima, odnosno investitorima ili trećoj strani pruži sve informacije potrebne za realizaciju investicije, priključi nove objekte na prenosnu mrežu ili, prema potrebi, mrežu za distribuciju, uključujući, u granicama mogućeg, najbolje postupanje radi realizacije investicije, kao i siguran, pouzdan i efikasan rad i održavanje

projekta sa Liste projekata od interesa za Energetsku zajednicu i/ili Liste projekata od uzajamnog interesa.

Uklanjanje projekta sa Liste

Član 27

Nosilac projekta gubi sva prava i obaveze u vezi sa statusom projekta od interesa za Energetsku zajednicu i/ili projekta od uzajamnog interesa u slučaju uklanjanja sa Liste projekata od interesa za Energetsku zajednicu i/ili Liste projekata od uzajamnog interesa.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na projekte čiji je zahtjev i dokumentaciju prihvatio Savjet na razmatranje, osim ako je projekat uklonjen sa Liste projekata od interesa za Energetsku zajednicu i/ili Liste projekata od uzajamnog interesa, zbog netačnih informacija.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na finansijsku pomoć koja je odobrena za projekat prije njegovog uklanjanja sa Liste projekata od interesa za Energetsku zajednicu i/ili Liste projekata od uzajamnog interesa.

Učešće javnosti

Član 28

Za projekte od interesa za Energetsku zajednicu i projekte od uzajamnog interesa koji se realizuju na teritoriji Crne Gore i jedne ili više ugovornih strana i/ili država članica sprovodi se javna rasprava, uz obezbjeđivanje transparentnosti, informisanja i učešća zainteresovane javnosti u svim fazama njihove pripreme, odobravanja i realizacije.

Nosilac projekta je dužan da, u roku od tri mjeseca prije početka postupka donošenja odluka i izdavanja dozvola, izradi i dostavi Savjetu obavještenje o načinu sprovođenja javne rasprave.

Savjet može da da odobrenje ili da zahtijeva izmjene ili dopune obavještenja iz stava 2 ovog člana u roku od tri mjeseca od prijema koncepta, vodeći računa o načinu učestvovanja javnosti prije početka postupka donošenja odluka i izdavanja dozvola.

Nosilac projekta je dužan, u slučaju da namjerava značajno da izmijeni način sprovođenja javne rasprave obavijestiti Savjet.

U slučaju iz stava 4 ovog člana Savjet može tražiti izmjene ili dopune obavještenja.

Savjet sprovodi najmanje jednu javnu raspravu prije nego što nosilac projekta podnese Savjetu zahtjev i dokumentaciju iz člana 19 st. 2 i 4 ovog zakona.

Javna rasprava iz stava 6 ovog člana ne utiče na bilo koju javnu raspravu koja se sprovodi nakon podnošenja zahtjeva i dokumentacije iz člana 19 st. 2 i 4 ovog zakona Savjetu.

U toku trajanja javne rasprave zainteresovane strane se informišu o projektu u ranoj fazi, identifikaciji najprikladnije lokacije, trase ili tehnologije, uključujući razmatranje klimatskih rizika i mjera prilagođavanja klimatskim promjenama za projekat, sve uticaje i druga pitanja od značaja za realizaciju projekta.

Za prekogranične projekte koji uključuju dvije ili više ugovorenih strana i/ili država članica, javne rasprave sprovedene u skladu sa stavom 6 ovog člana biće održane u svakoj od zainteresovanih ugovornih strana i/ili država članica, u trajanju od najviše dva mjeseca od dana početka prve javne rasprave.

Za projekte koji mogu imati značajan prekogranični uticaj u jednoj ili više ugovornih strana i/ili država članica, a koji će vjerovatno imati značajan uticaj na životnu sredinu u drugoj ugovornoj strani i/ili državi članici, ili kada to zatraži ugovorna strana Ugovora o osnivanju Energetske zajednice i/ili država članica koja će biti značajno pogođena, i ako je primjenljiva Konvencija o procjeni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu,

relevantne informacije biće dostupne nadležnim organima ugovornih strana i/ili državama članicama.

V. PODSTICAJI I TROŠKOVI

Podsticaji

Član 29

Ako se nosilac projekta pri razvoju, radu ili održavanju projekta od zajedničkog interesa i/ili projekta od uzajamnog interesa za koji Agencija daje saglasnost u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetske djelatnosti, suočava sa rizicima većim od uobičajenih rizika za uporedivi infrastrukturni projekat, Agencija može na njegov zahtjev donijeti odluku o dodjeljivanju podsticaja za taj projekat, u skladu sa metodologijom iz stava 9 ovog člana i zakonom kojim se uređuju energetske djelatnosti.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se investicioni plan, dokumentacija i analize rizika, u skladu sa metodologijom iz stava 9 ovog člana.

Odluka Agencije o podsticajima iz stava 1 ovog člana donosi se na osnovu zahtjeva nosioca projekta, uz obavezno dostavljanje potrebne dokumentacije i analize rizika.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se u slučaju ako je projekat od zajedničkog interesa i/ili projekat od uzajamnog interesa dobio izuzeće za novu infrastrukturu u skladu sa zakonom kojim se uređuje način obavljanja energetske djelatnosti i zakonom kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa.

Prilikom odlučivanja o zahtjevu iz stava 1 ovog člana, Agencija uzima u obzir rezultate analize troškova i koristi, koje je nosilac projekta izradio u skladu sa metodologijom iz člana 30 st. 1 i 2 ovog zakona a posebno pozitivne spoljne uticaje projekta na regionalnom nivou ili nivou Evropske unije.

Agencija je dužna da analizira posebne rizike sa kojima se suočava nosilac projekta, preduzete mjere ublažavanja rizika i razloge za profil rizika imajući u vidu neto pozitivan učinak projekta u poređenju sa manje rizičnom alternativom, u skladu sa metodologijom iz stava 9 ovog člana.

Prihvatljivi rizici posebno uključuju rizike koji se odnose na nove tehnologije prenosa na kopnu i moru, rizike koji se odnose na nedovoljnu nadoknadu troškova i razvojne rizike.

Odluka o dodjeljivanju podsticaja uzima u obzir specifičnu prirodu nastalog rizika i može dati podsticaje koji obuhvataju jednu ili više od sljedećih mjera:

- 1) anticipativno ulaganje;
- 2) priznavanje efikasno nastalih troškova prije puštanja projekta u rad;
- 3) obezbjeđivanje dodatnog povrata na sredstva uložena za projekat;
- 4) sve druge potrebne mjere.

Agencija utvrđuje i dostavlja Regulatornom odboru Energetske zajednice metodologiju i kriterijume koji se koriste za procjenu ulaganja u energetske infrastrukturne projekte i većih rizika povezanih sa tim projektima.

Metodologija i kriterijumi iz stava 9 ovog člana posebno uključuju rizike koji nastaju i odnose se na projekte za energetske infrastrukture iz člana 12 stav 1 tačka 1 podtačka b ovog zakona, druge projekte i ofšor mreže za obnovljivu energiju i projekti koji, iako imaju niske kapitalne troškove, imaju značajni operativni rashod.

Prilikom izrade Metodologije i kriterijuma iz istava 9 ovog člana, Agencija uzima u obzir smjernice o dobrim praksama za tretman investicionih zahtjeva koji uključuju i zahtjeve za alokaciju troškova sa prekograničnim uticajem koje donosi ACER.

U slučaju da mjere iz st. 5, 7 i 10 ovog člana nijesu dovoljne da obezbijede blagovremenu primjenu projekata od interesa za Energetsku zajednicu i projekata od uzajamnog interesa, primjenjivaće se smjernice o podsticajima koje izdaje Evropska komisija.

Troškovi i koristi

Član 30

Metodologija za sektorsku harmonizovanu analizu troškova i koristi energetskog sistema, koju su usvojili ENTSO za električnu energiju (u daljem tekstu: ENTSO-E) i ENTSO za gas (u daljem tekstu: ENTSG) primjenjivaće se za projekte od interesa za Energetsku zajednicu i projekte od uzajamnog interesa koji spadaju u kategorije iz člana 12 stav 1 tačka 1 podtač. a, b, d i f i tačka 3 ovog zakona.

Za projekte od interesa za Energetsku zajednicu i projekte od uzajamnog interesa koji spadaju u kategorije energetske infrastrukture iz člana 12 stav 1 tačka 1 podtač. c i e i tač. 2, 4 i 5 ovog zakona primjenjivaće se metodologije Evropske komisije.

Agencija, u saradnji sa nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima, unutar Regulatornog odbora Energetske zajednice, učestvuje u utvrđivanju i objavljivanju niza pokazatelja i odgovarajućih referentnih vrijednosti radi poređenja jediničnih investicionih troškova za uporedive infrastrukturne projekte za svaku od kategorija iz člana 11 ovog zakona.

Nosilac projekta dužan je da dostavi tražene podatke Agenciji i Regulatornom odboru Energetske zajednice.

Nosilac projekta može da koristi referentne vrijednosti koje je objavio Regulatorni odbor Energetske zajednice za analize troškova i koristi specifične za projekte.

Agencija, ako je to moguće u kontekstu regionalne saradnje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje način obavljanja energetske djelatnosti, zajedno sa drugim nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima, provjerava dosljednu primjenu kriterijuma i metodologije za analizu troškova i koristi i procjenjuje njihov prekogranični značaj u okviru svojih aktivnosti u grupi za projekte iz člana 8 stav 1 ovog zakona.

Agencija, u saradnji sa nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima, na zahtjev, dostavlja procjene iz stava 6 ovog člana nadležnoj grupi za projekte iz člana 8 stav 1 ovog zakona.

Investicije sa prekograničnim uticajima i alokacijom troškova

Član 31

Opravdani investicioni troškovi, koji ne uključuju troškove održavanja, a koji su povezani sa projektom od interesa za Energetsku zajednicu ili projektom od uzajamnog interesa iz oblasti energetske infrastrukture iz člana 12 stav 1 tačka 1 podtač. a do d i f i tačka 3 ovog zakona, a koji se odnose na dio projekta na teritoriji Crne Gore, biće pokriveni od strane korisnika sistema kroz cijene za korišćenje sistema u Crnoj Gori utvrđene u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetske djelatnosti, u dijelu u kojem nijesu pokriveni naknadama za upravljanje zagušenjima ili drugim naknadama.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako je za projekat od interesa za Energetsku zajednicu ili projekat od uzajamnog interesa iz oblasti energetske infrastrukture iz člana 12 stav 1 tačka 1 podtač. a do d i f i tačka 3 ovog zakona koji se realizuju na teritoriji Crne Gore donijeta odluka iz člana 33, odnosno iz člana 35 ovog zakona, opravdani investicioni troškovi iz stava 1 ovog člana, koji ne uključuju troškove održavanja biće pokriveni i od strane relevantnih operatora prenosnih sistema ili nosilaca projekata prenosne infrastrukture ugovornih strana i/ili država članica Evropske unije, kojima projekat obezbjeđuje neto pozitivan efekat.

Opravdani investicioni troškovi koji ne uključuju troškove održavanja, a povezani su sa projektom od interesa za Energetsku zajednicu ili projektom od uzajamnog interesa iz člana 12 stav 1 tačka 1 podtač. a do d i f i tačka 3 ovog zakona i odnose se na dio projekta koji se ne realizuje na teritoriji Crne Gore, biće pokriveni od strane relevantnih operatora

prenosnih sistema ili nosilaca projekata prenosne infrastrukture ugovornih strana i/ili država članica Evropske unije, kojima projekat obezbjeđuje neto pozitivan efekat, u skladu sa odlukom iz člana 33, odnosno člana 35 ovog zakona.

Troškovi iz stava 3 ovog člana, u mjeri u kojoj nijesu pokriveni prihodima od zagušenja ili drugim naknadama, snose korisnici sistema kroz cijene za korišćenje sistema utvrđene u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetske djelatnosti, u dijelu koji pripada Crnoj Gori, u skladu sa odlukom iz člana 33, odnosno člana 35 ovog zakona.

Odredbe st. 1, 2, i 3 ovog člana primjenjuju se na projekte od interesa za Energetsku zajednicu ili projekte od uzajamnog interesa, ako najmanje jedan nosilac projekta zatraži od nadležnih državnih organa njihovu primjenu za troškove projekta.

Ako projekat ima više nosilaca projekta, nadležna nacionalna regulatorna tijela će bez odlaganja zatražiti od svih nosilaca projekta da zajednički podnesu zahtjev za investiciju u skladu sa članom 32 stav 2 ovog zakona.

Ako projekat od interesa za Energetsku zajednicu i/ili projekat od uzajamnog interesa ublažava negativne spoljašnje uticaje, kao što su neželjeni tokovi, i taj projekat se implementira u Crnoj Gori ili ugovornoj strani i/ili državi članici, kao zemlji koja je izvor negativnih eksternalija, takvo ublažavanje se neće smatrati prekograničnom koristi i stoga neće biti osnova za raspodjelu troškova prema operatorima prenosnog sistema koji je pogođen tim negativnim eksternalijama.

Zahtjev za raspodjelu troškova

Član 32

Za projekte od interesa za Energetsku zajednicu i projekte od uzajamnog interesa, za koje je donijeta odluka iz člana 33, odnosno člana 35 ovog zakona, nosilac projekta je obavezan da najmanje jednom godišnje do puštanja projekta u rad obavijesti Agenciju i druga nadležna nacionalna regulatorna tijela o napretku projekta, identifikaciji troškova i uticajima povezanim s njim.

Ako je projekat od interesa za Energetsku zajednicu ili projekat od uzajamnog interesa spreman ili se procijeni da će biti spreman za početak faze izgradnje u narednih 36 mjeseci, nosilac projekta, nakon konsultacija sa operatorima prenosnog sistema iz ugovornih strana i/ili država članica koje ostvaruju značajan neto pozitivan uticaj od njega, podnosi zahtjev za investiciju.

Zahtjev za investiciju iz stava 2 ovog člana uključuje zahtjev za prekograničnu raspodjelu troškova i podnosi se Agenciji i svim drugim nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima, uz sljedeću prateću dokumentaciju:

1) ažuriranu analizu troškova i koristi koja je specifična za projekat i izrađena u skladu sa metodologijom iz člana 30 st. 1 i 2 ovog zakona.

2) poslovni plan koji procjenjuje finansijsku održivost projekta, uključujući odabrano rješenje za finansiranje, a za projekte od interesa za Energetsku zajednicu i/ili projekte od uzajamnog interesa iz kategorije energetske infrastrukture iz člana 12 stav 1 tačka 3 ovog zakona, rezultate tržišnog testiranja;

3) ako se nosioci projekta slože, obrazloženi predlog za prekograničnu raspodjelu troškova.

Prilikom pripreme zahtjeva iz stava 1 ovog člana, nosilac projekta dužan je da uzme u obzir preporuke za dobre prakse u tretmanu investicionih zahtjeva koje je usvojio Regulatorni odbor Energetske zajednice za projekat od interesa za Energetsku zajednicu, odnosno ACER za projekat od uzajamnog interesa.

Analiza troškova i koristi iz stava 3 tačka 1 ovog člana mora uzeti u obzir koristi koje projekat donosi izvan granica ugovornih strana i/ili država članica Evropske unije na čijoj se teritoriji projekat nalazi, pri čemu se obavezno koriste najmanje zajednički scenariji koje su

razvili ENTSO-E ili ENTSG za planiranje razvoja mreže.

Ako se za analizu troškova i koristi iz stava 3 tačka 1 ovog člana koriste dodatni scenariji, oni moraju biti usklađeni sa energetske i klimatske ciljevima Energetske zajednice za 2030. godinu, kao i ciljem postizanja klimatske neutralnosti do 2050. godine.

Ako projekat vodi više nosilaca, ti nosioci su dužni da zajednički podnesu zahtjev za investiciju.

Agencija je dužna da, po prijemu, bez odlaganja dostavi kopiju svakog zahtjeva za raspodjelu troškova Regulatornom odboru Energetske zajednice i Sekretarijatu Energetske zajednice radi informisanja.

Agencija je dužna, na zahtjev grupa, da čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.

Odluka Agencije o raspodjeli troškova

Član 33

Odlučujući o zahtjevu iz člana 32 stav 2 ovog zakona, Agencija je nakon konsultacija sa nosiocima projekta dužna da sarađuje sa drugim nadležnim nacionalnim regulatornim tijelom kako bi donijela zajedničku koordinisanu odluku o raspodjeli efikasno nastalih investicionih troškova koje će snositi svaki operator sistema za projekat, kao i njihovom uključivanju u cijene za korišćenje sistema, nakon konsultacija s nosiocima projekta.

Koordinisana odluka iz stava 1 ovog člana donosi se u roku od šest mjeseci od dana kada posljednji od nadležnih nacionalnih regulatornih tijela primi zahtjev za investiciju.

Ako se na osnovu zajedničke analize Agencije i drugih nadležnih nacionalnih regulatornih tijela zaključi da projekat ili dio projekta ne pruža značajan neto benefit koristi u bilo kojoj ugovornoj strani i/ili državi članici Evropske unije, donosi se odluka o odbijanju zahtjeva za investiciju, u cjelosti ili djelimično.

Prilikom donošenja odluke o raspodjeli efikasno nastalih investicionih troškova, Agencija u saradnji sa drugim nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima uzima u obzir stvarne ili procijenjene:

- 1) prihode od zagušenja ili druge naknade;
- 2) prihode iz kompenzacionog mehanizma između operatora prenosnih sistema, uspostavljenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa.

Raspodjela troškova sa prekograničnim uticajem uzima u obzir ekonomske, socijalne i ekološke troškove i koristi projekata u ugovornim stranama i/ili državama članicama Evropske unije, kao i potrebu za osiguravanjem stabilnog finansijskog okvira za razvoj projekata od interesa za Energetsku zajednicu i projekata od uzajamnog interesa uz minimalnu potrebu za finansijskom podrškom.

Prilikom raspodjele troškova sa prekograničnim uticajem, Agencija u saradnji sa drugim nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima, nakon konsultacija sa odgovarajućim OPS-ovima, nastoji postići međusobni dogovor zasnovan, ali ne ograničen, na informacijama iz člana 32 stav 3 tač. 1 i 2 ovog zakona.

Prilikom raspodjele troškova iz stava 6 ovog člana uzimaju se u obzir svi relevantni zajednički scenariji uspostavljeni za planiranje razvoja mreže koje razvijaju ENTSO-E ili ENTSG, kao i druge scenarije za planiranje razvoja mreže, koji omogućavajući robusnu analizu doprinosa projekata od interesa za Energetsku zajednicu i projekata od uzajamnog interesa u skladu sa energetske politikom Evropske unije u vezi sa dekarbonizacijom, integracijom tržišta, konkurencijom, održivošću i sigurnošću snabdijevanja.

Ako se prilikom raspodjele troškova koriste dodatni scenariji, isti moraju biti u skladu sa energetske i klimatske ciljevima Energetske zajednice za 2030. godinu i klimatske ciljem neutralnosti do 2050. godine.

Prilikom izrade koordinisane odluke iz stava 1 ovog člana, Agencija uzima u obzir smjernice o dobrim praksama za tretman investicionih zahtjeva koji uključuju i zahtjeve za alokaciju troškova sa prekograničnim uticajem koje donosi ACER.

Agencija u saradnji sa drugim nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima bez odlaganja obavještava Regulatorni odbor Energetske zajednice i Sekretarijat Energetske zajednice o odluci o raspodjeli troškova zajedno sa svim relevantnim informacijama u vezi s tom odlukom.

Odluka o raspodjeli troškova sadrži detaljna obrazloženja za raspodjelu troškova između ugovornih strana, uključujući sljedeće:

1) procjenu uticaja na svaku od uključenih ugovornih strana i/ili država članica Evropske unije, uključujući uticaj na cijene za korišćenje sistema;

2) procjenu poslovnog plana iz člana 32 stav 3 tačka 2 ovog zakona;

3) regionalne ili šire koristi za Energetsku zajednicu i/ili Evropsku uniju, kao što su sigurnost snabdijevanja, fleksibilnost sistema, solidarnost ili inovacije koje bi projekat mogao generisati;

4) rezultate konsultacija sa relevantnim nosiocima projekta.

Agencija je dužna da objavi odluku o raspodjeli troškova na svojoj internet stranici i u „Službenom listu Crne Gore”.

Uključivanje investicionih troškova u cijene za korišćenje sistema

Član 34

Agencija uključuje relevantne opravdane investicione troškove u cijene za korišćenje sistema, u skladu sa zakonom kojim se uređuje način obavljanja energetske djelatnosti i preporukama koje je usvojio Regulatorni odbor Energetske zajednice za dobre prakse u tretmanu investicionih zahtjeva za projekat od interesa za Energetsku zajednicu, odnosno ACER za projekat od uzajamnog interesa, u skladu sa raspodjelom investicionih troškova koje snosi svaki operator sistema za projekat.

Za projekte na teritoriji Crne Gore, Agencija procjenjuje, ako je to primjenjivo, da li bi moglo doći do problema dostupnosti ili finansijske održivosti zbog uključivanja investicionih troškova u cijene za korišćenje sistema.

Na osnovu prekogranične raspodjele troškova iz čl. 33 i 35 ovog zakona, Agencija uzima u obzir stvarne troškove nastale od strane operatora prenosnog sistema ili drugog nosioca projekta kao rezultat investicija prilikom utvrđivanja ili odobravanja cijena za korišćenje sistema u skladu sa zakonom kojim se uređuju energetske djelatnosti, ako su ti troškovi opravdani.

Agencija uzima u obzir troškove iz st. 1 i 3 ovog člana prilikom utvrđivanja cijena za korišćenje sistema, u skladu sa zakonom koji uređuje obavljanje energetske djelatnosti.

Agencija utvrđuje kako se troškovi prekograničnih projekata, uključujući troškove koji pripadaju Crnoj Gori tokom prekogranične distribucije, odražavaju u mrežnim cijenama za korišćenje sistema, čak i u slučajevima kada Regulatorni odbor Energetske zajednice ili ACER donose odluku o raspodjeli troškova, uzimajući u obzir te odluke.

Odluka o raspodjeli troškova od strane Regulatornog odbora Energetske zajednice ili ACER-a

Član 35

U slučaju da Agencija i druga nadležna nacionalna regulatorna tijela ne postignu sporazum o zahtjevu za investiciju u roku od šest mjeseci od dana kada je zahtjev primio posljednji od nadležnih nacionalnih regulatornih tijela, Agencija bez odlaganja obavještava Regulatorni odbor Energetske zajednice i Sekretarijat Energetske zajednice ako se radi o

projektu od interesa za Energetsku zajednicu, odnosno ACER i Evropsku komisiju ako se radi o projektu od uzajamnog interesa.

Agencija zajedno sa drugim nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima može zajednički da podnese zahtjev za odluku po zahtjevu za investiciju iz stava 1 ovog člana, za projekte od interesa za Energetsku zajednicu Regulatornom odboru Energetske zajednice ili zahtjev za odluku po zahtjevu za investiciju iz stava 1 ovog člana o projektu od uzajamnog interesa ACER-u.

Agencija i nosioci projekta su obavezni da saraduju sa Regulatornim odborom Energetske zajednice ili ACER-om na njihov zahtjev kako bi pomogli u donošenju odluke.

Nosilac projekta i Agencija dužni su da postupaju u skladu sa pojedinačnim odlukama koje su im upućene, kao i sa obavezujućim odlukama koje donose Regulatorni odbor Energetske zajednice ili ACER.

Agencija je dužna da osigura usklađenost sa pojedinačnim odlukama koje su usvojili Regulatorni odbor Energetske zajednice ili ACER.

VI. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 36

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

VII. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 37

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na stagu

Član 38

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 15-2/26-1/5

EPA 854 XXVIII

Podgorica, 27. februar 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

*U ovaj zakon prenesena je Regulativa (EU) 2022/869 o smjernicama za trans-evropsku energetska infrastrukturu do 31. decembra 2024. godine.

615.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O SLATKOVODNOM RIBARSTVU

Proglašavam **Zakon o slatkovodnom ribarstvu**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na sjednici Petog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine.

Broj: 01-009/26-381/2
Podgorica, 2. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na sjednici Petog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine, donijela je

ZAKON
O SLATKOVODNOM RIBARSTVU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se način korišćenja, zaštite, očuvanja i ulova riba, rakova i drugih živih vodenih organizama u ribolovnim vodama i druga pitanja od značaja za slatkovodno ribarstvo.

Posebna zaštita riba i drugih vodenih organizama

Član 2

Ribe, rakovi i drugi živi vodeni organizmi (u daljem tekstu: ribe i drugi vodeni organizmi) u ribolovnim vodama, kao dobro od opšteg interesa, uživaju posebnu zaštitu i koriste se na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **adult** je odrasla jedinka ribe i drugog vodenog organizma koja je

- sposobna za razmnožavanje;
- 2) **alohtona vrsta ribe i drugog vodenog organizma** je vrsta koja je unijeta u ribolovne vode iz drugog geografskog područja;
 - 3) **autohtona vrsta ribe i drugog vodenog organizma** je vrsta koja je stalno prisutna na određenom geografskom području;
 - 4) **biodiverzitet ili biološka raznovrsnost** je raznovrsnost živih organizama, uključujući i raznovrsnost u okviru vrste, između vrsta i između ekosistema;
 - 5) **ekološko prihvatljiv protok** je minimalni protok vode u rijeci, riječnom rukavcu, kanalu ili potoku koji omogućava opstanak i razvoj riba i drugih vodenih organizama;
 - 6) **elektrouređaj** je uređaj za ulov riba i drugih vodenih organizama električnom strujom niskog napona koja dovodi do reverzibilne elektronarkoze i ne izaziva uginuće;
 - 7) **larva** je prelazni oblik organizma koji podliježe metamorfozi od jajeta do odraslog stadijuma;
 - 8) **lokalno neprisutna vrsta ribe i drugog vodenog organizma** je vrsta ili podvrsta ribe i drugog vodenog organizma koja zbog biogeografskih razloga nije lokalno prisutna u određenom dijelu područja njene prirodne rasprostranjenosti;
 - 9) **lovostaj** je vremenski period u kojem se pojedine vrste riba i drugih vodenih organizama ne smiju loviti;
 - 10) **matična riba** je adult riba i drugih vodenih organizama, muškog i ženskog pola, koje mogu da se reprodukuju odnosno mrijeste;
 - 11) **migratorne vrste riba** su vrste riba koje radi mrijesta ili ishrane mijenjaju stanište;
 - 12) **mlač** je jedinka ribe i drugog vodenog organizma koja nije dostigla polnu i reproduktivnu zrelost;
 - 13) **nelegalna sredstva i alati u ribolovu** su alati i sredstva koja služe za obavljanje ribolova čije tehničke karakteristike nijesu u skladu sa ovim zakonom;
 - 14) **nizak vodostaj** je nivo vode rijeke, riječnog rukavca, prirodnog ili vještačkog jezera, bare, kanala, potoka, akumulacije ili druge vode, prilikom kojeg je ugrožen opstanak riba i drugih vodenih organizama;
 - 15) **oplođena ikra** su oplođena riblja jaja od momenta oplodnje do momenta izlijeganja mlađi;
 - 16) **poribljavanje** je plansko unošenje autohtonih riba i drugih vodenih organizama u ribolovne vode radi sanacije ili repopulacije ribolovne vode;
 - 17) **prelov** je prekomjerno iskorišćavanje riba i drugih vodenih organizama, odnosno dovođenje na nivo ispod prihvatljivog biološkog opstanka određene vrste ribe i drugog vodenog organizma;
 - 18) **riblje staze** su hidrotehničke građevine koje obilaze brane, hidrocentrale, usisne kanale, ulaze u uzgajalište, a koje omogućavaju ribama i drugim vodenim organizmima nesmetan prolaz;
 - 19) **ribočuvar** je lice ovlašćeno za obavljanje nadzora i kontrolu ribolova na ribolovnoj vodi;
 - 20) **ribolovni revir** je ribolovna voda ili dio ribolovne vode pod posebnom zaštitom u kojem se ribolov može obavljati samo određenim tehnikama sportsko-rekreativnog ribolova;
 - 21) **sliv** je teritorija sa koje sve vode otiču prema moru ili jezeru;
 - 22) **staklasta jegulja** je jegulja (*Anguilla anguilla*) čija je dužina manja od 12 cm;
 - 23) **stok** su živi resursi u vodenoj zajednici koji su predmet ribolova i može

- obuhvatati populaciju jedne ili više vrsta riba ili drugih vodenih organizama;
- 24) **strane vrste riba i drugih vodenih organizama** su vrste ili podvrste riba i drugih vodenih organizama koje se javljaju izvan poznatog područja svoje prirodne rasprostranjenosti i područja mogućeg prirodnog širenja;
- 25) **vodostaj** je nivo vode rijeke, riječnog rukavca, prirodnog ili vještačkog jezera, bare, kanala, potoka, akumulacije ili druge vode u kojima žive ribe i drugi vodeni organizmi.

II. RIBOLOVNE VODE, RIBOLOVNA PODRUČJA I RIBOLOVNI REVIRI

Ribolovne vode

Član 5

Ribolovne vode su vode rijeka, riječni rukavci, prirodna i vještačka jezera, bare, kanali, potoci, akumulacije i druge vode u kojima žive ribe i drugi vodeni organizmi, a koje se ustupaju na korišćenje, radi obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova, osim voda u:

- 1) uzgajalištima;
- 2) akumulacijama, jezerima ili tekućim vodama koje se koriste ili su prostorno planskim dokumentima predviđene za javno vodosnabdijevanje.

Rijeke koje se ulivaju u more, prestaju da budu ribolovne vode na mjestu gdje voda postaje postojano slana.

Mjesta na kojima voda postaje postojano slana moraju da budu vidno označena.

Označavanje iz stava 3 ovog člana vrši organ državne uprave nadležan za poslove ribarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Način označavanja mjesta na kojima voda postaje postojano slana propisuje Ministarstvo.

Ribolovna područja

Član 6

U ribolovnim vodama određuju se ribolovna područja, radi obavljanja privrednog ribolova.

Ribolovna područja iz stava 1 ovog člana i njihove granice određuje Ministarstvo.

Ribolovni reviri

Član 7

Radi zaštite i očuvanja riba i drugih vodenih organizama i razvoja sportsko-rekreativnog ribolova u ribolovnim vodama određuju se ribolovni reviri.

Ribolovne revire iz stava 1 ovog člana, njihove granice i dozvoljene ribolovne alate i opremu određuje Ministarstvo.

Ribolovne revire označavaju privredna društva ili sportsko-ribolovni klubovi kojima je ustupljeno pravo korišćenja riba i drugih vodenih organizama u ribolovnim vodama, radi obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova.

Način obilježavanja ribolovnih revira propisuje Ministarstvo.

Zaštićena prirodna dobra

Član 8

U ribolovnim vodama koje se nalaze u granicama zaštićenih prirodnih dobara, na zahtjev pravnog lica koje upravlja zaštićenim prirodnim dobrima (u daljem tekstu: upravljač prirodnim dobrom), Ministarstvo određuje ribolovnu vodu ili dio ribolovne vode ribolovnim područjem ili ribolovnim revirom.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, dostavlja se:

- 1) plan upravljanja ribolovnim područjem ili ribolovnim revirom;
- 2) mišljenje naučne ili stručne ustanove koja se bavi ispitivanjem i proučavanjem riba i drugih vodenih organizama (u daljem tekstu: naučna ustanova).

Na zaštitu, očuvanje i ulov riba i drugih vodenih organizama u zaštićenim prirodnim dobrima primjenjuju se odredbe ovog zakona.

III. NAČIN USTUPANJA NA KORIŠĆENJE RIBA I DRUGIH VODENIH ORGANIZAMA

Ustupanje na korišćenje riba i drugih vodenih organizama

Član 9

Ribe i drugi vodeni organizmi ustupaju se na korišćenje sportsko-ribolovnom klubu ili privrednom društvu (u daljem tekstu: korisnik), radi obavljanja sportsko- rekreativnog ribolova, kao i radi zaštite i očuvanja riba i drugih vodenih organizama, ako ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom.

Ustupanje na korišćenje riba i drugih vodenih organizama u ribolovnim vodama, radi obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova, kao i radi zaštite i očuvanja riba i drugih vodenih organizama, vrši Ministarstvo na osnovu javnog oglasa koji se objavljuje na internet stranici Ministarstva i najmanje u jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore.

Javni oglas iz stava 2 ovog člana naročito sadrži:

- 1) naziv ribolovne vode;
- 2) granice ribolovne vode;
- 3) vrste riba i drugih vodenih organizama;
- 4) adresu i rok za dostavljanje zahtjeva;
- 5) vrijeme na koje se riba i drugi vodeni organizmi ustupaju na korišćenje;
- 6) uslove za učešće na javnom oglasu;
- 7) početnu visinu naknade za korišćenje riba i drugih vodenih organizama u određenim ribolovnim vodama;
- 8) kriterijume za izbor korisnika.

Odluku o ustupanju na korišćenje, donosi Ministarstvo i zaključuje ugovor o korišćenju riba i drugih vodenih organizama u ribolovnim vodama.

Sportsko-ribolovni klub iz stava 1 ovog člana, mora da bude upisan u registar sportskih organizacija u skladu sa zakonom.

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana mora da bude upisano u Centralni registar privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS) za obavljanje djelatnosti slatkovodnog ribarstva.

Uslovi koje mora da ispunjava učesnik na javnom oglasu

Član 10

Učesnik na javnom oglasu mora da ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da ima minimum dva zaposlena ribočuvara sa najmanje godinu dana radnog iskustva na poslovima ribočuvara ili sličnim poslovima;
- 2) da ima u svojini ili u zakupu poslovni objekat ili prostoriju koja je opremljena tehničkom opremom za izdavanje dozvola, vođenje evidencije i drugih poslova od značaja za upravljanje ribama i drugim vodenim organizmima;
- 3) da ima u svojini ili u zakupu objekat ili prostoriju za skladištenje i čuvanje oduzetih ribolovnih alata, opreme i drugih predmeta;
- 4) da ima u svojini ili u zakupu najmanje jedno motorno vozilo ili plovni objekat za vršenje kontrole i nadzora ribolovnih voda;

- 5) da ima u svojini opremu za vršenje kontrole ribolovnih aktivnosti: dvogled, elektronski uređaj sa android operativnim sistemom, termalni štampač i drugu tehničku opremu od značaja za rad ribočuvara;
- 6) da ima godišnji plan zaštite, očuvanja i unapređenja riba i drugih vodenih organizama (u daljem tekstu: plan unapređenja riba), koji je u skladu sa ribolovnom osnovom.

Sadržinu plana unapređenja riba propisuje Ministarstvo.

Naknada za korišćenje riba i drugih vodenih organizama

Član 11

Za korišćenje riba i drugih vodenih organizama u ribolovnim vodama plaća se godišnja naknada, koja je prihod Budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: Budžet).

Početnu godišnju naknadu u postupku javnog oglašavanja na osnovu površine ribolovnih voda i procijenjene količine riba i drugih vodenih organizama, na predlog Ministarstva utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Ugovor o ustupanju na korišćenje riba i drugih vodenih organizama

Član 12

Ugovor o ustupanju na korišćenje riba i drugih vodenih organizama u ribolovnim vodama zaključuje se u roku od 15 dana od dana donošenja odluke iz člana 9 stav 4 ovog zakona.

Ugovor iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- 1) prava i obaveze ugovornih strana;
- 2) naziv ribolovne vode koja je predmet ustupanja;
- 3) nazive riba i drugih vodenih organizama koji su predmet ustupanja;
- 4) uslove i način korišćenja riba i drugih vodenih organizama;
- 5) vrijeme korišćenja riba i drugih vodenih organizama;
- 6) visinu naknade za korišćenje riba i drugih vodenih organizama;
- 7) uslove za izmjenu ili raskid ugovora u slučaju promijenjenih okolnosti i više sile;
- 8) uslove za prestanak ugovora;
- 9) sankcije i naknade za neizvršenje obaveza ugovornih strana;
- 10) period važenja ugovora;
- 11) način rješavanja sporova;
- 12) način i vrijeme obavještanja o izvršavanju ugovorenih obaveza.

Period ustupanja riba i drugih vodenih organizama

Član 13

Ribe i drugi vodeni organizmi u ribolovnim vodama ustupaju se na period do šest godina.

Privremeno ustupanje riba i drugih vodenih organizama

Član 14

Ribe i drugi vodeni organizmi u ribolovnim vodama, koje nijesu ustupljene na korišćenje u postupku javnog oglašavanja u skladu sa članom 9 ovog zakona, Ministarstvo može privremeno da ustupi na korišćenje, bez javnog oglašavanja, Savezu sportsko ribolovnih organizacija Crne Gore (u daljem tekstu: Savez), ako je upisan u registar u skladu sa zakonom kojim se uređuje sport ili lokalnoj samoupravi ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom na period do tri godine.

Privremeno ustupanje iz stava 1 ovog člana, vrši se radi zaštite i očuvanja riba i

drugih vodenih organizama.

Odluku o ustupanju na privremeno korišćenje riba i drugih vodenih organizama, donosi Ministarstvo i zaključuje ugovor u skladu sa članom 12 ovog zakona.

Promjena uslova korišćenja riba i drugih vodenih organizama

Član 15

Ako dođe do promjene granica ribolovnih voda ili pravnog statusa korisnika ili se u toku važenja ugovora, utvrdi da je korisnik prestao da ispunjava uslove pod kojima su ribe i drugi vodeni organizmi u ribolovnoj vodi ustupljeni na korišćenje, Ministarstvo može izmijeniti uslove korišćenja ili raskinuti ugovor o ustupanju na korišćenje riba i drugih vodenih organizama.

Ako korisnik ne sprovodi plan unapređenja riba u skladu sa planiranom dinamikom, Ministarstvo može raskinuti ugovor o ustupanju na korišćenje riba i drugih vodenih organizama.

Ako nastupe okolnosti iz st. 1 i 2 ovog člana, korisnik nema pravo na naknadu štete i izmakle dobiti.

Obaveze korisnika

Član 16

Korisnik je dužan da:

- 1) nakon zaključivanja ugovora iz člana 12 stav 1 ovog zakona, organizuje rad ribočuvarske službe od dva ili više ribočuvara;
- 2) obezbijedi neophodna tehnička i finansijska sredstva za rad ribočuvarske službe;
- 3) organizuje rad ribočuvarske službe na način kojim će se obezbijediti 24-časovno čuvanje riba i drugih vodenih organizama;
- 4) čuva podatke o ulovu riba i drugih vodenih organizama u sportsko-rekreativnom ribolovu;
- 5) vodi i čuva evidenciju o izvršenim kontrolama i privremeno oduzetim ribolovnim alatima, opremi i drugim predmetima;
- 6) čuva privremeno oduzeti ribolovni alat, opremu i druge predmete;
- 7) izdaje dozvolu za sportsko-rekreativni ribolov na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom;
- 8) prilikom realizacije naučno-istraživačkih projekata omogućiti naučnoj ustanovi nesmetan pristup ribolovnoj vodi i saraduje u naučno-istraživačkom radu;
- 9) preduzme mjere za suzbijanje ribljih bolesti i kada primijeti masovnije uginuće riba da bez odlaganja obavijesti veterinarskog inspektora;
- 10) sprovodi plan unapređenja riba u skladu sa planiranom dinamikom.

Prenos prava korišćenja riba i drugih vodenih organizama

Član 17

Korisnik ne smije pravo korišćenja riba i drugih vodenih organizama, koje je stekao u skladu sa ovim zakonom da ustupa drugim licima.

Ribolovna osnova

Član 18

Stručnu studiju o procjeni količine riba i drugih vodenih organizama koja sadrži naučne predloge o načinu i mjerama za održivo korišćenje ribe i drugih vodenih organizama u određenoj ribolovnoj vodi (u daljem tekstu: ribolovna osnova), za pojedine

ribolovne vode, izrađuje naučna ustanova koju ovlasti Ministarstvo.

Naučna ustanova za izradu ribolovne osnove određuje se na osnovu javnog oglasa Ministarstva, koji se objavljuje na internet stranici Ministarstva i najmanje u jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore.

Javni oglas iz stava 2 ovog člana sadrži:

- 1) naziv ribolovne vode za koju se izrađuje ribolovna osnova ;
- 2) uslove za učešće na javnom oglasu;
- 3) stručne i tehničke uslove iz oblasti ribarstva;
- 4) kriterijume za izbor naučne ustanove; i
- 5) druge uslove od značaja za izradu ribolovne osnove.

Odluku o određivanju naučne ustanove donosi Ministarstvo i zaključuje ugovor o izradi ribolovne osnove.

Sredstva za izradu ribolovne osnove obezbjeđuju se iz Budžeta.

Sredstva za izradu ribolovne osnove za ribolovne vode i ribolovna područja u zaštićenim prirodnim dobrima u visini od 50% ukupnih troškova, dužan je da obezbijedi upravljač prirodnim dobrom.

Ribolovna osnova izrađuje se za period od šest godina.

Izmjena i dopuna ribolovne osnove vrši se u slučaju uginuća ribe većeg od ¼ ihtiomase procijenjene ribolovnom osnovom.

Izmjene i dopune ribolovne osnove iz stava 8 ovog člana, vrši naučna ustanova koja je izradila ribolovnu osnovu na zahtjev Ministarstva.

Sadržinu ribolovne osnove propisuje Ministarstvo.

IV. ZAŠTITA I OČUVANJE RIBA I DRUGIH VODENIH ORGANIZAMA

Mjere zaštite i očuvanja riba i drugih vodenih organizama

Član 19

Radi zaštite i očuvanja riba i drugih vodenih organizama u ribolovnim vodama, ribolovnim područjima i ribolovnim revirima zabranjeno je:

- 1) unošenje ili ispuštanje tečnog ili čvrstog otpada od proizvodnje ili prerade ili drugih materijala koji negativno utiču na kvalitet ribolovne vode;
- 2) unošenje u ribolovne vode GMO vrsta riba i drugih vodenih organizama;
- 3) nošenje podvodne puške obalom i držanje na plovnom objektu;
- 4) obavljati ribolov u uzgajalištima, na akumulacijama, jezerima ili tekućim vodama koje se koriste ili su prostorno planskim dokumentima predviđene za vodosnabdijevanje;
- 5) pregrađivati ribolovne vode stalnim ili privremenim pregradama ili postrojenjima koja onemogućavaju slobodan prolaz riba i drugih vodenih organizama;
- 6) postavljati sprave za ulov riba i drugih vodenih organizama na propustima, branama i sličnim postrojenjima;
- 7) zagađivati ribolovne vode otpadnim vodama i materijama koje uništavaju ribe i druge vodene organizme ili štetno djeluju na biološke uslove za opstanak riba i drugih vodenih organizama;
- 8) naglo ispuštanje vode iz vještačkih jezera i drugih akumulacija čime se prouzrokuje opasnost za opstanak riba i drugih vodenih organizama;
- 9) crpiti vodu na način kojim će se ribolovna voda dovesti u nivo ispod ekološko prihvatljivog protoka;
- 10) ometati postavljanje znakova kojima se obilježava ribolovno područje, ribolovni revir ili zaštićena ribolovna područja, kao i vršiti oštećenje i premještanje tih znakova;

- 11) bacati u ribolovne vode i njihove obale lešine, pilotinu, šut, kore od drveta, otpad iz domaćinstava i ostale otpadne materije;
- 12) loviti ribu i druge vodene organizme ispod minimalnih propisanih veličina;
- 13) loviti ribu i druge vodene organizme u ribolovnim područjima sa mrežama čija je veličina oka manja od propisane veličine;
- 14) loviti ribu i druge vodene organizme preko maksimalno dozvoljenog dnevnog ili godišnjeg ulova;
- 15) zadržavanje na bilo kojem mjestu, primjeraka staklaste jegulje, nakon sortiranja, iskrcanja, transporta, skladištenja, izlaganje ili nuđenje za prodaju ili prodaja;
- 16) loviti ribu i druge vodene organizme u ribolovnim vodama u kojima je utvrđen ribolovni zabran;
- 17) u vrijeme lovostaja vršiti ulov riba i drugih vodenih organizama za koje je utvrđen lovostaj;
- 18) obavljanje ribolova tokom noći, bez dozvole za noćni-šaranski ribolov;
- 19) obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova jegulje;
- 20) obavljanje ribolova staklaste jegulje, osim za repopulaciju jegulje;
- 21) loviti ribu i druge vodene organizme na odstojanju manjem od 50 m udaljenosti od zatvaračnice i ispusta na brani;
- 22) ispuštanje otpadnih voda iz industrijskih postrojenja, poljoprivrednih djelatnosti, domaćinstava i gradskih kanalizacionih sistema u ribolovne vode u vrijeme niskog vodostaja ili ispod ekološko prihvatljivog protoka;
- 23) crpljenje i korišćenje vode za potrebe industrijskih postrojenja, poljoprivrednih djelatnosti i domaćinstava iz ribolovnih voda u vrijeme niskog vodostaja ili ispod ekološko prihvatljivog protoka;
- 24) plavljenje balvana i drugog drveta bez odobrenja Ministarstva;
- 25) obavljanje ribolova u ribolovnim vodama uz upotrebu podvodne puške i drugih sredstava za ribolov pod vodom, sa i bez upotrebe ronilačke opreme;
- 26) poribljavati ribolovne vode bez odobrenja Ministarstva;
- 27) vršiti ulov, uzimanje, kupovinu, prodaju, skladištenje, transport i stavljanje na tržište riba i drugih vodenih organizama, koje su proglašene zaštićenim vrstama riba i drugih vodenih organizama;
- 28) obavljanje ribolova bez dozvole i/ili autorizacije izdate u skladu sa ovim zakonom;
- 29) obavljanje privrednog ribolova u ribolovnim vodama koje nijesu utvrđene kao ribolovno područje;
- 30) obavljanje privrednog ribolova ribolovnim alatom i opremom koji nije upisan u dozvolu, koji nije propisno obilježen i čije tehničke karakteristike nijesu u skladu sa ovim zakonom;
- 31) obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova sa ribolovnim alatom i opremom koji nije upisan u dozvolu i čije tehničke karakteristike nijesu u skladu sa ovim zakonom;
- 32) organizovanje i održavanje takmičenja bez odobrenja Ministarstva;
- 33) obavljanje naučno-istraživačkog ribolova bez odobrenja Ministarstva;
- 34) obavljanje naučno-istraživačkog ribolova u zaštićenim ribolovnim područjima bez odobrenja Ministarstva;
- 35) obavljanje sanacionog ribolova bez odobrenja Ministarstva;
- 36) obavljanje selektivnog ribolova bez odobrenja Ministarstva;
- 37) stavljati na tržište ribu i druge vodene organizme, na koju se odnosi lovostaj, poslije isteka 24 sata od dana proglašenja lovostaja;
- 38) obavljati ribolov uz upotrebu vatrenog oružja, osti, trokuke, samolovnim napravama (hvatanje rukom, bacanjem kamenja, razgonjenjem veslima, ograđivanjem ili građenjem) ili alatom ili opremom čije tehničke karakteristike

- nijesu u skladu sa ovim zakonom;
- 39)prevoziti, kupovati i stavljati na tržište ribu i druge vodene organizme, koji su ulovljeni uz upotrebu vatrenog oružja, osti, trokuke, eksplozivnih naprava, elektrouređaja ili samolovnim napravama (hvatanje rukom, bacanjem kamenja, razgonjenjem veslima, ograđivanjem ili građenjem);
 - 40)nositi ribolovni alat u vrijeme zabrana i/ili lovostaja u zoni ribolovne vode;
 - 41)posjedovanje nelegalnih sredstava i alata za ribolov;
 - 42)nošenje, držanje ili korišćenje sredstava ribolova na ribolovnim vodama, obali ribolovne vode, prevoznom sredstvu u drumskom saobraćaju ili plovnom objektu bez dozvole za ribolov;
 - 43)prevoziti ribu i druge vodene organizme u sredstvima drumskog saobraćaja, kao i na plovnom objektu bez dokaza o porijeklu.

Planovi upravljanja

Član 20

Radi održivog upravljanja određenim vrstama riba i drugih vodenih organizama ili radi oporavka stokova Ministarstvo donosi planove upravljanja.

Planovi upravljanja iz stava 1 ovog člana, sadrže: opis i analizu trenutnog stanja resursa, vrste stoka na koji se plan odnosi i njihove biološke karakteristike, referentne tačke očuvanja gdje je to moguće, vrste i karakteristike ribolova, svrhu, mjerljive ciljeve, vremenski raspored za postizanje ciljeva, period sprovođenja plana, mjerljive indikatore za praćenje sprovođenja gdje je to primjenljivo, socio-ekonomske pokazatelje, mjere kontrole, mjere očuvanja i održivog iskorišćavanja, kao i druge podatke prema potrebi.

Planovi upravljanja iz stava 1 ovog člana, mogu obuhvatiti odgovarajuće mjere koje imaju za cilj smanjenje smrtnosti stokova, uzrokovane ljudskim i drugim faktorima, osim ribolovne smrtnosti.

Planovi upravljanja se moraju zasnivati na naučnim podacima.

Planovi upravljanja donose se za cijelo prirodno stanište vrste ribe ili drugog vodenog organizma na teritoriji Crne Gore.

Za vrste koje su naseljene na području riječnih slivova, koji se protežu van područja koji izlazi iz teritorija Crne Gore, može da se izradi zajednički prekogranični plan upravljanja zainteresovanih država.

Plan iz stava 6 ovoga člana, donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

Planovi upravljanja se donose na period od najduže pet godina, sa mogućnošću revizije tokom tog perioda na osnovu naučnog savjeta ili usljed promijenjenih okolnosti.

Ministarstvo obezbjeđuje sredstva i sklapa ugovor sa naučnom institucijom za naučno praćenje sprovođenja planova upravljanja.

Sprovođenje višegodišnjih planova upravljanja segmentima ribolova ili stokovima ili planova oporavka koje donose međunarodne regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, obezbjeđuje Ministarstvo.

Mjere za sprovođenje planova upravljanja iz st. 1 i 10 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Posebno odobrenje za privredni ribolov

Član 21

Posebno odobrenje za privredni ribolov (u daljem tekstu: autorizacija), izdaje se nosiocu dozvole za plovilo kojim se obavljaju ribolovne aktivnosti, koje su obuhvaćene planom upravljanja.

Autorizaciju za privredni ribolov vrsta obuhvaćenih planom upravljanja na određenom području sa određenim ribolovnim alatom izdaje Ministarstvo.

Autorizaciju izdaje Ministarstvo rješenjem na zahtjev nosioca dozvole za privredni ribolov, na određeni vremenski period koji ne može biti duži od pet godina.

Ministarstvo vodi evidenciju autorizacija u elektronskom obliku.

Autorizaciju Ministarstvo ukida rješenjem:

- 1) na zahtjev nosioca dozvole za privredni ribolov;
- 2) ako se prenesu prava iz autorizacije na drugo plovilo;
- 3) brisanjem alata iz dozvole za privredni ribolov za koje je izdata autorizacija;
- 4) ukidanjem dozvole za privredni ribolov.

Autorizacija prestaje da važi istekom roka na koji je izdata.

Autorizacija mora stalno da se nalazi na plovnom objektu prilikom obavljanja ribolova.

Kriterijume i uslove za izdavanje autorizacije, uslove za prenos, rok na koji se izdaje, sadržaj obrasca autorizacije i sadržaj i način vođenja evidencije o autorizacijama propisuje Ministarstvo.

Nacionalni program prikupljanja podataka

Član 22

Nacionalni program prikupljanja podataka u ribarstvu koji se donosi na osnovu zakona kojim se uređuje morsko ribarstvo, sadrži i biološke podatke o stokovima jegulje i po potrebi za druge vrste vodenih organizama.

Plavljenje balvana i drugog drveta

Član 23

Plavljenje balvana i drugog drveta u ribolovnim vodama, može da se vrši samo na osnovu odobrenja Ministarstva.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana, izdaje se na zahtjev privrednog društva, preduzetnika ili drugog pravnog i fizičkog lica koje posjeduje odobrenje za korišćenje šuma izdato u skladu sa zakonom kojim se uređuje način i uslovi korišćenja šuma.

Alohtone vrste riba i drugih vodenih organizama

Član 24

Zabranjeno je unositi alohtone vrste riba i drugih vodenih organizama u ribolovne vode i njihovo prenošenje iz jedne u drugu ribolovnu vodu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Ministarstvo može odobriti unos alohtonih vrsta riba i drugih vodenih organizama, uz prethodno pribavljeno pozitivno mišljenje naučne ustanove, dozvole organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode i dokaza o zdravstvenom stanju alohtonih vrsta riba i drugih vodenih organizama.

Poribljavanje ribolovnih voda

Član 25

Poribljavanje ribolovnih voda može da se vrši samo na osnovu odobrenja Ministarstva.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana, izdaje se na osnovu zahtjeva korisnika ili upravljača prirodnim dobrom.

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana, dostavlja se:

- 1) dokumentacija o porijeklu ribe i drugog vodenog organizma sa kojim se planira vršiti poribljavanje;
- 2) dokaz o zdravstvenom stanju riba i drugih vodenih organizama;
- 3) potvrda naučne ustanove da je riba i drugi vodeni organizmi autohtona vrsta iz odgovarajućeg sliva.

Korisnik ili upravljač prirodnim dobrom, dužan je da vrši poribljavanje u količinama

utvrđenim odobrenjem iz stava 1 ovog člana i uz prisustvo inspektora.

Poribljavanje može da se vrši sa oplodjenom ikrom, larvama, mladi i adultima.

Troškove poribljavanja iz stava 4 ovog člana, snosi korisnik ili upravljač prirodnim dobrom.

Učešće u troškovima poribljavanja

Član 26

Prilikom izgradnje novih akumulacija, hidrocentrala, izmještanja riječnih tokova, sanacije korita, eksploatacije šljunka i drugih sirovina iz ribolovnih voda, privredno društvo, preduzetnik i drugo pravno lice, dužno je da u narednih pet godina, od dana završetka radova, u cjelosti, finansira troškove poribljavanja, zbog ugrožavanje biodiverziteta na lokaciji na kojoj se izvode radovi.

Privredna društva, preduzetnici i druga pravna lica koja koriste ribolovnu vodu za proizvodnju električne energije ili u druge svrhe ili vrše eksploataciju šljunka iz ribolovnih voda, dužni su da učestvuju u troškovima poribljavanja sa 60% od ukupnih troškova poribljavanja.

U troškovima poribljavanja iz stava 2 ovog člana, dužni su da učestvuju i korisnik sa 10%, lokalna samouprava sa 15% i Ministarstvo sa 15% od ukupnih troškova poribljavanja.

Postupak ostvarivanja prava na učešće u troškovima poribljavanja

Član 27

Korisnik je dužan da nakon pribavljenog odobrenja za vršenje poribljavanja iz člana 26 ovog zakona, sa dobavljačem zaključi ugovor o isporuci riba i drugih vodenih organizama, kojim se uređuju međusobna prava i obaveze, način plaćanja, vrste, količine, cijene, datum i mjesto isporuke riba i drugih vodenih organizama.

Korisnik je dužan da najkasnije u roku od sedam dana od dana izvršenja poribljavanja, podnese zahtjev za uplatu troškova poribljavanja i dostavi:

- 1) fakturu sa ukupnom kilažom ili brojem komada riba i drugih vodenih organizama;
- 2) kopiju ugovora o isporuci riba i drugih vodenih organizama;
- 3) kopiju ugovora o ustupanju na korišćenje riba i drugih vodenih organizama;
- 4) kopiju odobrenja za vršenje poribljavanja izdatu od strane Ministarstva; i
- 5) zapisnik poljoprivrednog inspektora o izvršenom poribljavanju.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana, podnosi se licima iz člana 27 st. 2 i 3 ovog zakona.

Lica iz stava 3 ovog člana, dužna su da najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva, izvrše uplatu sredstava na žiro račun dobavljača u skladu sa ugovorom iz stava 1 ovog člana.

Riblje staze

Član 28

Privredna društva, preduzetnici i druga pravna lica, koja gazduju akumulacijama, hidrocentralama, malim hidroelektranama ili pregradama na ribolovnim vodama, dužni su da spriječe prolaz riba i drugih vodenih organizama u dovodne, odvodne i turbinske kanale.

Privredna društva, preduzetnici i druga pravna lica dužna su da prilikom projektovanja i izgradnje brana, hidrocentrala, izmještanja riječnih tokova, sanacije korita i postavljanja pregrada na ribolovnim vodama, predvide i izgrade slobodan prolaz za ribe na njihovom prirodnom putu, odnosno riblje staze i sistem za sprečavanje prolaza riba i drugih vodenih organizama u dovodne, odvodne i turbinske kanale.

U slučaju da ribe i drugi vodeni organizmi dospiju u dovodne, odvodne i turbinske kanale lica iz st. 1 i 2 ovog člana, dužna su da vrate ribu i druge vodene organizme u

ribolovnu vodu.

Ako ribe i drugi vodeni organizmi uginu u dovodnim, odvodnim i turbinskim kanalima, lica iz st. 1 i 2 ovog člana, dužna su da nadoknade pričinjenu štetu korisniku.

Obračun štete iz stava 4 ovog člana, vrši se prema cjenovniku za naknadu štete iz člana 37 ovog zakona.

Male hidroelektrane

Član 29

Privredna društva, preduzetnici i druga pravna lica koja crpe ribolovnu vodu, radi proizvodnje električne energije u malim postrojenjima (u daljem tekstu: male hidroelektrane), ne smiju da crpe vodu na način kojim će se ribolovna voda dovesti u nizak vodostaj ili ispod ekološko prihvatljivog protoka.

Zaštićena ribolovna područja

Član 30

Ribolovnu vodu ili dio ribolovne vode, Ministarstvo može proglasiti zaštićenim ribolovnim područjem, ako naučna ustanova utvrdi da su zaštićena ribolovna područja povoljna za mriješćenje, rast i ishranu riba i drugih vodenih organizama.

Područja iz stava 1 ovog člana, obilježava korisnik, Savez ili upravljač prirodnim dobrom.

Granice zaštićenog ribolovnog područja u slučaju novonastalih prirodnih promjena, Ministarstvo može da izmijeni na predlog naučne ustanove.

Aktom iz stava 1 ovog člana, utvrđuju se naziv, granice i način obilježavanja zaštićenog ribolovnog područja.

Upravljanje u zaštićenim ribolovnim područjima

Član 31

U zaštićenim ribolovnim područjima zabranjeno je:

- 1) obavljati ribolov;
- 2) uzimati ili uništavati faunu i floru;
- 3) vršiti eksploataciju pijeska, šljunka i drugih mineralnih sirovina;
- 4) unošenje ili odlaganje otpada ili bilo kojeg drugog materijala;
- 5) mijenjanje ili uništavanje prirodne sredine i uznemiravanje riba i drugih vodenih organizama;
- 6) postavljanje i izgradnja objekata na zemljištu u neposrednoj blizini zaštićenog ribolovnog područja;
- 7) obavljanje drugih aktivnosti koje mogu negativno uticati na zaštitu zaštićenog ribolovnog područja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u zaštićenim ribolovnim područjima, može se obavljati naučno-istraživački ribolov i selektivni ribolov, na osnovu odobrenja Ministarstva.

Odobrenje iz stava 2 ovog člana, izdaje se na osnovu zahtjeva naučne ustanove i naučno-istraživačkog projekta.

Ribolovni zabran

Član 32

Radi zaštite i očuvanja riba i drugih vodenih organizama, Ministarstvo može na osnovu mišljenja naučne ustanove, utvrditi ribolovni zabran za određeni vremenski period na određenoj ribolovnoj vodi.

Ribolovni zabran Ministarstvo može da ukine ili da promijeni vremenski period ribolovnog zabrana iz stava 1 ovog člana, na osnovu mišljenja naučne ustanove.

Lovostaj

Član 33

Radi zaštite, očuvanja i prirodnog razmnožavanja riba i drugih vodenih organizama, Ministarstvo može, na osnovu mišljenja naučne ustanove, utvrditi lovostaj za pojedine vrste riba i drugih vodenih organizama za određeni vremenski period na određenim ribolovnim vodama.

Riba i drugi vodeni organizmi, na koju se odnosi lovostaj, poslije isteka 24 sata od dana proglašenja lovostaja, ne smije da se stavlja na tržište.

Za vrste riba i drugih vodenih orgnizama, čije upravljanje proizlazi iz okvira međunarodnih regionalnih organizacija za upravljanje u ribarstvu, period lovostaja određuje Ministarstvo, na osnovu savjeta naučne ustanove, u skladu sa odredbama usvojenim na nivou međunarodne organizacije za upravljanje u ribarstvu.

Ministarstvo može da ukine ili da promijeni vremenski period lovostaja iz stava 1 ovog člana, na osnovu mišljenja naučne ustanove.

Minimalne veličine riba i drugih vodenih organizama

Član 34

Minimalne veličine riba i drugih vodenih organizama ispod kojih je zabranjen ulov i stavljanje na tržište određuje Ministarstvo, po prethodno pribavljenom mišljenju naučne ustanove.

Ministarstvo može u cilju naučnih istraživanja ili uzgoja odobriti ulov riba i drugih vodenih organizama ispod utvrđenih minimalnih veličina.

Ulov riba i drugih vodenih organizama ispod utvrđenih minimalnih veličina koji se vrši radi uzgoja, može se odobriti samo za određene vrste koje propisuje Ministarstvo.

Određivanje prorijeđenih ili prelovljenih vrsta riba i drugih vodenih organizama

Član 35

Ako se sprovođenjem naučnih istraživanja utvrdi da je određena vrsta ribe i drugog vodenog organizma postala prorijeđena ili je usljed ribolovnih aktivnosti dovedena u stanje prelova, Ministarstvo može pokrenuti postupak da se prorijeđena ili prelovljena vrsta ribe i drugog vodenog organizma proglasi zaštićenom i donese plan upravljanja za tu vrstu ribe i drugih vodenih organizama.

Naknada štete pricinjene protivpravnim radnjama

Član 36

Privredno društvo, preduzetnik ili drugo pravno i fizičko lice koje obavljanjem ribolova ili drugom radnjom pricini štetu nad ribama i drugim vodenim organizmima dužno je da pricinjenu štetu nadoknadi.

Sredstva ostvarena od naknade štete uplaćuju se na račun korisnika, odnosno upravljača prirodnim dobrom i koriste se isključivo za očuvanje i zaštitu riba i drugih vodenih organizama.

Naknada iz stava 2 ovog člana, za pricinjenu štetu nad ribama i drugim vodenim organizmima u ribolovnim vodama koje nijesu ustupljene na korišćenje uplaćuje se u Budžet.

Naknada štete iz stava 2 ovog člana, obračunava se prema cjenovniku za naknadu štete, koji propisuje Ministarstvo.

Tehnička podrška

Član 37

Mjere tehničke podrške obuhvataju finansijsku podršku za sprovođenje politike

ribarstva, uključujući nadzor i kontrolu i prikupljanje podataka za sprovođenje politike ribarstva.

Uslove, način i dinamiku sprovođenja mjera politike ribarstva iz čl. 19 i 20 ovog zakona, do početka fiskalne godine (Agrobudžet) propisuje Vlada.

v. RIBOLOV

Vrste ribolova

Član 38

Ribolov može da bude privredni, sportsko-rekreativni, naučno-istraživački, sanacioni i selektivni.

Privredni ribolov

Član 39

Privredni ribolov može da se obavlja samo u ribolovnim područjima sa ili bez upotrebe plovnog objekta, na osnovu dozvole za privredni ribolov, sljedećim ribolovnim alatima i opremom:

- 1) mrežama plivaricama;
- 2) mrežama stajaćicama;
- 3) vršama za ulov ribe;
- 4) udičarskim alatima;
- 5) obalnim mrežama potegačama;
- 6) mrežama kalimerama;
- 7) gribom.

Ribolovni alati i oprema iz stava 1 ovog člana, kojima se obavlja privredni ribolov moraju da budu obilježeni.

Bliže vrste alata i opreme iz stava 1 ovog člana, njihove tehničke karakteristike i način obilježavanja, količinu ribolovnih alata i opreme koja se smije upotrebljavati i broj dozvola koje se mogu izdati za određeno ribolovno područje, propisuje Ministarstvo.

Dozvola za privredni ribolov

Član 40

Dozvolu za privredni ribolov izdaje Ministarstvo, na osnovu javnog poziva koji se objavljuje na internet stranici Ministarstva i najmanje u jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, dozvolu za privredni ribolov u ribolovnim područjima koja se nalaze u zaštićenim prirodnim dobrima, izdaje upravljač prirodnim dobrom.

Dozvola za privredni ribolov izdaje se na period do pet godina.

Za izdavanje dozvole za privredni ribolov plaća se naknada.

Visinu naknade iz stava 4 ovog člana, utvrđuje Vlada na osnovu količine ribolovnih alata i opreme koji će se koristiti prilikom privrednog ribolova.

Naknada iz stava 4 ovog člana, prihod je Budžeta, odnosno upravljača prirodnim dobrom.

Obrazac, sadržinu i način izdavanja dozvole za privredni ribolov propisuje Ministarstvo.

Uslovi za izdavanje dozvole za privredni ribolov

Član 41

Dozvola za privredni ribolov može da se izda privrednom društvu i preduzetniku koji je upisan u CRPS za obavljanje djelatnosti slatkovodnog ribarstva ili fizičkom licu.

Način obavljanja privrednog ribolova

Član 42

Prilikom obavljanja privrednog ribolova, dozvola za privredni ribolov, mora da se nalazi na plovnom objektu sa kojeg se obavlja privredni ribolov.

Privrednom društvu, preduzetniku i fizičkom licu kojem je izdata dozvola za privredni ribolov, zabranjeno je obavljanje ribolova i držanje ribolovnih alata i opreme na plovnim objektima, u pristaništima i na obali, koji nije obilježen i nije upisan u dozvoli za privredni ribolov.

Privredni ribolov može se obavljati samo ribolovnim alatom i opremom koji ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.

Fizičko lice prilikom obavljanja privrednog ribolova mora da ima kod sebe dozvolu za privredni ribolov.

Registar dozvola za privredni ribolov

Član 43

Izdate dozvole upisuju se u registar dozvola za privredni ribolov koji vodi Ministarstvo u elektronskoj formi.

U registar iz stava 1 ovog člana, upisuju se i lica koja obavljaju privredni ribolov i plovni objekti.

Upis u registar dozvola za privredni ribolov, vrši se prilikom izdavanja dozvole za privredni ribolov.

Osim dozvola iz stava 1 ovoga člana, za ribolov za koji je izdata autorizacija, u registar dozvola upisuju se plovila, odnosno pravna i fizička lica kojima je izdata autorizacija za ribolov.

Sadržinu registra iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Sportsko-rekreativni ribolov

Član 44

Sportsko-rekreativnim ribolovom mogu da se bave samo fizička lica koja imaju dozvolu za obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova.

Lica iz stava 1 ovog člana, imaju pravo pristupa mjestu ribolova preko zemljišta uz ribolovnu vodu u širini koja je neophodna za obavljanje ribolova.

Vrstu, tehničke karakteristike, količinu ribolovnih alata i opreme koja se smije upotrebljavati za sportsko-rekreativni ribolov, propisuje Ministarstvo.

Način obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova

Član 45

Prilikom obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova, fizička lica moraju da imaju dozvolu za sportsko-rekreativni ribolov kod sebe.

Dozvolu iz stava 1 ovog člana, može koristiti samo lice na čije je ime dozvola izdata.

Prilikom obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova, zabranjeno je držanje na plovnom objektu, u pristaništima i na obali ribolovnog alata i opreme koji nije upisan u dozvoli za sportsko–rekreativni ribolov.

Sportsko-rekreativni ribolov može da se obavlja samo sa ribolovnim alatom i opremom koji ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.

Licima koja obavljaju sportsko-rekreativni ribolov zabranjeno je ulovljenu ribu i druge vodene organizme stavljati na tržište.

Riba ulovljena prilikom obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova u ribolovnim

vodama, neposredno nakon vađenja iz vode, mora da bude vidno obilježena odsijecanjem repnog peraja.

Dozvola za sportsko-rekreativni ribolov

Član 46

Dozvola za sportsko-rekreativni ribolov izdaje se za tekuću godinu, kao:

- 1) dnevna;
- 2) mjesečna;
- 3) godišnja;
- 4) revirska;
- 5) noćna - šaranska.

Dozvole iz stava 1 ovog člana, izdaje korisnik, odnosno upravljač prirodnim dobrom.

Obrazac, sadržinu i način izdavanja dozvola iz stava 1 ovog člana i količinu ribe koju fizičko lice koje ima dozvolu za sportsko-rekreativni ribolov može uloviti u toku jednog dana propisuje Ministarstvo.

Registar dozvola za sportsko-rekreativni ribolov

Član 47

Izdate dozvole upisuju se u registar dozvola za sportsko-rekreativni ribolov koji vodi Ministarstvo u elektronskoj formi.

U registar iz stava 1 ovog člana, upisuju se i lica koja obavljaju sportsko-rekreativni ribolov.

Upis u registar dozvola za sportsko-rekreativni ribolov vrši se prilikom izdavanja dozvole za sportsko-rekreativni ribolov.

Sadržinu registra iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Naknada za izdavanje dozvole za sportsko-rekreativni ribolov

Član 48

Za izdavanje dozvole za sportsko-rekreativni ribolov plaća se naknada.

Sredstva od naknade iz stava 1 ovog člana prihod su korisnika.

Sredstva od naknade iz stava 1 ovog člana, u zaštićenim prirodnim dobrima, prihod su upravljača prirodnim dobrom.

Visinu i način plaćanja naknade iz stava 1 ovog člana, utvrđuje korisnik, odnosno upravljač prirodnim dobrom, uz saglasnost Ministarstva.

Visina naknade iz stava 1 ovog člana, objavljuje se na internet stranici Ministarstva, korisnika i upravljača prirodnim dobrom.

Takmičenja u sportsko-rekreativnom ribolovu

Član 49

U cilju promocije sportsko-rekreativnog ribolova mogu da se organizuju takmičenja u sportsko-rekreativnom ribolovu.

Takmičenja iz stava 1 ovog člana, organizuju se u skladu sa zakonom kojim je uređen sport, uz prethodno pribavljeno odobrenje Ministarstva.

Odobrenje za obavljanje pojedinačnih takmičenja, u skladu sa odobrenim godišnjim planom takmičenja, izdaje Ministarstvo na zahtjev Saveza, korisnika, sportsko-ribolovnog kluba ili upravljača prirodnim dobrom.

Lica iz stava 3 ovog člana, dužna su da najkasnije do 1. marta tekuće godine dostave Ministarstvu godišnji plan takmičenja na odobravanje.

Odobreni godišnji plan takmičenja u sportsko-rekreativnom ribolovu objavljuje se na internet stranici Ministarstva i Saveza.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana, podnosi se najkasnije 30 dana prije početka održavanja takmičenja.

Prilikom održavanja takmičenja Savez, korisnik, sportsko – ribolovni klub i upravljač prirodnim dobrom dužni su da sprovedu mjere zaštite i očuvanja riba i drugih vodenih organizama propisanih ovim zakonom.

Za obavljanje treninga odobrenje izdaje korisnik ili upravljač prirodnim dobrom.

Riba koja je ulovljena u toku treninga mora da se vrati živa u vodu.

Takmičenja iz stava 1 ovog člana mogu se finansirati sredstvima iz Budžeta u visini utvrđenoj propisom kojim se uređuju način i dinamika sprovođenja mjera agrarne politike.

Naučno-istraživački ribolov

Član 50

Naučno-istraživački ribolov u ribolovnim vodama mogu da obavljaju domaće i strane naučne ustanove, koje ispunjavaju uslove u skladu sa ovim zakonom, na osnovu odobrenja Ministarstva.

Ministarstvo može odobriti obavljanje naučno-istraživačkog ribolova i fizičkim licima koja imaju dokaz o stručnoj osposobljenosti za obavljanje istraživanja riba i drugih vodenih organizama u skladu sa ovim zakonom.

Odobrenje iz st. 1 i 2 ovog člana, izdaje se na osnovu podnijetog zahtjeva.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana, sadrži:

- 1) rezime naučno-istraživačkog projekta;
- 2) ribolovne vode u kojima će se obavljati naučno istraživanje;
- 3) vremenski period u kojem će se obavljati naučno istraživanje;
- 4) spisak lica koja će obavljati naučna istraživanja;
- 5) vrstu i način upotrebe ribolovnih alata i opreme za obavljanje istraživanja.

Naučna ustanova i fizičko lice koje je dobilo odobrenje za obavljanje naučno-istraživačkog ribolova dužno je da blagovremeno obavijesti korisnika ili upravljača prirodnim dobrom o vremenu i mjestu obavljanja naučno-istraživačkog ribolova.

Ministarstvo za obavljanje ribolova iz stava 1 ovog člana, može da odobri upotrebu elektrouređaja za ulov ribe.

Riba i drugi vodeni organizmi ulovljeni prilikom obavljanja naučno-istraživačkog ribolova ne smiju se stavljati na tržište.

Sanacioni ribolov

Član 51

Sanacioni ribolov je ribolov koji se vrši radi spašavanja od uginuća ili uništenja ribe i drugih vodenih organizama u određenoj ribolovnoj vodi.

Sanacioni ribolov obavlja se u slučaju promjene fizičkih, hemijskih ili bioloških odlika ribolovne vode koje mogu štetno djelovati, odnosno ugroziti ribe i druge vodene organizme ili postoji opravdana sumnja da će doći do isušavanja ribolovne vode ili dijela ribolovne vode, na osnovu odobrenja Ministarstva.

Ribolov iz stava 1 ovog člana, može da obavlja korisnik, upravljač prirodnim dobrom ili Savez.

Lica iz stava 3 ovog člana, dužna su da ulovljenu ribu i druge vodene organizme premjeste živu u ribolovnu vodu istog sliva.

Ako ne postoji mogućnost premještanja ulovljene ribe i drugih vodenih organizama u ribolovnu vodu istog sliva, riba i drugi vodeni organizmi mogu se privremeno premjestiti u odgovarajuće bazene, radi ishrane i čuvanja.

Korisnik, upravljač prirodnim dobrom ili Savez dužni su da ribu i druge vodene organizme koji su čuvani u odgovarajućim bazenima vrate u ribolovnu vodu iz koje su

prethodno uklonjene zbog spašavanja, po prestanku okolnosti zbog kojih su premješteni u bazene.

Odobrenje iz stava 2 ovog člana, sadrži:

- 1) naziv ribolovne vode na kojoj se vrši sanacioni ribolov;
- 2) vremenski period u kojem će se obavljati sanacioni ribolov;
- 3) ribolovni alat i opremu za obavljanje sanacionog ribolova.

Troškove sanacionog ribolova, čuvanja i ishrane u toku boravka riba i drugih vodenih organizama u odgovarajućim bazenima, snosi korisnik, odnosno upravljač prirodnim dobrom ili Savez.

Ako se ribolov iz stava 1 ovog člana, obavlja u saradnji sa naučnom ustanovom, Ministarstvo može odobriti upotrebu elektrouređaja za ulov ribe.

Sanacioni ribolov može da se obavlja samo u prisustvu inspektora.

Selektivni ribolov

Član 52

Selektivni ribolov je ribolov koji se obavlja radi zaštite autohtonih vrsta riba i drugih vodenih organizama, na osnovu odobrenja Ministarstva.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana, izdaje se u slučaju:

- 1) ulova alohtonih vrsta riba i drugih vodenih organizama, u ribolovnim vodama za koje postoji naučni dokaz da su alohtone vrste naselile određenu ribolovnu vodu;
- 2) kada prijeti opasnost da alohtone vrste ugroze opstanak autohtonih vrsta riba i drugih vodenih organizama u ribolovnoj vodi;
- 3) ulova matičnih riba radi vještačkog mrijesta.

Ribolov iz stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana, može obavljati korisnik, odnosno upravljač prirodnim dobrom ili Savez.

Ribolov iz stava 2 tačka 3 ovog člana, može obavljati samo uzgajivač u saradnji sa korisnikom, odnosno upravljačem prirodnog dobra i naučnom ustanovom.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana, izdaje se na zahtjev korisnika, odnosno upravljača prirodnim dobrom i Saveza, odnosno uzgajivača.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana, naročito sadrži:

- 1) naziv i količinu riba i drugih vodenih organizama;
- 2) naziv ribolovne vode na kojoj se obavlja selektivni ribolov;
- 3) vremenski period u kojem će se obavljati selektivni ribolov;
- 4) ribolovni alat i opremu koja će se koristiti za vršenje selektivnog ribolova.

Selektivni ribolov može da se obavlja samo u prisustvu inspektora.

Ako se ribolov iz stava 1 ovog člana, obavlja u saradnji sa naučnom ustanovom, Ministarstvo može odobriti upotrebu elektrouređaja za ulov ribe.

Riba i drugi vodeni organizmi ulovljena prilikom obavljanja selektivnog ribolova ne smije da se stavlja na tržište.

Dnevnik ulova riba i drugih vodenih organizama

Član 53

Privredna društva, preduzetnici i fizička lica koja imaju dozvolu za privredni ribolov i fizička lica koja imaju dozvolu za sportsko-rekreativni ribolov, dužna su da unose podatke o ulovu u dnevnik ulova riba i drugih vodenih organizama odmah nakon vađenja riba i drugih vodenih organizama iz vode.

Dnevnik ulova iz stava 1 ovog člana vodi Ministarstvo u elektronskoj formi.

Sadržinu dnevnika ulova iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Iskrcajna mjesta

Član 54

Ulovi vrsta za koje se izdaje autorizacija, iskrcajavu se na određenim mjestima koja propisuje Ministarstvo.

VI. STAVLJANJE NA TRŽIŠTE RIBE I DRUGIH VODENIH ORGANIZAMA

Serijski ili lot

Član 55

Privredni subjekti koji stavljaju na tržište proizvode ribarstva razvrstavaju te proizvode u serije.

Oznake serije proizvoda ribarstva i način označavanja propisuje Ministarstvo.

Serijski proizvoda ribarstva sadrži proizvode ribarstva od samo jedne vrste, koji imaju isti način prezentovanja proizvoda i koji potiču sa istog geografskog područja, a koja su definisana propisom kojim se uređuje tržište u ribarstvu i sa istog ribarskog plovila ili grupe ribarskih plovila.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, prije stavljanja na tržište, količine proizvoda ribarstva od nekoliko vrsta ukupne mase manje od 30 kg, koje potiču sa istog geografskog područja i koje su prezentovane na isti način, po ulovnom plovilu i po ribolovnom danu, mogu se svrstati u istu seriju.

Nakon stavljanja na tržište, serijski proizvoda ribarstva može se spojiti sa drugom serijom ili podijeliti, pod uslovom da privredni subjekat koji je odgovoran za stavljanje novonastale serije na tržište zadržava i može dostaviti informacije o sastavu novonastale serije, posebno informacije o svakoj od serijskih proizvoda ribarstva koje ona sadrži i o količinama proizvoda ribarstva u svakoj od serijskih koje čine novu seriju ili nove serije.

Odredbe st. 1 do 4 ovog člana ne odnose se na ukrasne ribe, rakove, mekušce ili alge.

Zajednički tržišni standardi

Član 56

Svi proizvodi ribarstva za koje su propisani tržišni standardi u skladu sa propisom o organizaciji tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture stavljaju se na tržište u skladu sa tim standardima.

Provjere tržišnih standarda sprovode se u svim fazama lanca snabdijevanja uključujući prevoz i ugostiteljstvo.

Privredni subjekti u svim fazama lanca snabdijevanja odgovorni za otkup, prodaju, skladištenje ili prevoz serijskih proizvoda ribarstva moraju dokazati da proizvodi, prema potrebi, ispunjavaju zajedničke tržišne standarde.

Sljedljivost

Član 57

Proizvodi ribarstva moraju da budu na odgovarajući način označeni kako bi se obezbijedila sljedljivost svake serije u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, od faze ulova ili sakupljanja do faze maloprodaje.

Privredni subjekti dužni su da uspostave sisteme i postupke za identifikaciju svakog privrednog subjekta koji im je isporučio serije proizvoda ribarstva i kome su ti proizvodi isporučeni.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana, ne odnose se na male količine proizvoda ribarstva koje se potrošačima direktno prodaju sa ribarskih plovila i/ili prodaje nosioca dozvole sopstvenog

ulova na ribarnici, pod uslovom da se proizvodi upotrebljavaju isključivo za ličnu potrošnju i da te količine nijesu veće od 10 kg proizvoda ribarstva dnevno po potrošaču/plovilu.

Podaci potrebni za dokazivanje sljedljivosti i način vođenja evidencije o tim podacima propisuje Ministarstvo.

Prva prodaja proizvoda ribarstva

Član 58

Prvu prodaju proizvoda ribarstva, obavljaju nosioci dozvole za privredni ribolov.

Prvu kupovinu proizvoda ribarstva mogu da obavljaju samo registrovani prvi kupci, na osnovu podnesenog zahtjeva i rješenja Ministarstva.

Kao prvi kupci proizvoda ribarstva mogu da se registruju:

- 1) subjekti u poslovanju sa hranom koji su korisnici odobrenih objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost hrane;
- 2) subjekti u poslovanju sa hranom koji su korisnici registrovanih objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost hrane;
- 3) subjekti u poslovanju sa hranom, koji se bave ugostiteljstvom.

Subjekti iz stava 3 tačka 3 ovog člana, proizvode ribarstva kupljene u prvoj prodaji smiju da ponude samo korisnicima u ugostiteljskom objektu u kojem obavljaju djelatnost.

Ministarstvo vodi Registar prvih kupaca proizvoda ribarstva u elektronskoj formi.

Rješenje iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo ukida:

- 1) na osnovu podnesenog zahtjeva registrovanog prvog kupca proizvoda ribarstva;
- 2) prestankom obavljanja djelatnosti.

Prva prodaja proizvoda ribarstva i registracija svih proizvoda ribarstva obavlja se na iskrcajnom mjestu, kod registrovanog prvog kupca, u aukcijskom centru ili kod organizacije proizvođača.

Prvi kupci dužni su evidentirati vagane količine prije ispunjavanja prodajnog lista.

Registrovani prvi kupac ispunjava prodajni list u elektronskoj formi i dostavlja Ministarstvu najkasnije u roku od 48 sati nakon prve prodaje.

Ministarstvo vodi evidenciju o prodajnim listovima u elektronskom obliku.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, kupci koji kupuju proizvode ribarstva koji se nakon toga ne stavljaju na tržište, već se upotrebljavaju isključivo za ličnu potrošnju ne smatraju se prvim kupcima, pod uslovom da te količine nijesu veće od 10 kg proizvoda ribarstva po potrošaču dnevno i izuzimaju se od obaveze ispunjavanja prodajnog lista.

Subjekti iz stava 3 tačka 2 ovog člana, koji su istovremeno i nosioci dozvole za privredni ribolov, a prodaju sopstveni ulov na ribarnicama, nijesu dužni da dostavljaju prodajni list.

Registraciju prvih kupaca proizvoda ribarstva, sadržaj Registra prvih kupaca proizvoda ribarstva, obrazac prodajnog lista, uslove i način prodaje na mjestu prve prodaje, kao i način vođenja elektronske evidencije prve prodaje proizvoda ribarstva propisuje Ministarstvo.

Ispunjavanje prevoznog dokumenta

Član 59

Ako se proizvodi ribarstva prevoze drumskim prevoznim sredstvima od iskrcajnog mjesta do mjesta prve prodaje, mora da ih prati prevozni dokument.

Prevozni dokument ispunjava prevoznik u elektronskoj formi prije početka prevoza i odgovoran je za njegovu tačnost.

Sadržaj, obrazac i način dostavljanja prevoznog dokumenta propisuje Ministarstvo.

Prava i dužnosti ribočuvara

Član 60

Ribočuvar je ovlašćen da:

- 1) od lica zatečenog na ribolovnoj vodi ili u njenoj neposrednoj blizini ili u ribolovu, zatraži ispravu kojom se utvrđuje njegov identitet i dozvolu za obavljanje privrednog, sportsko-rekreativnog, naučno-istraživačkog, sanacionog ili selektivnog ribolova;
- 2) izvrši pregled objekata, plovnih objekata, vozila, ribolovnog alata, opreme, ulova i utvrdi da li se ribolov obavlja u skladu sa ovim zakonom;
- 3) pristupi svakoj ribolovnoj vodi, ribolovnom području ili ribolovnom reviru radi kontrole;
- 4) fotografiše i snimi lica koja vrše nedozvoljene radnje i učestvuju u njima, zatečena na ribolovnoj vodi, ribolovnom području, ribolovnom reviru ili u njihovoj neposrednoj blizini;
- 5) privremeno oduzme sredstva, alat, opremu i druge predmete pronađene na ribolovnoj vodi ili u njenoj neposrednoj blizini, ako postoji osnovana sumnja da su upotrijebljeni ili namijenjeni za izvršenje radnji koje su zabranjene ovim zakonom;
- 6) oduzme ulov ukoliko postoji osnovana sumnja da su ribe i drugi vodeni organizmi ulovljeni bez dozvole;
- 7) zatraži pomoć organa nadležnog za policijske poslove ako je onemogućen u vršenju poslova iz svoje nadležnosti.

Pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, ribočuvar može podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog, odnosno krivičnog postupka.

Ako ribočuvar utvrdi da nije nadležan za postupanje, dužan je da bez odlaganja, pisanim putem obavijesti nadležni organ.

Uz zahtjev za pokretanje prekršajnog, odnosno krivičnog postupka, prilaže se zapisnik ili drugi dokaz o učinjenom prekršaju (video ili foto zapis na kojem se jasno može vidjeti radnja iz koje proizilazi obilježje prekršaja).

Zapisnik o izvršenoj kontroli

Član 61

Ribočuvar je dužan da prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti sačini zapisnik o izvršenoj kontroli u skladu sa članom 60 ovog zakona.

Zapisnik iz stava 1 ovog člana, sačinjava se u elektronskoj formi.

Sadržinu zapisnika iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Obaveze ribočuvara prilikom vršenja kontrole

Član 62

Ribočuvar je dužan da prilikom vršenja poslova iz svoje nadležnosti nosi uniformu i službenu legitimaciju.

Ribočuvar je dužan da prilikom vršenja poslova iz svoje nadležnosti pokaže službenu legitimaciju na zahtjev lica nad kojim se sprovodi kontrola.

Službenu legitimaciju iz stava 1 ovog člana, izdaje Ministarstvo i vodi evidenciju o izdatim legitimacijama.

Ribočuvar koji je prestao da obavlja poslove ribočuvara dužan je da vrati službenu legitimaciju Ministarstvu, najkasnije u roku od 48 sati od dana prestanka obavljanja poslova ribočuvara.

Izgled uniforme, obrazac, sadržinu i način izdavanja službene legitimacije i način

vođenja evidencije o izdatim službenim legitimacijama propisuje Ministarstvo.

Oduzimanje ulova i sredstava sa kojima je počinjen prekršaj

Član 63

Oduzeti ulov može se donirati u humanitarne svrhe, a u slučaju oduzimanja, ribolovni alat i oprema čuvaju se do okončanja pokrenutog postupka.

Ribočuvar je dužan da sačini zapisnik, video i foto zapis o izvršenoj donaciji oduzetog ulova u humanitarne svrhe, povraćaju ili uništenju oduzetog ribolovnog alata i opreme i u pisanoj formi, u roku od 24 sata, sa dokaznim materijalom obavijesti Ministarstvo o preduzetim aktivnostima.

Video nadzor

Član 64

Radi efikasnije kontrole ribolovnih aktivnosti ribočuvar može da vrši video nadzor ribolovne vode, na osnovu odobrenja Ministarstva.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana, izdaje se na zahtjev korisnika uz prethodno pribavljenu saglasnost organa nadležnog za zaštitu podataka o ličnosti.

Uređaji za video nadzor moraju da budu vidljivi, sa istaknutim natpisom da je prostor obezbijeđen video nadzorom, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

viii. INSPEKCIJSKI NADZOR

Inspeksijski nadzor

Član 65

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo i ovlašćena lica.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredbi ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu njega obavljaju:

- 1) inspektori za ribarstvo (u daljnjem tekstu: inspektori);
- 2) inspektori za poljoprivredu i vino (u daljnjem tekstu: inspektori)
- 3) veterinarski inspektori Ministarstva nadležni su za sprovođenje inspeksijskog nadzora u dijelu koji se odnosi na za kontrolu sljedivosti;

Osim inspektora iz stava 1 ovog člana, inspeksijski nadzor sprovode i ovlašćena lica upravljača prirodnog dobra.

Ovlašćena lica

Član 66

Ovlašćena lica iz člana 65 ovog zakona moraju biti stručno osposobljena za sprovođenje inspeksijskog nadzora.

Program stručnog osposobljavanja ovlašćenih lica iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Nakon završenog stručnog osposobljavanja, licima iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo izdaje rješenje o ovlašćenju.

Ministarstvo donosi rješenje kojim ukida rješenje iz stava 3 ovog člana, u slučaju:

- 1) utvrđenih neusklađenosti u postupanju ovlašćenog lica tokom sprovođenja inspeksijskog nadzora;
- 2) promjena okolnosti bitnih za sticanje uslova za ovlašćena lica;
- 3) prestanka potrebe za obavljanjem inspeksijskih nadzora ribarstva.

O svim promjenama okolnosti iz stava 3 ovog člana, nadležna tijela dužna su obavijestiti Ministarstvo.

Ovlašćenja inspektora i ovlašćenih lica

Član 67

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, inspektor ima i ovlašćenja da:

- 1) prati i kontroliše ribolov i upotrebu ribolovnih alata i opreme kojima se ribolov obavlja;
- 2) provjerava da li se privredni, sportsko-rekreativni, naučno-istraživački, sanacioni i selektivni ribolov obavlja dozvoljenim alatima, u dozvoljeno vrijeme i na dozvoljeni način;
- 3) pregleda i kontroliše pijace, skladišta, ugostiteljske objekte, restorane, pristaništa, luke i druge objekte od značaja za stavljanje na tržište ribe i drugih vodenih organizama;
- 4) prati i kontroliše rad korisnika, Saveza, upravljača prirodnim dobrom i ribočuvara;
- 5) izvrši pregled plovnih objekata, lica koja obavljaju ribolov, ribolovnih alata i opreme, tereta, skladišta, ulova, dozvola, dokumenta i drugih predmeta od značaja;
- 6) uđe u prostorije ili vozilo u kome se riba i drugi vodeni organizmi ili ribarska oprema drži ili transportuje i izvrši pregled prostorija ili vozila i zaustavi vozilo u kojem se riba transportuje;
- 7) zaustavi vozilo u svrhu provjere da li ima ribe i drugih vodenih organizama;
- 8) pregleda ribolovni alat i opremu ili predmete za koje osnovano sumnja da su korišćeni ili namijenjeni za korišćenje u ulovu, tretiranju ili obradi ribe;
- 9) pregleda registre, evidencione kartone, evidencije o uzgoju i bježanju ribe i druge spise koje su dužni voditi u skladu sa ovim zakonom korisnici, sportsko ribolovni klubovi, Savez, upravljači prirodnim dobrima, privredna društva, preduzetnici i druga pravna i fizička lica;
- 10) ispita lica koja, prema njegovom mišljenju, mogu da obezbijede informacije koje su mu potrebne u vršenju inspekcijskog nadzora;
- 11) kontroliše ribu i druge vodene organizme koji se stavljaju na tržište;
- 12) zaustavi i izvrši pregled vozila za koje osnovano sumnja da nosi ribu koja je ulovljena u nedozvoljenom ribolovu ili uz upotrebu nedozvoljenih ribolovnih alata i opreme;
- 13) pregleda plovni objekat bez obzira da li je u to vrijeme obavljao ribolov ili bilo koju drugu aktivnost vezanu za ribolov.

Upravne mjere i radnje

Član 68

Pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, inspektor je dužan da preduzima i sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) zabrani postavljanje plivajućih kaveza u ribolovnu vodu ili ograđivanje i pregrađivanje dijela ribolovne vode ako je izvršeno bez dozvole;
- 2) naredi uklanjanje postavljenih kaveza iz ribolovne vode ili ograda i pregrada kojima je ribolovna voda ograđena ili pregrađena;
- 3) zabrani unošenje ili ispuštanje tečnog ili čvrstog otpada od proizvodnje ili prerade ili drugih materijala koji negativno utiču na kvalitet ribolovne vode;
- 4) zabrani unošenje u ribolovne vode GMO vrsta riba i drugih vodenih organizama;
- 5) zabrani ribolov uz upotrebu osti, trokuke ili na način štetan za razmnožavanje;

- 6) zabrani ribolov sredstvima kojima se masovno uništavaju ribe i drugi vodeni organizmi;
- 7) zabrani ribolov vatrenim oružjem, elektrouređajem, eksplozivnim napravama, podvodnom puškom i nagonom (hvatanje rukom, bacanjem kamenja, razgonjenjem veslima, ograđivanjem ili građenjem);
- 8) oduzme vatreno oružje, elektrouređaj, eksplozivne naprave, podvodne puške i druge alate;
- 9) zabrani nošenje podvodne puške obalom i na plovnom objektu;
- 10) oduzme podvodnu pušku ako je nošena obalom i ako se zatekne na plovnom objektu;
- 11) zabrani ribolov u uzgajalištima, na akumulacijama, jezerima ili tekućim vodama koje se koriste ili su prostorno planskim dokumentima predviđene za vodosprijevanje;
- 12) zabrani pregrađivanje ribolovne vode stalnim ili privremenim pregradama ili postrojenjima koja onemogućavaju slobodan prolaz riba i drugih vodenih organizama;
- 13) naredi uklanjanje stalnih ili privremenih pregrada ili postrojenja koja onemogućavaju slobodan prolaz riba i drugih vodenih organizama;
- 14) zabrani postavljanje sprava za ulov riba i drugih vodenih organizama na propustima, branama i sličnim postrojenjima;
- 15) zabrani ispuštanje u ribolovne vode otpadnih voda i materija koje uništavaju ribe i druge vodene organizme ili štetno djeluju na biološke uslove za opstanak riba i drugih vodenih organizama;
- 16) zabrani ispuštanje vode iz prirodnih i vještačkih jezera i drugih akumulacija čime se prouzrokuje opasnost za opstanak riba i drugih vodenih organizama;
- 17) zabrani crpljenje vode kojim se ribolovna voda dovodi u nizak vodostaj ili ispod ekološko prihvatljivog protoka;
- 18) naredi uklanjanje sa ribolovne vode i obala lešina, pilotine, šteta, kora od drveta, otpada iz domaćinstava i ostalih otpadnih materija;
- 19) zabrani ulov riba i drugih vodenih organizama ispod minimalnih propisanih veličina;
- 20) oduzme ribe i druge vodene organizme koji su ispod propisanih minimalnih veličina;
- 21) zabrani ribolov u ribolovnim područjima sa mrežama čija je veličina oka manja od propisane veličine;
- 22) oduzme mreže čija je veličina oka manja od propisane veličine;
- 23) zabrani ulov riba i drugih vodenih organizama preko maksimalno dozvoljenog dnevnog ili godišnjeg ulova;
- 24) oduzme ribe i druge vodene organizme koji su ulovljeni preko maksimalno dozvoljenog dnevnog ili godišnjeg ulova;
- 25) oduzme ribu i druge vodene organizme koja je ulovljena u vrijeme i u ribolovnim vodama u kojima je utvrđen ribolovni zabran;
- 26) oduzme ribu i druge vodene organizme ulovljenu uz upotrebu ostima, trokuke, eksplozivnih naprava ili elektrouređaja;
- 27) oduzme ulovljenu ribu i druge vodene organizme za koje je utvrđen lovostaj;
- 28) oduzme ribu i druge vodene organizme koji se stavljaju na tržište a za koje opravdano sumnja da su ulovljeni na nedozvoljen način ili sa sredstvima čija je upotreba zabranjena ovim zakonom;
- 29) zabrani ribolov u toku noći ako se obavlja bez dozvole za noćni – šaranski ribolov;
- 30) zabrani ribolov na odstojanju manjem od 50 m udaljenosti od zatvaračnice i ispusta na brani;
- 31) zabrani ispuštanje otpadnih voda od strane industrijskih postrojenja, poljoprivrednih djelatnosti, domaćinstava i gradskih kanalizacionih sistema u ribolovne vode u

- vrijeme niskog vodostaja ili ispod ekološko prihvatljivog protoka;
- 32) zabrani crpljenje i korišćenje vode od strane industrijskih postrojenja, poljoprivrednih djelatnosti i domaćinstava iz ribolovnih voda u vrijeme niskog vodostaja ili ispod ekološko prihvatljivog protoka;
 - 33) zabrani plavljenje balvana i drugog drveta ako se vrši bez odobrenja Ministarstva;
 - 34) oduzme ronilačku opremu, podvodne puške i druga sredstva za ribolov pod vodom;
 - 35) zabrani poribljavanje ribolovne vode ako se vrši bez odobrenja Ministarstva ili sa vrstama i na način koji je u suprotnosti sa ovim zakonom;
 - 36) zabrani ulov, uzimanje, kupovinu, prodaju, skladištenje, transport i stavljanje na tržište riba i drugih vodenih organizama koje su proglašene zaštićenim vrstama riba i drugih vodenih organizama;
 - 37) oduzme ribu i druge vodene organizme koje su proglašene zaštićenim vrstama riba i drugih vodenih organizama a koje su zatečene u ulovu, kupovini, prodaji, skladištu, transportu ili stavljanje na tržište;
 - 38) zabrani obavljanje ribolova bez dozvole izdate u skladu sa ovim zakonom;
 - 39) zabrani obavljanje privrednog ribolova ribolovnim alatom i opremom koji nije upisan u dozvolu, koji nije propisno obilježen i čije tehničke karakteristike nijesu u skladu sa ovim zakonom;
 - 40) zabrani obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova sa ribolovnim alatom i opremom koji nije upisan u dozvolu i čije tehničke karakteristike nijesu u skladu sa ovim zakonom;
 - 41) oduzme ribolovni alat i opremu koji nije upisan u dozvolu, nije propisno obilježen i čije tehničke karakteristike nijesu u skladu sa ovim zakonom;
 - 42) zabrani organizovanje i održavanje takmičenja u sportsko-rekreativnom ribolovu koje se vrši bez odobrenja Ministarstva;
 - 43) zabrani obavljanje naučno-istraživačkog ribolova koje se vrši bez odobrenja Ministarstva;
 - 44) zabrani obavljanje naučno-istraživačkog ribolova u zaštićenim ribolovnim područjima ako se vrši bez odobrenja Ministarstva;
 - 45) zabrani obavljanje sanacionog ribolova ako se vrši bez odobrenja Ministarstva;
 - 46) zabrani obavljanje selektivnog ribolova ako se vrši bez odobrenja Ministarstva;
 - 47) zabrani stavljanje na tržište riba i drugih vodenih organizama, na koju se odnosi lovostaj, poslije isteka 24 sata od dana proglašenja lovostaja;
 - 48) oduzme ribu i druge vodene organizme koja se stavlja na tržište nakon isteka 24 sata od dana proglašenja lovostaja;
 - 49) oduzme ribu i druge vodene organizme bez dokaza o porijeklu.

Evidencija o obavljenim nadzorima, opažanjima i preduzetim mjerama

Član 69

O obavljenim inspekcijskim nadzorima, opažanjima i preduzetim mjerama inspektori i ovlašćena lica vode evidenciju u elektronskom obliku.

Sadržaj, izgled obrasca zapisnika, oblik i način vođenja evidencije inspekcijskih nadzora i preduzetih mjera propisuje Ministarstvo.

Postupak sa oduzetim predmetima u inspekcijskom postupku

Član 70

Inspektor i ovlašćena lica mogu privremeno oduzeti proizvode ribarstva, ribolovne alate i opremu i druge predmete kojima je učinjen prekršaj.

Inspektor i ovlašćena lica mogu staviti plombu na ribolovne alate, opremu, prevozno sredstvo i/ili skladišni prostor do završetka postupka.

Svaka plomba je označena serijskim brojem.

Postupak plombiranja i postupak sa privremeno oduzetim proizvodima ribarstva, ribolovnim alatima i opremom i drugim predmetima kojima je učinjen prekršaj, kao i obrazac potvrde o oduzetim predmetima propisuje Ministarstvo.

Obaveze subjekata

Član 71

Subjekt nadzora dužan je:

- 1) pomagati i saradivati sa inspektorom i ovlašćenim licima u obavljanju njihovih dužnosti u vezi sa inspekcijskim nadzorom;
- 2) olakšati siguran pristup plovilu, uključujući osiguranje stepenica za ukrcaj na ribarsko plovilo kada je razlika u visini između inspekcijskog i nadziranog plovila veća od 1.5 m, pristup njegovim skladištima, prevoznim sredstvima, skladišnim prostorima u kojima se proizvodi ribarstva skladište, prerađuju ili stavljaju na tržište ili prostorima u kojima se skladišti ili popravlja ribolovni alat;
- 3) garantovati sigurnost službenih lica;
- 4) ne sprječavati niti ometati službena lica u obavljanju njihovih dužnosti, niti zastrašivati.

Službena legitimacija inspektora za ribarstvo i ovlašćenih lica

Član 72

Inspektori službenom legitimacijom dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlašćenja.

Ovlašćena lica službenom legitimacijom dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlašćenja.

Oblik i sadržaj obrasca službene legitimacije i uniforme, kao i način izdavanja i vođenja registra izdatih službenih legitimacija propisuje Ministarstvo.

Godišnji plan rada inspekcije u ribarstvu

Član 73

Godišnji plan rada inspekcije donosi Ministarstvo.

Godišnji plan rada inspekcije sadrži aktivnosti inspekcije i ovlašćenih lica.

Godišnji plan rada inspekcije zasniva se na procjeni rizika i ažurira se jednom godišnje, ako je to potrebno, posebno uzimajući u obzir novodonesene mjere očuvanja i kontrole i sve dodatne podatke.

Ministarstvo donosi plan iz stava 1 ovog člana, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode.

Registar prekršaja

Član 74

Ministarstvo vodi registar prekršaja u slatkovodnom ribarstvu u elektronskom obliku.

U registar prekršaja upisuju se svi prekršaji u slatkovodnom ribarstvu koji su učinjeni na području Crne Gore.

Ministarstvo u registar prekršaja upisuje i sve donesene odluke i izrečene sankcije.

Ministarstvo može zahtijevati od drugih država da dostave informacije iz svojih nacionalnih registara koje se odnose na državljane Crne Gore za njihove prekršaje učinjene u tim državama.

Na zahtjev druge države, Ministarstvo bez odlaganja dostavlja relevantne informacije o njihovim državljanima koja su učinila prekršaj na području pod suverenitetom i jurisdikcijom Crne Gore.

Registar prekršaja iz stava 1 ovog člana, sastavni je dio registra prekršaja koje vodi Ministarstvo na osnovu posebnog propisa kojim se uređuje morsko ribarstvo.

Sadržaj registra prekršaja u morskom ribarstvu propisuje Ministarstvo.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 75

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) nakon zaključivanja ugovora iz člana 12 stav 1 ovog zakona ne organizuje rad ribočuvarske službe od dva ili više ribočuvara (član 16 stav 1 tačka 1);
- 2) ne obezbijedi neophodna tehnička i finansijska sredstva za rad ribočuvarske službe (član 16 stav 1 tačka 2);
- 3) ne organizuje rad ribočuvarske službe na način kojim se obezbijeduje 24 časovno čuvanje riba i drugih vodenih organizama (član 16 stav 1 tačka 3);
- 4) ne čuva podatke o ulovu riba i drugih vodenih organizama u sportsko-rekreativnom ribolovu (član 16 stav 1 tačka 4);
- 5) ne vodi i ne čuva evidenciju o izvršenim kontrolama i privremeno oduzetim ribolovnim alatima, opremi i drugim predmetima (član 16 stav 1 tačka 5);
- 6) ne čuva privremeno oduzeti ribolovni alat, opremu i druge predmete (član 16 stav 1 tačka 6);
- 7) ne vrši izdavanje dozvola za obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom (član 16 stav 1 tačka 7);
- 8) ne omogući naučnoj ustanovi nesmetan pristup ribolovnoj vodi prilikom realizacije naučno-istraživačkih projekata i ne saraduje u naučno-istraživačkom radu (član 16 stav 1 tačka 8);
- 9) ne preduzima mjere za suzbijanje ribljih bolesti i kada primijeti masovnije uginuće riba bez odlaganja ne obavijesti veterinarskog inspektora (član 16 stav 1 tačka 9);
- 10) ne sprovodi plan unapređenja riba u skladu sa planiranom dinamikom (član 16 stav 1 tačka 10);
- 11) ne obezbijedi sredstva za izradu ribolovne osnove za ribolovne vode i ribolovna područja u zaštićenim prirodnim dobrima u visini od 50% ukupnih troškova (član 18 stav 6);
- 12) unosi u ribolovne vode GMO vrste riba i drugih vodenih organizama (član 19 stav 1 tačka 2);
- 13) obavlja ribolov u uzgajalištima, na akumulacijama, jezerima ili tekućim vodama koje se koriste ili su prostorno planskim dokumentima predviđene za vodosnabdijevanje (član 19 stav 1 tačka 4);
- 14) pregrađuje ribolovne vode stalnim ili privremenim pregradama ili postrojenjima koja onemogućavaju slobodan prolaz riba i drugih vodenih organizama (član 19 stav 1 tačka 5);
- 15) naglo ispusti vodu iz jezera i drugih akumulacija čime prouzrokuje opasnost za opstanak riba i drugih vodenih organizama (član 19 stav 1 tačka 8);
- 16) crpi vodu na način kojim će se ribolovna voda dovesti u nizak vodostaj ili ispod ekološko prihvatljivog protoka (član 19 stav 1 tačka 9);
- 17) lovi ribu i druge vodene organizme ispod minimalnih propisanih veličina (član 19

- stav 1 tačka 12);
- 18) lovi ribu i druge vodene organizme u ribolovnim područjima sa mrežama čija je veličina oka manja od propisane veličine (član 19 stav 1 tačka 13);
 - 19) lovi ribu i druge vodene organizme preko maksimalno dozvoljenog dnevnog ili godišnjeg ulova (član 19 stav 1 tačka 14);
 - 20) zadržava na bilo kojem mjestu, primjerak staklaste jegulje, nakon sortiranja, iskrcaja, transporta, skladištenja, izlaže ili nudi za prodaju ili prodaje (član 19 stav 1 tačka 15);
 - 21) obavlja ribolov tokom noći, bez dozvole za noćni – šaranski ribolov (član 19 stav 1 tačka 18);
 - 22) obavlja sportsko-rekreativni ribolov jegulje (član 19 stav 1 tačka 19);
 - 23) obavljanje ribolova staklaste jegulje, sa izuzetkom repopulacije (član 19 stav 1 tačka 20);
 - 24) lovi ribu i druge vodene organizme na odstojanju manjem od 50 m udaljenosti od zatvaračnice i ispusta na brani (član 19 stav 1 tačka 21);
 - 25) vrši crpljenje i korišćenje vode za potrebe industrijskih postrojenja, poljoprivrednih djelatnosti i domaćinstava iz ribolovnih voda u vrijeme niskog vodostaja ili ispod ekološko prihvatljivog protoka (član 19 stav 1 tačka 23);
 - 26) vrši plavljenje balvana i drugog drveta bez odobrenja Ministarstva (član 19 stav 1 tačka 24);
 - 27) obavlja ribolov u ribolovnim vodama uz upotrebu podvodne puške i drugih sredstava za ribolov pod vodom, sa i bez upotrebe ronilačke opreme (član 19 stav 1 tačka 25);
 - 28) poribljava ribolovne vode bez odobrenja Ministarstva (član 19 stav 1 tačka 26);
 - 29) vrši ulov, uzimanje, kupovinu, prodaju, skladištenje, transport i stavljanje na tržište riba i drugih vodenih organizama, koje su proglašene zaštićenim vrstama riba i drugih vodenih organizama (član 19 stav 1 tačka 27);
 - 30) obavlja ribolov bez dozvole i/ili autorizacije izdate u skladu sa ovim zakonom (član 19 stav 1 tačka 28);
 - 31) obavlja privredni ribolov u ribolovnim vodama koje nijesu utvrđene kao ribolovno područje (član 19 stav 1 tačka 29);
 - 32) obavlja privredni ribolov ribolovnim alatom i opremom koji nije upisan u dozvolu, koji nije propisno obilježen i čije tehničke karakteristike nijesu u skladu sa ovim zakonom (član 19 stav 1 tačka 30);
 - 33) obavlja sportsko-rekreativni ribolov sa ribolovnim alatom i opremom koji nijesu upisani u dozvolu i čije tehničke karakteristike nijesu u skladu sa ovim zakonom (član 19 stav 1 tačka 31);
 - 34) organizuje i održava takmičenja bez odobrenja Ministarstva (član 19 stav 1 tačka 32);
 - 35) obavlja naučno-istraživački ribolov bez odobrenja Ministarstva (član 19 stav 1 tačka 33);
 - 36) obavlja naučno-istraživački ribolov u zaštićenim ribolovnim područjima bez odobrenja Ministarstva (član 19 stav 1 tačka 34);
 - 37) obavlja sanacioni ribolov bez odobrenja Ministarstva (član 19 stav 1 tačka 35);
 - 38) obavlja selektivni ribolov bez odobrenja Ministarstva (član 19 stav 1 tačka 36);
 - 39) stavlja na tržište ribu i druge vodene organizme, na koju se odnosi lovostaj, poslije isteka 24 sata od dana proglašenja lovostaja (član 19 stav 1 tačka 37);
 - 40) obavlja ribolov uz upotrebu vatrenog oružja, osti, trokuke, samolovnim napravama (hvatanje rukom, bacanjem kamenja, razgonjenjem veslima, ograđivanjem ili građenjem) ili alatom ili opremom čije tehničke karakteristike

- nijesu u skladu sa ovim zakonom (član 19 stav 1 tačka 38);
- 41) kupuje, prevozi i stavlja na tržište ribu i druge vodene organizme koji su ulovljeni uz upotrebu vatrenog oružja, osti, trokuke, eksplozivnih naprava, elektrouređaja ili samolovnim napravama (hvatanje rukom, bacanjem kamenja, razgonjenjem veslima, ograđivanjem ili građenjem) (član 19 stav 1 tačka 39);
 - 42) nosi ribolovni alat u vrijeme zabrana i/ili lovostaja u blizini ribolovne vode (član 19 stav 1 tačka 40);
 - 43) posjeduje nelegalna sredstva i alat za ribolov (član 19 stav 1 tačka 41);
 - 44) nosi, drži ili koristi nelegalna sredstva ribolova u blizini ribolovne vode, na obali ribolovne vode, prevoznom sredstvu u drumskom saobraćaju ili plovnom objektu, bez dozvole za ribolov (član 19 stav 1 tačka 42);
 - 45) prevozi ribu i druge vodene organizme u sredstvima drumskog saobraćaja, kao i na plovnom objektu bez dokaza o porijeklu (član 19 stav 1 tačka 43);
 - 46) se autorizacija ne nalazi stalno na plovnom objektu prilikom obavljanja ribolova (član 21 stav 7);
 - 47) unosi alohtone vrste riba i drugih vodenih organizama u ribolovne vode i vrši njihovo prenošenje iz jedne u drugu ribolovnu vodu, bez odobrenja (član 24 stav 1);
 - 48) vrši poribljavanje u količinama koje nijesu utvrđene odobrenjem iz člana 25 stav 1 ovog zakona i bez prisustva inspektora (član 25 stav 4);
 - 49) od dana završetka radova, u narednih pet godina, u cjelosti, ne finansira troškove poribljavanja, zbog ugrožavanja biodiverziteta na lokaciji na kojoj su se izvodili radovi prilikom izgradnje novih akumulacija, hidrocentrala, izmještanja riječnih tokova, sanacije korita, eksploatacije šljunka i drugih sirovina iz ribolovnih voda (član 26 stav 1);
 - 50) ne učestvuje u troškovima poribljavanja sa 60% od ukupnih troškova (član 26 stav 2);
 - 51) ne učestvuje u troškovima poribljavanja sa 10% odnosno 15% od ukupnih troškova poribljavanja (član 26 stav 3);
 - 52) nakon pribavljenog odobrenja za vršenje poribljavanja iz člana 26 ovog zakona, sa dobavljačem ne zaključi ugovor o isporuci riba i drugih vodenih organizama, kojim se uređuju međusobna prava i obaveze, način plaćanja, vrste, količine, cijene, datum i mjesto isporuke riba i drugih vodenih organizama (član 27 stav 1);
 - 53) najkasnije u roku od sedam dana od dana izvršenja poribljavanja ne podnese zahtjev za uplatu troškova poribljavanja i dostavi dokumentaciju propisanu članom 27 stav 2 tač. 1 do 5 ovog zakona (član 27 stav 2);
 - 54) najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva ne izvrši uplatu sredstava na žiro račun dobavljača u skladu sa ugovorom iz člana 27 stav 1 ovog zakona (član 27 stav 4);
 - 55) ne spriječi prolaz riba i drugih vodenih organizama u dovodne, odvodne i turbinske kanale (član 28 stav 1);
 - 56) prilikom projektovanja i izgradnje brana, hidrocentrala, izmještanja riječnih tokova, sanacije korita i postavljanja pregrada na ribolovnim vodama, ne predvidi i ne izgradi slobodan prolaz za ribe na njihovom prirodnom putu, odnosno riblje staze i sistem za sprečavanje prolaza riba i drugih vodenih organizama u dovodne, odvodne i turbinske kanale (član 28 stav 2);
 - 57) ne vrati ribu i druge vodene organizme u ribolovnu vodu u slučaju da ribe i drugi vodeni organizmi dospiju u dovodne, odvodne i turbinske kanale lica iz člana 28 st. 1 i 2 ovog zakona (član 28 stav 3);

- 58) usljed uginuća riba i drugih vodenih organizama u dovodne, odvodne i turbinske kanale ne nadoknadi pričinjenu štetu korisniku (član 28 stav 4);
- 59) u zaštićenom ribolovnom području uzima ili uništava faunu i floru (član 31 stav 1 tačka 2);
- 60) u zaštićenom ribolovnom području unosi ili odlaže otpad ili bilo koji drugi materijal (član 31 stav 1 tačka 4);
- 61) u zaštićenom ribolovnom području mijenja ili uništava prirodnu sredinu i uznemirava ribe i druge vodene organizme (član 31 stav 1 tačka 5);
- 62) u zaštićenom ribolovnom području vrši izgradnju ili postavljanje objekata na zemljištu u neposrednoj blizini zaštićenog područja (član 31 stav 1 tačka 6);
- 63) u zaštićenom ribolovnom području obavlja aktivnosti koje mogu negativno uticati na zaštitu zaštićenog ribolovnog područja (član 31 stav 1 tačka 7);
- 64) stavlja na tržište ribu i druge vodene organizme, na koje se odnosi lovostaj, poslije isteka 24 sata od dana proglašenja lovostaja (član 33 stav 2);
- 65) obavlja ulov i stavlja na tržište ribu i druge vodene organizme koji su ispod minimalnih veličina ispod kojih je zabranjen ulov i stavljanje na tržište (član 34 stav 1);
- 66) ne nadoknadi pričinjenu štetu koju je obavljanjem ribolova ili drugom radnjom pričinio nad ribama i drugim vodenim organizmima (član 36 stav 1);
- 67) se dozvola za privredni ribolov ne nalazi na plovnom objektu sa kojeg se obavlja privredni ribolov (član 42 stav 1);
- 68) obavlja ribolov i/ili drži ribolovne alate i opremu na plovnom objektu, u pristaništu i na obali, koji nije obilježen i nije upisan u dozvolu za obavljanje privrednog ribolova (član 42 stav 2);
- 69) najkasnije do 1. marta tekuće godine ne dostavi Ministarstvu godišnji plan takmičenja na odobravanje (član 49 stav 4);
- 70) prilikom održavanja takmičenja ne sprovodi mjere zaštite i očuvanja riba i drugih vodenih organizama propisanih ovim zakonom (član 49 stav 7);
- 71) blagovremeno ne obavijesti korisnika ili upravljača prirodnim dobrom o vremenu i mjestu obavljanja naučno-istraživačkog ribolova (član 50 stav 5);
- 72) ribu i druge vodene organizme ulovljene prilikom obavljanje naučno-istraživačkog ribolova stavlja na tržište (član 50 stav 7);
- 73) ulovljenu ribu i druge vodene organizme ne premjesti živu u ribolovnu vodu istog sliva (član 51 stav 4);
- 74) ribu i druge vodene organizme koji su čuvani u odgovarajućim bazenima ne vrati u ribolovnu vodu iz koje su prethodno uklonjene zbog spašavanja, po prestanku okolnosti zbog kojih su premješteni u bazene (član 51 stav 6);
- 75) vrši sanacioni ribolov bez prisustva inspektora (član 51 stav 10);
- 76) vrši selektivni ribolov bez prisustva poljoprivrednog inspektora (član 52 stav 7);
- 77) ribu i druge vodene organizme ulovljene prilikom obavljanja selektivnog ribolova stavlja na tržište (član 52 stav 9);
- 78) odmah nakon vađenja ribe i drugih vodenih organizama iz vode ne unese podatke o ulovu u dnevnik ulova riba i drugih vodenih organizama (član 53 stav 1);
- 79) obavlja iskrcaj ulova vrsta za koje se izdaje autorizacija van mjesta koje nije propisalo Ministarstvo (član 54);
- 80) ne može dokazati tržišne standarde proizvoda ribarstva u skladu sa propisom o organizaciji tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture a stavljaju se na tržište u skladu sa tim standardima (član 56 stav 1);
- 81) ne označi proizvode ribarstva na odgovarajući način koji je propisan članom 57

- stav 1 ovog zakona (član 57 stav 1);
- 82) ne uspostavi sistem i postupak za identifikaciju svakog privrednog subjekta koji im je isporučio serije proizvoda ribarstva i kome su ti proizvodi isporučeni (član 57 stav 2);
- 83) ne osigura minimalne informacije potrebne za dokaz sljedljivosti (član 57 stav 4);
- 84) prvi kupac ne evidentira vagane količine prije ispunjavanja prodajnog lista (član 58 stav 8);
- 85) ne dostavi prodajni list u roku 48 sati nakon prve prodaje (član 58 stav 9);
- 86) proizvode ribarstva koji se prevoze drumskim prevoznim sredstvima od iskrcajnog mjesta do mjesta prve prodaje ne prati prevozni dokument (član 59 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 500 do 2.000 eura.

Visina novčanih kazni iz stava 1 ovog člana se udvostručava za prekršaje u ribolovu počinjene u zaštićenim prirodnim dobrima iz člana 8 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana u zaštićenim prirodnim dobrima, iz člana 8 ovog zakona uz novčanu kaznu obavezno će se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja ribolova u trajanju od jedne godine.

Član 76

Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

- 1) nosi podvodnu pušku obalom i drži je na plovnom objektu (član 19 stav 1 tačka 3);
- 2) postavlja sprave za ulov riba i drugih vodenih organizama na propustima, branama i sličnim postrojenjima (član 19 stav 1 tačka 6);
- 3) ometa postavljanje znakova kojima se obilježava ribolovno područje, ribolovni revir ili zaštićena ribolovna područja i vrši oštećenje i premještanje tih znakova (član 19 stav 1 tačka 10);
- 4) prilikom obavljanja privrednog ribolova nema dozvolu za privredni ribolov kod sebe (član 42 stav 4);
- 5) obavlja sportsko-rekreativni ribolov bez dozvole za obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova (član 44 stav 1);
- 6) prilikom obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova nema dozvolu za obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova kod sebe (član 45 stav 1);
- 7) prilikom obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova koristi dozvolu koja nije izdata na njegovo ime (član 45 stav 2);
- 8) prilikom obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova drži na plovnom objektu, u pristaništima i na obali ribolovni alat i opremu koji nije upisan u dozvolu za obavljanje sportsko-rekreativnog ribolova (član 45 stav 3);
- 9) obavlja sportsko-rekreativni ribolov sa ribolovnim alatom i opremom koja ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom (član 45 stav 4);
- 10) ribu i druge vodene organizme ulovljenu u sportsko-rekreativnom ribolovu stavlja na tržište (član 45 stav 5);
- 11) riba ulovljena prilikom obavljanja sportsko-rekreativnog ribolova u ribolovnim vodama, neposredno nakon vađenja iz vode nije vidno obilježena odsijecanjem

repnog peraja (član 45 stav 6);

- 12) u toku treninga ulovljenu ribu ne vrati živu u vodu (član 49 stav 9);
- 13) prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti ne sačini zapisnik o izvršenoj kontroli u skladu sa članom 60 ovog zakona (član 61 stav 1);
- 14) prilikom vršenja poslova iz svoje nadležnosti ne nosi uniformu i službenu legitimaciju (član 62 stav 1);
- 15) prilikom vršenja poslova iz svoje nadležnosti, na zahtjev lica nad kojim se sprovodi kontrola ne pokaže službenu legitimaciju (član 62 stav 2);
- 16) najkasnije u roku od 48 sati od prestanka obavljanja poslova ribočuvara ne vrati službenu legitimaciju Ministarstvu (član 62 stav 4);
- 17) ne sačini zapisnik, video i foto zapis o izvršenoj donaciji oduzetog ulova u humanitarne svrhe, povraćaju ili uništenju oduzetog ribolovnog alata i opreme i u pisanoj formi sa dokaznim materijalom, u roku od 24 sata, ne obavijesti Ministarstvo o preduzetim aktivnostima (član 63 stav 2);
- 18) vrši video nadzor ribolovnih aktivnosti bez odobrenja Ministarstva (član 64 stav 1).

Visina novčanih kazni iz stava 1 ovog člana se udvostručava za prekršaje počinjene u zaštićenim područjima iz člana 8 ovog zakona.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 77

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o slatkovodnom ribarstvu i akvakulturi („Službeni list CG“, broj 17/18), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Rok za određivanje ribolovnih područja i ribolovnih revira

Član 78

Ribolovna područja odrediće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ribolovni reviri odrediće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Važenje ugovora

Član 79

Ugovori o ustupanju riba i drugih vodenih organizama koji su zaključeni prije stupanja na snagu ovog zakona ostaju na snazi do isteka roka na koji su zaključeni.

Prestanak važenja

Član 80

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o slatkovodnom ribarstvu i akvakulturi („Službeni list CG“, broj 17/18).

Stupanje na snagu

Član 81

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 13/26-1/10

EPA 850 XXVIII

Podgorica, 27. februar 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

616.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA ZAKONA O ARBITRAŽI

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o arbitraži**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na sjednici Petog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine.

Broj: 01-009/26-379/2
Podgorica, 2.mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na sjednici Petog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ARBITRAŽI

Član 1

U Zakonu o arbitraži („Službeni list CG”, broj 47/15) poslije člana 2 dodaje se novi član koji glasi:

„Podobnost za arbitražu

Član 2a

Arbitraža se može ugovarati za rješavanje spora o pravima kojima stranke slobodno raspolazu, osim za sporove za koje je propisana isključiva nadležnost sudova u Crnoj Gori.”

Član 2

U članu 4 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Radi sprovođenja arbitraže može se osnovati i stalna arbitražna institucija koja obavlja poslove organizovanja arbitražnih postupaka u skladu sa ovim zakonom.”

Član 3

U članu 11 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „bez obzira da li je sporazumom o arbitraži određeno da se arbitraža sprovodi u drugoj državi.”.

Član 4

U članu 13 stav 4 mijenja se i glasi:

„Ako arbitra pojedinca stranke ne imenuju sporazumno u roku od 30 dana od dana kad jedna stranka pozove drugu stranku da zajednički imenuju arbitra, imenovanje vrši fizičko ili pravno lice koje su stranke sporazumom odredile (u daljem tekstu: organ imenovanja), a ako ga nijesu odredile ili organ imenovanja ne imenuje arbitra pojedinca u roku od 30 dana od dana kad jedna od stranaka pozove organ imenovanja da imenuje arbitra pojedinca, odluku o imenovanju arbitra donijeće sud iz člana 6 stav 1 ovog zakona.”

Stav 6 mijenja se i glasi:

„Ako spor rješavaju tri arbitra, svaka stranka imenuje po jednog arbitra u roku od 30 dana od dana kad je druga stranka pozove da to učini, a tako imenovani arbitri imenuju između sebe arbitra u roku od 30 dana od dana njihovog imenovanja. Ako pozvana stranka ne imenuje arbitra u propisanom roku, arbitra imenuje organ imenovanja, a ako organ imenovanja nije određen ili organ imenovanja ne imenuje arbitra, u roku koji su stranke sporazumom odredile ili u roku od 30 dana od dana kad jedna od stranaka pozove organ imenovanja da imenuje arbitra ako rok nije predviđen sporazumom stranaka, odluku o imenovanju donijeće sud iz člana 6 stav 1 ovog zakona.”

U stavu 9 riječi: „jednak broj arbitara.” zamjenjuju se riječima: „jednak paran broj arbitara, a tako imenovani arbitri imenuju jednog arbitra u roku od 30 dana od dana njihovog imenovanja.”

Član 5

U članu 17 stav 2 riječi: „propušta ili odugovlači” zamjenjuju se riječima: „ne izvršava ili propušta”.

Član 6

Član 25 mijenja se i glasi:

„Stranke su dužne da, bez odlaganja, obavijeste arbitražni tribunal o promjeni činjenica na osnovu kojih je privremena mjera zahtijevana ili određena.”

Član 7

U članu 32 stav 5 riječi: „st. 1 i 2” zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2 i 3”.

Član 8

U članu 33 stav 1 tačka 1 riječi: „obavještenje o arbitraži;” zamjenjuju se riječima: „zahtjev za arbitražu;”.

Član 9

U članu 35 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „u roku koji su stranke sporazumno odredile, a ako rok nije određen ili ako ga stranke nijesu odredile u roku koji odredi arbitražni tribunal.”.

Član 10

Naziv člana 37 mijenja se i glasi: „**Posljedice propuštanja**”.

Član 11

Poslije člana 37 dodaje se novi član koji glasi:

„Svjedoci

Član 37a

Svjedoci se, po pravilu, saslušavaju na raspravi.

Svjedoci mogu da budu saslušani i van rasprave ako na to pristanu i stranke se tome ne protive.

Arbitražni tribunal može od svjedoka da traži da u određenom roku u pisanom obliku odgovore na postavljena pitanja, ako se stranke tome ne protive.”

Član 12

U članu 39 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

"Dokaze izvedene pred sudom iz stava 2 ovog člana arbitražni tribunal cijeni kao dokaze koje je sam izveo."

Član 13

U članu 40 stav 5 poslije riječi „arbitraži” dodaju se zarez i riječi: „odnosno ugovora”.

Član 14

U članu 43 stav 5 mijenja se i glasi:

„Arbitražna odluka sadrži uvod, izreku, odluku o troškovima arbitraže, obrazloženje ako su se stranke sporazumjele da bude sadržano u odluci, kao i datum i mjesto donošenja.”

Stav 6 briše se.

Član 15

Poslije člana 44 dodaje se novi član koji glasi:

„Dostavljanje

Član 44a

Arbitražna institucija koja je organizovala arbitražu dostavlja arbitražnu odluku strankama u skladu sa svojim pravilima.

U ad hoc arbitraži arbitražni tribunal dostavlja arbitražnu odluku strankama na način kako su se stranke sporazumjele.”

Član 16

U članu 48 stav 3 briše se.

Dosadašnji stav 4 postaje stav 3.

Član 17

Poslije člana 48 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Rok za podnošenje tužbe za poništaj

Član 48a

Tužba za poništaj arbitražne odluke može se podnijeti u roku od tri mjeseca od dana kad je stranka koja podnosi tužbu primila arbitražnu odluku, a najkasnije u roku od jedne godine od dana donošenja odluke.

Ako je stranka podnijela zahtjev za ispravku, tumačenje ili dopunu odluke, tužba za poništaj može se podnijeti u roku od tri mjeseca od dana kad je odluka o ovim zahtjevima dostavljena strankama, a najkasnije u roku od jedne godine od dana donošenja odluke.

Postupak po tužbi za poništaj arbitražne odluke je hitan.

Zastoj postupka

Član 48b

Sud pred kojim je podnijeta tužba za poništaj arbitražne odluke može na zahtjev stranke da zastane sa postupkom na vremenski period koji sam odredi da bi omogućio arbitražnom tribunalu da preduzme radnje koje ocijeni kao potrebne za otklanjanje razloga za poništaj.”

Član 18

U članu 51 stav 1 briše se.

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 1 i 2.

Član 19

Poslije člana 55 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 55a

Započeti postupci koji nijesu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa Zakonom o arbitraži („Službeni list CG”, broj 47/15).”

Član 20

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 23-1/26-2/4

EPA 855 XXVIII

Podgorica, 27. februara 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

617.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA ZAKONA O ZAPALJIVIM TEČNOSTIMA
I GASOVIMA

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zapaljivim tečnostima i gasovima**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na sjednici Prvog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine.

Broj: 01-009/26-364/2

Podgorica, 2. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na sjednici Prvog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAPALJIVIM TEČNOSTIMA I GASOVIMA

Član 1

U Zakonu o zapaljivim tečnostima i gasovima („Službeni list CG”, br. 26/10 i 48/15) član 5 briše se.

Član 2

Član 21 mijenja se i glasi:

„Poslove rukovanja i prometa zapaljivih tečnosti i gasova može da vrši fizičko lice zaposleno kod privrednog društva, drugog pravnog lica, odnosno preduzetnika koji obavljaju djelatnost skladištenja i prometa zapaljivih tečnosti i gasova, koje ima najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja i dokaz o stručnoj osposobljenosti za rukovanje zapaljivim tečnostima i gasovima.

Obrazovanje i osposobljavanje lica iz stava 1 ovog člana sprovodi organizator obrazovanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast obrazovanja.

Obrazovanje i osposobljavanje iz stava 2 ovog člana sprovodi se po programu obrazovanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje obrazovanje odraslih.”

Član 3

Poslije člana 22 dodaje se novi član koji glasi:

„Uslovi za vršenje djelatnosti skladištenja i prometa

Član 22a

Skladištenjem i prometom zapaljivih tečnosti i gasova mogu da se bave privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji su registrovani za vršenje tih djelatnosti i imaju licencu u skladu sa propisom kojim se uređuje oblast energetike.”

Član 4

U poglavlju III potpoglavlje 2 Uslovi za vršenje djelatnosti skladištenja i prometa i izdavanje dozvole i čl. 23 do 27 brišu se.

Član 5

Član 39 stav 1 tačka 7 mijenja se i glasi:

„7) zapaljivim tečnostima i gasovima rukuje zaposleno lice koje nema najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja niti dokaz o stručnoj osposobljenosti za rukovanje zapaljivim tečnostima i gasovima (član 21 stav 1);”.

Član 6

Član 40 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 150 eura do 550 eura kazniće se za prekršaj zaposleno lice ako rukuje zapaljivim tečnostima i gasovima, a nema najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja niti dokaz o stručnoj osposobljenosti za rukovanje zapaljivim tečnostima i gasovima (član 21 stav 1).”

Član 7

Poslije člana 43 dodaje se novi član koji glasi:

„Prestanak važenja podzakonskog akta

Član 43a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Pravilnik o bližem sadržaju i obrascu zahtjeva za izdavanje dozvole za skladištenje i promet zapaljivih tečnosti i gasova („Službeni list CG”, broj 23/17).”

Član 8

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01-3/25-2/6

EPA 805 XXVIII

Podgorica, 27. februar 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

618.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O UREĐENJU TRŽIŠTA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na sjednici Prvog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine.

Broj: 01-009/26-371/2
Podgorica, 2. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na sjednici Prvog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UREĐENJU TRŽIŠTA
POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA*

Član 1

U Zakonu o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda („Službeni list CG”, broj 51/17), u članu 2 stav 1 mijenja se i glasi:

„Ovaj zakon primjenjuje se na:

- 1) žitarice;
- 2) pirinač;
- 3) šećer;
- 4) sušeno krmno bilje;
- 5) sjeme;
- 6) hmelj;
- 7) maslinovo ulje i stone masline;
- 8) lan i konoplju;
- 9) voće i povrće;
- 10) prerađevine od voća i povrća;
- 11) banane;
- 12) vino;
- 13) živo drveće i druge biljke, lukovice, korijenje, rezano cvijeće i ukrasno lišće;
- 14) duvan;
- 15) goveđe i teleće meso;
- 16) mlijeko i mliječne proizvode;
- 17) svinjsko meso;
- 18) ovčje i kozje meso;
- 19) jaja;

- 20) živinsko meso;
- 21) etil alkohol poljoprivrednog porijekla;
- 22) pčelinje proizvode;
- 23) svilene bube;
- 24) druge poljoprivredne proizvode.”

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ažuriranje liste iz stava 2 ovog člana, vrši se shodno izmjenama Carinske tarife, u procesu usklađivanja sa Kombinovanom nomenklaturom Evropske unije i Harmonizovanim sistemom.”

Član 2

Poslije člana 2 dodaje se novi član koji glasi:

„Tržišne godine

Član 2a

Radi usklađivanja sa biološkim proizvodnim ciklusom, za proizvode obuhvaćene mjerama uređenja tržišta utvrđuju se tržišne godine.

Tržišne godine po grupama poljoprivrednih proizvoda, tokom kojih se sprovode mjere uređenja tržišta su:

- 1) od 1. januara do 31. decembra tekuće godine za sektore voća i povrća, prerađenog voća i povrća i banana;
- 2) od 1. aprila do 31. marta sljedeće godine za sektore osušenog krmnog bilja i svilene bube;
- 3) od 1. jula do 30. juna sljedeće godine za: sektor žitarica, sektor sjemena, sektor lana i konoplje, sektor mlijeka i mliječnih proizvoda;
- 4) od 1. avgusta do 31. jula sljedeće godine za sektor vina;
- 5) od 1. septembra do 31. avgusta sljedeće godine za sektor riže i stonih maslina;
- 6) od 1. oktobra do 30. septembra sljedeće godine za sektor šećera i maslinovog ulja.”

Član 3

U članu 4 stav 2 riječ „Ministarstvo” zamjenjuje se riječima: „organ uprave nadležan za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava)”.

U članu 4 stav 5 riječ „Ministarstvo” zamjenjuje se riječju „Uprava”.

Član 4

U članu 5 st. 1, 2 i 5 riječ „Ministarstvo” zamjenjuje se riječju „Uprava”.

U članu 5 stav 3 tačka 1 poslije riječi „kontrolom” dodaju se riječi: „i analizom”.

Član 5

Član 6 mijenja se i glasi:

„Mlijeko i mliječni proizvodi koji su namijenjeni direktnoj ljudskoj ishrani mogu se stavljati na tržište, ako ispunjavaju uslove propisane zakonom kojim je uređena bezbjednost hrane i koji su označeni prodajnom oznakom.

Privredna društva i preduzetnici, odnosno druga pravna i fizička lica koja su prvi otkupljivači i koja vrše otkup sirovog mlijeka dužni su da mjesečno dostavljaju Ministarstvu izvještaj o količini otkupljenog sirovog mlijeka.

Pravna i fizička lica iz stava 2 ovog člana dužna su da zaključe Ugovor o količinama otkupljenog sirovog mlijeka.

Sadržaj ugovora iz stava 3 ovog člana, izvještaja i sadržaj izvještaja iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

Član 6

Član 8 mijenja se i glasi:

„Poljoprivredni proizvođači mogu se udruživati u organizacije proizvođača poljoprivrednih proizvoda u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: organizacija proizvođača) ako:

1) obavljaju minimum jednu od sljedećih aktivnosti:

- zajedničku preradu;
- zajedničku distribuciju, uključujući zajedničke prodajne platforme ili zajednički prevoz;
- zajedničko pakovanje, označivanje ili promociju;
- zajedničku organizaciju kontrole kvaliteta;
- zajedničku korišćenje opreme ili skladišnih prostora;
- zajedničko upravljanje otpadom direktno vezanim za proces proizvodnje;
- zajedničku nabavku inputa;
- sve ostale zajedničke aktivnosti povezane s uslugama kojima se nastoji ostvariti jedan od ciljeva iz alineje 3 ove tačke;

2) se udružuju radi ostvarivanja najmanje jednog od sljedećih ciljeva:

- planiranja proizvodnje prema potrebama tražnje na tržištu, kvaliteta i količine proizvoda;
- objedinjavanja i plasiranja na tržište poljoprivrednih proizvoda članova organizacije, uključujući i direktnu prodaju;
- racionalizacije troškova proizvodnje i povraćaja sredstava uloženi za zaštitu životne sredine, dobrobiti životinja i stabilizacije cijena poljoprivrednih proizvoda;
- sprovođenja istraživanja o metodama održive proizvodnje, inovacijama u proizvodnji i obezbjeđenja konkurentnosti na tržištu;
- promocije i pružanja tehničke pomoći za primjenu dobre poljoprivredne prakse;
- podsticanja i pružanja tehničke pomoći za poboljšanje kvaliteta proizvoda i podsticanje proizvodnje proizvoda sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla;
- obezbjeđivanja upravljanja nusproizvodima i otpadom, zaštite kvaliteta vode, zemljišta i podsticanja biodiverziteta;
- obezbjeđenja održivog korišćenja prirodnih resursa i ublažavanja klimatskih promjena;
- promocije poljoprivrednih proizvoda i njihovog stavljanja na tržište;
- obezbjeđivanja finansijskih sredstava za sprovođenje operativnih programa u sektoru voća i povrća;
- obezbjeđivanja tehničke pomoći za korišćenje terminskih tržišta i sistema osiguranja.”

Član 7

Član 12 mijenja se i glasi:

„Međusektorske organizacije su organizacije koje se osnivaju na inicijativu svih ili nekih organizacija proizvođača ili udruženja proizvođača čiji su i oni dio, a čine ih i predstavnici privrednih djelatnosti povezanih sa proizvodnjom i sa najmanje jednim od sljedećih djelova lanca snabdijevanja: preradom ili trgovinom, uključujući distribuciju, proizvoda iz jednog ili više sektora.

Uzimajući u obzir interese svojih članova i potrošača, međusektorske organizacije iz stava 1 ovog člana, djeluju na postizanju posebnog cilja koji zasebno može uključivati jedan ili više od sljedećih ciljeva:

- unaprjeđenje znanja i transparentnosti u vezi sa proizvodnjom i tržištem, uključujući objavljivanje sažetih statističkih podataka o troškovima proizvodnje, cijenama, uključujući, prema potrebi, indekse cijena, opseg i trajanje prethodno sklopljenih ugovora, te izradu analiza potencijalnih budućih kretanja na tržištu na regionalnom, nacionalnom ili međunarodnom nivou;
- predviđanje proizvodnog potencijala i bilježenje javnih tržišnih cijena;
- pomoć u boljem usklađivanju načina plasiranja proizvoda na tržište, pogotovo kroz istraživačke studije i tržišna istraživanja;

- istraživanje potencijalnih izvoznih tržišta;
 - sastavljanje standardnih obrazaca ugovora u skladu sa propisima, za prodaju poljoprivrednih proizvoda kupcima i/ili za nabavku prerađenih proizvoda distributerima i trgovcima u maloprodaji, uzimajući u obzir potrebu da se postignu fer uslovi konkurentnosti i da se izbjegne narušavanje tržišta;
 - pružanje informacija i sprovođenje istraživanja potrebnih radi inovacija, racionalizacije, poboljšanja i prilagođavanja proizvodnje te, prema potrebi, prerade i stavljanja na tržište, u smjeru proizvoda koji bolje odgovaraju zahtjevima tržišta i očekivanjima i preferencijama potrošača, pogotovo u odnosu na kvalitet proizvoda, uključujući posebna obilježja proizvoda sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla, te zaštitu životne sredine, klime i zdravlja i dobrobiti životinja;
 - traženje načina za ograničavanje korišćenja sredstava za zaštitu zdravlja životinja ili za zaštitu biljaka, bolje upravljanje drugim ulaznim sredstvima, osiguravanje kvaliteta proizvoda i očuvanja zemljišta i voda, promocija bezbjednosti hrane, naročito kroz sljedivosti proizvoda, te poboljšanje zdravlja i dobrobiti životinja;
 - razvoj metoda i instrumenata za poboljšanje kvaliteta proizvoda u svim fazama proizvodnje i ako je primjenjivo, prerade i stavljanja na tržište;
 - preduzimanje svih mogućih aktivnosti za održavanje, zaštitu i promociju organske proizvodnje i oznaka porijekla, kvaliteta i geografskog porijekla;
 - promocija i istraživanje integrisane, održive proizvodnje ili drugih ekološki prihvatljivih metoda proizvodnje;
 - podsticanje zdrave i odgovorne potrošnje proizvoda na tržištu i/ili informisanje o šteti povezanoj sa rizičnim obrascima potrošnje;
 - promocija potrošnje proizvoda na unutrašnjem i inostranim tržištima i/ili pružanje informacija o tim proizvodima;
 - doprinos upravljanju nusproizvodima i razvoju inicijativa za njihovo vrednovanje te smanjenju otpada i upravljanju otpadom;
 - utvrđivanje standardnih klauzula o podjeli vrijednosti, uključujući tržišne bonuse i gubitke, kojima se određuje na koji način među njima treba raspodijeliti eventualni razvoj relevantnih tržišnih cijena dotičnih proizvoda ili drugih tržišta robe;
 - promocija i sprovođenje mjera za sprječavanje i kontrolu rizika za zdravlje životinja, zaštitu bilja i ekoloških rizika i upravljanje tim rizicima, osnivanjem uzajamnih fondova i upravljanje njima ili doprinos takvim fondovima radi isplate finansijske naknade poljoprivrednicima za troškove i ekonomske gubitke koji proizlaze iz promocije i sprovođenja takvih mjera;
- Bliža pravila organizovanja i poslovanja proizvođačkih organizacija propisuje Ministarstvo.”

Član 8

U članu 13 st. 1 i 2 tač. 3, 6 i 7 riječi: „sirovog mlijeka,” u različitom padežu brišu se.

Član 9

U članu 16 stav 3 mijenja se i glasi:

„Javne intervencije sprovode se za sljedeće poljoprivredne proizvode: običnu pšenicu, tvrdu (durum) pšenicu, ječam, kukuruz i svježe ili rashlađeno goveđe meso sa tarifnim oznakama od 0201 10 00 i 0201 20 20 do 0201 20 50, neoljušteni pirinač, maslac proizveden direktno i isključivo od pasterizovanog mlijeka, dobijenog direktno i isključivo od kravljeg mlijeka, u odobrenom objektu za preradu mlijeka i proizvodnju proizvoda od mlijeka u skladu, s masenim sadržajem masti od najmanje 82% i masenim udjelom vode od najviše 16%, kao i za obrano mlijeko u prahu najvećeg kvaliteta, dobijeno od kravljeg mlijeka u odobrenom objektu za preradu mlijeka i proizvodnju proizvoda od mlijeka, postupkom raspršivanja, koje sadrži najmanje 34,0% masenog udjela bjelančevina u bezmasnom suvom ekstraktu.”

U stavu 6 riječ „osigurava” zamjenjuje se riječju „obezbjeduje“.

Član 10

U članu 17 stav 8 mijenja se i glasi:

„Periodi javne intervencije, početak i završetak javne intervencije, tehničke uslove i opremu za skladišta, prema vrstama poljoprivrednih proizvoda i način skladištenja viška poljoprivrednih proizvoda propisuje Ministarstvo.”

Član 11

U članu 20 stav 1 mijenja i glasi:

„Kada cijene pojedinih poljoprivrednih proizvoda padnu ispod referentnih cijena, radi stabilizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, može se sprovoditi mjera pomoć privatnom skladištenju za poljoprivredne proizvode: bijeli šećer, maslinovo ulje i stone masline, lanena vlakna, svježe ili rashlađeno goveđe meso koje potiče od goveda koja su starija od osam mjeseci, maslac proizveden od mlijeka dobijenog direktno i isključivo od kravljeg mlijeka, sir, obrano mlijeko u prahu dobijeno od kravljeg mlijeka, svježe svinjsko, ovčje i kozje meso.”

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Odredba stava 1 primjenjuje se samo na sir koji ostvaruje korist od zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla na osnovu zakona kojim se uređuju šeme kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, a koji je skladišten duže od perioda sazrijevanja utvrđenog u specifikacijama proizvoda iz navedenog zakona i/ili perioda sazrijevanja koji doprinosi povećanju vrijednosti sira.”

Dosadašnji st. 2 do 8 postaju st. 3 do 9.

Član 12

U članu 21 stav 2 briše se.

Stav 3 se mijenja i glasi:

„Izuzetno od stava 1 ovog člana, klasifikovanje trupova svježeg mesa nije obavezno, ako u objektima za klanje (klanica) godišnji prosjek na nedjeljnom nivou ne prelazi 50 grla goveda, odnosno 50 grla svinja, odnosno 80 grla ovaca i koza.”

Dosadašnji st. 3 do 9 postaju st. 2 do 8.

Član 13

Čl. 23, 24, 26, 27 i 28 brišu se.

Član 14

Član 25 mijenja se i glasi:

„Program poboljšanja dostupnosti hrane obuhvata podršku za obezbjeđivanje voća, povrća, mlijeka i mliječnih proizvoda za škole, radi poboljšanja prehrambenih navika djece predškolskog i školskog uzrasta.

Sredstva za podršku programa iz stava 1 ovog člana, mogu koristiti obrazovne ustanove, proizvođači i distributeri voća, povrća, mlijeka i mliječnih proizvoda iz Crne Gore, odnosno subjekti u poslovanju hranom upisani u registar registrovanih ili odobrenih objekata za hranu, prema vrsti djelatnosti, u skladu sa zakonom kojim je uređena bezbjednost hrane.

Ministarstvo, u saradnji sa nadležnim obrazovnim i zdravstvenim institucijama, donosi nacionalnu Strategiju o realizaciji programa dostupnosti hrane sa pratećim obrazovnim mjerama.

Korisnike podrške, uslove dodjele podrške, prihvatljive proizvode, prateće obrazovne programe, nutritivnu vrijednost i kvalitet proizvoda, prihvatljive troškove (uključujući prateće troškove) koji su predmet finansiranja, sadržaj i period važenja Strategije, kao i ostala pravila neophodna za implementaciju ovog programa, propisuje Ministarstvo.”

Član 15

Član 29 mijenja se i glasi:

„Period javnih intervencija

Član 29

Javne intervencije mogu se sprovoditi u okviru sljedećih vremenskih perioda, i to za:

- 1) običnu pšenicu, od 1. oktobra do 31. maja;
- 2) tvrdu (durum) pšenicu, ječam i kukuruz, tokom cijele godine;
- 3) neoljušteni pirinač, tokom cijele godine;
- 4) govedinu i teletinu, tokom cijele godine;
- 5) maslac i obrano mlijeko u prahu, od 1. marta do 30. septembra.”

Član 16

Član 31 mijenja se i glasi:

„Radi praćenja tržišta poljoprivrednih proizvoda, privredna društva i preduzetnici koji prodaju, otkupljuju i uvoze poljoprivredne proizvode, dužni su da dostavljaju Ministarstvu podatke o cijenama i količinama određenih poljoprivrednih proizvoda.

Podaci o cijenama i količinama proizvoda iz stava 1 ovog člana, unose se u Informacioni sistem za organizaciju i praćenje tržišta u sektoru poljoprivrede, koji vodi Ministarstvo.

Na osnovu podataka iz stava 2 ovog člana, utvrđuje se tržišna cijena poljoprivrednih proizvoda.

Podaci o cijenama i količinama iz stava 1 ovog člana dostavljaju se nedjeljno, polumjesečno, mjesečno ili godišnje u zavisnosti od vrste poljoprivrednog proizvoda.

Način vođenja Informacionog sistema za organizaciju i praćenje tržišta i poljoprivredne proizvode za koje se dostavljaju podaci o cijenama i količinama propisuje Ministarstvo.”

Član 17

U članu 34 stav 2 mijenja se i glasi:

„Poslove inspekcijskog nadzora vrše poljoprivredni inspektori, inspektori za hranu, veterinarski i fitosanitarni inspektori u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.”

Član 18

Član 35 mijenja se i glasi:

„Pored ovlašćenja poljoprivrednog inspektora utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, poljoprivredni inspektor ima i ovlašćenja da:

1) provjerava da li poljoprivredni proizvodi: voće, povrće i prerađevine od voća i povrća, živo bilje, jaja, živinsko meso, stone masline i masti biljnog i životinjskog porijekla, koji se stavljaju na tržište ispunjavaju opšte i posebne standarde;

2) provjerava da li je goveđe i svinjsko svježe meso, koje se stavlja na tržište, klasifikovano ili potiče od trupova, polovina i četvrtina kod kojih je izvršena klasifikacija;

3) provjerava da li je goveđe svježe meso koje se stavlja na tržište dobijeno od goveda starijih od osam mjeseci;

4) provjerava da li je svinjsko svježe meso koje se stavlja na tržište dobijeno od svinja koje nijesu korišćene u priplodu;

5) provjerava da li je klasifikovano goveđe i svinjsko meso označeno žigom;

6) provjerava da li se klasifikacija goveđeg i svinjskog svježeg mesa vrši u objektu za klanje (klanica);

7) provjerava da li uvoznik poljoprivrednih proizvoda koristi dobijenu carinsku kvotu u skladu sa ovim zakonom;

8) provjerava da li privredna društva i preduzetnici koji prodaju, otkupljuju i uvoze poljoprivredne proizvode, dostavljaju Ministarstvu podatke o cijenama i količinama određenih poljoprivrednih proizvoda;

9) provjerava da li je goveđe svježe meso koje se stavlja na tržište dobijeno od goveda starijih od osam mjeseci;

10) provjerava i druge uslove predviđene ovim zakonom.”

Član 19

U članu 37 stav 1 tačka 4 riječ „Ministarstvo” zamjenjuje se riječju „Uprava“.

U tački 8 riječi: „sirovog mlijeka,” brišu se.

U tački 9 riječi: „stav 4” zamjenjuju se riječima: „stav 3“.

U tački 10 riječi: „stav 6” zamjenjuju se riječima: „stav 5“.

Član 20

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 11-1/26-1/4

EPA 835 XXVIII

Podgorica, 27. februar 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

*U ovaj zakon prenesene su:

- Regulatorna (EU) br. 1308/2013 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 17. decembra 2013. godine o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju van snage uredbi Savjeta (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (L 347 20.12.2013, 671),

- Regulatorna (EU) br. 1310/2013 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 17. decembra 2013. godine, Regulatorna (EU) br. 2016/791 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 11. maja 2016. godine, Regulatorna (EU) br. 2017/2393 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2017. godine i Regulatorna (EU) br. 2021/2017 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 02. decembra 2021. godine.

619.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA
O PRIJESTONICI

Proglašavam **Zakon o izmjeni Zakona o Prijestonici**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na sjednici Prvog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine.

Broj: 01-009/26-373/2
Podgorica, 2. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na sjednici Prvog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENI ZAKONA O PRIJESTONICI

Član 1

U Zakonu o Prijestonici („Službeni list CG”, broj 51/17) u članu 30 u uvodnoj rečenici stava 2 riječi: „od 0,6%” zamjenjuju se riječima: „od 0,5%”.

U stavu 4 poslije riječi: „kapitalni budžet” zarez i riječi: „koji ispunjavaju uslove shodno aktu o izradi kapitalnog budžeta,” brišu se, a riječi: „od 0,6%” zamjenjuju se riječima: „od 0,5%”.

U stavu 5 riječi: „od 0,4%” zamjenjuju se riječima: „od 0,5%”.

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 00-39/25-4/8
EPA 768 XXVIII
Podgorica, 27. februar 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva
Predsjednik,
Andrija Mandić, s.r.

620.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODNOG I
KULTURNO-ISTORIJSKOG PODRUČJA KOTORA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na sjednici Drugog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine.

Broj: 01-009/26-378/2

Podgorica, 2. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na sjednici Drugog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODNOG I KULTURNO-
ISTORIJSKOG PODRUČJA KOTORA

Član 1

U Zakonu o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora („Službeni list CG”, br. 56/13, 13/18 i 67/19) u članu 8 na kraju stava 2 briše se tačka i dodaju riječi: „i smjericama UNESCO.”

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Vlada donosi Menadžment plan po prethodno pribavljenom mišljenju UNESCO.”

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 2

U članu 9 stav 3 riječi: „organa državne uprave nadležnog za poslove uređenja prostora i zaštite životne sredine” zamjenjuju se riječima: „organa državne uprave nadležnog za poslove uređenja prostora, organa uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine, a poslije riječi: „organa uprave nadležnog za zaštitu kulturnih dobara” dodaju se riječi: „(u daljem tekstu: Uprava)“.

Član 3

Naziv člana i član 16 mijenjaju se i glase:

„Upravljanje i integralna zaštita

Član 16

Upravljanje i integralna zaštita Područja Kotora, obezbjeđuje se Menadžment planom i planskim dokumentima.

Menadžment plan i planski dokumenti moraju biti usklađeni sa Studijom zaštite kulturne baštine prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora i zaštićene okoline (u daljem tekstu: Studija zaštite) i strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu.

Studija zaštite predstavlja jedinstveni dokument kojim se obezbjeđuje zaštita kulturne baštine u okviru cjelokupnog Područja Kotora i zaštićene okoline i, pored elemenata propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita kulturnih dobara, sadrži i:

- 1) analizu kumulativnog uticaja izgradnje na baštinu;
- 2) pojedinačnu procjenu uticaja na baštinu;
- 3) sanacione mjere za bespravne objekte.

Studiju zaštite izrađuje i donosi Uprava, po prethodno pribavljenoj saglasnosti UNESCO.”

Član 4

Naziv člana i član 18 mijenjaju se i glase:

„Mjere zaštite

Član 18

U kulturno-istorijskoj cjelini Stari grad Kotor, Stari grad Perast i Stari grad Risan sa ulicom Gabela, mogu se graditi, odnosno obnavljati samo objekti koji su u funkciji uspostavljanja i rekonstrukcije oštećenih, odnosno ponovne izgradnje uništenih objekata, na osnovu materijalnih ostataka i/ili autentične dokumentacije o njihovom vizuelnom izgledu.

U Području Kotora ne može se mijenjati postojeća linija morske obale i vršiti nasipanje morske obale, osim u slučaju njene rehabilitacije i revitalizacije, u skladu sa zakonom.

Pored uslova propisanih zakonom kojim se uređuje legalizacija bespravno izgrađeni objekti na Području Kotora i zaštićene okoline mogu se legalizovati ako ispunjavaju i uslove iz Studije zaštite i Menadžment plana.

Izuzetno od zakona kojim se uređuje dodjeljivanje koncesije, u granicama Područja Kotora i zaštićene okoline ne mogu se, davati nove ni produžavati postojeće koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina, niti se može proširivati prostor za obavljanje koncesione djelatnosti na odobrenom eksploatacionom polju.”

Član 5

U članu 18a riječi: „organu uprave nadležnom za zaštitu kulturnih dobara (u daljem tekstu: Uprava)” zamjenjuju se riječju „Upravi”.

Član 6

Poslije člana 18b dodaje se novi član koji glasi:

„Izuzetak od pravila o okončanju postupka u slučaju ćutanja uprave

Član 18c

U postupcima izdavanja konzervatorskih uslova i davanja saglasnosti na projektnu dokumentaciju u okviru granica Područja Kotora i zaštićene okoline, kad je postupak pokrenut na zahtjev stranke, a Uprava ne donese i ne dostavi stranci rješenje u propisanom ili produženom roku, neće se smatrati da je zahtjev stranke usvojen.”

Član 7

Poslije člana 26a dodaje se šest novih članova koji glase:

„Donošenje Menadžment plana i Studije zaštite

Član 26b

Menadžment plan i Studija zaštite donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Usklađivanje planskih dokumenata

Član 26c

Planska dokumenta koja obuhvataju Područje Kotora i zaštićene okoline uskladiće se sa Menadžment planom i Studijom zaštite u roku od 18 mjeseci od dana donošenja plana, odnosno studije.

Ako se planska dokumenta ne usklade sa Menadžment planom i Studijom zaštite u roku iz stava 1 ovog člana, do njihovog usklađivanja ti planski dokumenti mogu se sprovoditi samo u dijelu u kojem je utvrđeno da ispunjavaju uslove iz plana, odnosno studije, na osnovu rješenja Uprave.

Postupci legalizacije bespravno izgrađenih objekata

Član 26č

Postupci legalizacije bespravno izgrađenih objekata na Području Kotora i zaštićene okoline, započeti u skladu sa posebnim zakonom, prekidaju se do donošenja Menadžment plana i Studije zaštite.

Davanje saglasnosti za postavljanje, odnosno građenje novih privremenih objekata

Član 26ć

Do donošenja Menadžment plana i Studije zaštite u skladu sa članom 26b ovog zakona, obustavlja se od primjene član 152 Zakona o izgradnji objekata na Području Kotora i zaštićene okoline.

Izdavanje urbanističko-tehničkih uslova i građevinskih dozvola na Području Kotora

Član 26d

Do donošenja Menadžment plana i Studija zaštite u skladu sa članom 26b ovog zakona, prekidaju se postupci izdavanja urbanističko-tehničkih uslova i građevinskih dozvola na Području Kotora, osim u slučajevima:

- 1) izgradnje objekata od opšteg interesa propisanih članom 15 Zakona o uređenju prostora;
- 2) izgradnje infrastrukturnih objekata;
- 3) rekonstrukcije u postojećim gabaritima;
- 4) adaptacije i sanacije;
- 5) konzervatorsko–restauratorskih intervencija u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita kulturnih dobara.

Nadležni organ može zainteresovanom licu izdati nacrt urbanističko-tehničkih uslova isključivo kao informativni dokument – informaciju iz plana.

Radovi na izgradnji objekata za koje je, do dana stupanja na snagu ovog zakona, podnijeta prijava građenja, odnosno izdata građevinska dozvola, mogu se nastaviti u skladu sa zakonom.

Izdavanje urbanističko-tehničkih uslova i građevinskih dozvola u zaštićenoj okolini

Član 26dž

Do donošenja Menadžment plana i Studija zaštite u skladu sa članom 26b ovog zakona, u zaštićenoj okolini Područja Kotora, urbanističko-tehnički uslovi i građevinske dozvole izdaju se samo u skladu sa rješenjem Uprave kojim se utvrđuje da su projektna dokumentacija, urbanistički parametri i namjena u skladu sa studijama zaštite koje su dio važećih planskih dokumenata, kao i sa važećim mjerama i režimima zaštite kulturnih dobara, odnosno donesenom pojedinačnom procjenom uticaja na baštinu (u daljem tekstu: Pojedinačna procjena).

Izuzetno od stava 1 ovog člana, na teritoriji Opštine Tivat, u okviru zaštićene okoline Područja Kotora, Uprava donosi rješenje kojim se utvrđuje da su projektna dokumentacija, urbanistički parametri i namjena u skladu sa:

- 1) Studijom zaštite kulturnih dobara za Državnu studiju lokacije „Sektor 20 i 21”;
- 2) Studijom zaštite kulturnih dobara za DSL „Dio sektora 22” (PPP obalno područje);

- 3) Studijom zaštite kulturne baštine za Izmjene i dopune DSL-a „Dio sektora 22 i sektor 23”;
- 4) Studijom zaštite kulturnih dobara za Izmjene i dopune Državne studije lokacije „Kalardovo – Ostrvo cvijeća – Brdišta”;
- 5) Studijom zaštite kulturnih dobara za Izmjene i dopune DSL-a „Sektor 36”;
- 6) Studijom zaštite kulturnih dobara za Izmjene i dopune Državne studije lokacije „Dio sektora 27 i sektor 28”;
- 7) Studijom zaštite kulturne baštine za Izmjene i dopune DUP-a „Lepetani” i UP-a „Turistička zona Lepetani”;
- 8) Studijom zaštite kulturnih dobara za Izmjene i dopune DUP-a „Đuraševići”;
- 9) kartama režima i zoniranja iz planske dokumentacije za obalno područje (PPPN obalno područje, Knjiga I i Knjiga V – Tivat);
- 10) Studijom zaštite kulturnih dobara za potrebe izrade Izmjena i dopuna DUP-a „Donji Radovići Centar”, Opština Tivat;
- 11) Studijom zaštite kulturnih dobara za potrebe izrade Izmjena i dopuna DUP-a „Golf i Donji Radovići Zapad”, Opština Tivat.

Ako se projektna dokumentacija u obuhvatu granica Opštine Tivat odnosi na teritoriju koja nije obrađena studijama i kartama iz stava 2 ovog člana, Uprava može donijeti rješenje u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita kulturnih dobara.”

Član 8

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 26-2/25-5/8

EPA: 733 XXVIII

Podgorica, 27. februar 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva
Predsjednik,
Andrija Mandić, s.r.

621.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O OSTVARIVANJU PRAVA NA FINANSIJSKU PODRŠKU LICIMA KOJA SU BILA ZAPOSLENA U PRIVREDNIM DRUŠTVIMA U SEKTORU DRVOPRERAĐIVAČKE I ŠUMARSKE INDUSTRIJE

Proglašavam **Zakon o izmjenama Zakona o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u sektoru drvoprerađivačke i šumarske industrije**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na sjednici Drugog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine.

Broj: 01-009/26-376/2

Podgorica, 2. mart 2026. godine

**Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.**

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na sjednici Drugog vanrednog zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine, donijela je

ZAKON

O IZMJENAMA ZAKONA O OSTVARIVANJU PRAVA NA FINANSIJSKU PODRŠKU LICIMA KOJA SU BILA ZAPOSLENA U PRIVREDNIM DRUŠTVIMA U SEKTORU DRVOPRERAĐIVAČKE I ŠUMARSKE INDUSTRIJE

Član 1

U Zakonu o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u sektoru drvoprerađivačke i šumarske industrije („Službeni list CG“, br. 60/25) u članu 8 stav 1 riječi: „u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva“, zamjenjuju se riječima: „najkasnije do 1. jula 2026. godine“.

Stav 3 mijenja se i glasi:

„Iznos iz stava 2 ovog člana isplatiće se u dinamici koju utvrdi nadležno ministarstvo, a najviše u pet jednakih polugodišnjih rata počev od dana pravosnažnosti rješenja iz stava 1 ovog člana.“

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 19-6/25-13/8

EPA 825 XXVIII

Podgorica, 27. februar 2026. godine

**Skupština Crne Gore 28. saziva
Predsjednik,
Andrija Mandić, s.r.**

622.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O POREZU NA PROMET
NEPOKRETNOSTI

Proglašavam **Zakon o izmjeni Zakona o porezu na promet nepokretnosti**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na sjednici Drugog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine.

Broj: 01-009/26-375/2
Podgorica, 2. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na sjednici Drugog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENI ZAKONA O POREZU NA PROMET NEPOKRETNOSTI

Član 1

U Zakonu o porezu na promet nepokretnosti („Službeni list CG”, br. 36/13, 3/23 i 28/23) u članu 6 poslije riječi: „novoizgrađenih građevinskih objekata” dodaju se riječi: „i građevinskog zemljišta”.

Član 2

Ovaj zakon stupa na osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. aprila 2026. godine.

Broj: 16-2/25-6/9
EPA 786 XXVIII
Podgorica, 27. februar 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva
Predsjednik,
Andrija Mandić, s.r.

623.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O ODREĐIVANJU I ZAŠTITI
KRITIČNE
INFRASTRUKTURE

Proglašavam **Zakon o izmjeni Zakona o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na sjednici Drugog vanrednog zasijedanja u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine.

Broj: 01-009/26-374/2

Podgorica, 2. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na sjednici Drugog vanrednog zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2026. godini, dana 27. februara 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENI ZAKONA O ODREĐIVANJU I ZAŠTITI KRITIČNE INFRASTRUKTURE

Član 1

U Zakonu o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture („Službeni list CG“, broj 72/19), član 7 mijenja se i glasi:

„Sektorski kriterijumi za određivanje kritične infrastrukture utvrđuju se na osnovu analiza rizika koje za svaki sektor kritične infrastrukture sačinjavaju ministarstva nadležna za određene sektore, uzimajući u obzir karakteristike tih sektora.

Pri određivanju procjene rizika i potrebnog nivoa zaštite kritične infrastrukture mora se uzeti u obzir i uticaj pojedinog sektora kritične infrastrukture na kritične infrastrukture drugih sektora, kako bi se obezbijedila razmjena podataka potrebnih za izradu analize rizika.

Podaci iz stava 2 ovog člana označavaju se odgovarajućim stepenom tajnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Sektorske kriterijume za određivanje kritične infrastrukture propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).“

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 24-5/25-4/5

EPA 803 XXVIII

Podgorica, 27. februar 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva
Predsjednik,
Andrija Mandić, s.r.

624.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O SOCIJALNOM STANOVANJU

Proglašavam **Zakon o dopuni Zakona o socijalnom stanovanju**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 3. marta 2026. godine.

Broj: 01-009/26-422/2
Podgorica, 6. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 3. marta 2026. godine, donijela je

ZAKON
O DOPUNI ZAKONA O SOCIJALNOM STANOVANJU*

Član 1

U Zakonu o socijalnom stanovanju („Službeni list CG”, br. 35/13, 121/25 i 12/26) u članu 3 stav 3, nakon posljednje rečenice dodaje se nova rečenica koja glasi:
„Ova lica navedena prava uživaju pod istim uslovima kao i crnogorski državljani”.

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 19-5/26-1/4
EPA 890 XXVIII
Podgorica, 3. mart 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva
Predsjednik,
Andrija Mandić, s.r.

*U ovaj zakon prenesena je odredba Direktive 2014/54/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. aprila 2014. godine o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajemčenih radnicima u kontekstu slobode.

625.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O SOCIJALNOJ I
DJEČJOJ ZAŠTITI

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 3. marta 2026. godine.

Broj: 01-009/26-423/2
Podgorica, 6. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 3. marta 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O SOCIJALNOJ I DJEČJOJ ZAŠTITI

Član 1

U Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Službeni list CG”, br. 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16, 1/17, 31/17, 42/17, 50/17, 59/21, 145/21, 3/23, 48/24, 33/25, 122/25 i 160/25) u članu 5 stav 2 mijenja se i glasi:

„Državljeni država članica Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora i Švajcarske Konfederacije, kao i članovi njihovih porodica koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje u Crnoj Gori mogu ostvariti prava iz socijalne i dječje zaštite utvrđena ovim zakonom, međunarodnim ugovorima i pravom Evropske unije pod istim uslovima kao i crnogorski državljani. Ova lica navedena prava uživaju pod istim uslovima kao i crnogorski državljani“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Odredbe stava 2 ovog člana primjenjuju se bez uticaja na bilo koja prava i standarde zaštite utvrđene pravom Evropske unije koja su povoljnija za mobilne radnike“.

U stavu 5 riječi: „u smislu st. 1, 2 i 3 ovog člana” zamjenjuju se riječima: „u smislu st. 1, 2, 4 i 5 ovog člana“.

Dosadašnji st. 3, 4 i 5 postaju st. 4, 5 i 6.

Član 2

U članu 176f riječi: „Odredba člana 5 stav 2“ zamjenjuju se riječima: „Odredbe člana 5 st. 2 i 3“.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 19-6/26-3/4

EPA 879 XXVIII

Podgorica, 3. marta 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

626.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA ZAKONA O OSIGURANJU

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 03. marta 2026. godine.

Broj: 01-009/26-425/2
Podgorica, 6. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 3. marta 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSIGURANJU

Član 1

U Zakonu o osiguranju („Službeni list CG”, br. 33/25 i 160/25) u članu 3 stav 3 mijenja se i glasi:

„(3) Ako društvo za osiguranje premaši bilo koje od ograničenja iz stava 1 ovog člana u tri uzastopne godine, od početka četvrtne godine ne smatra se malim društvom za osiguranje.“

Član 2

U članu 17 stav 1 poslije tačke 70 dodaje se nova tačka koja glasi:

„71) potraživanje je iznos koji predstavlja obavezu društva za osiguranje prema osiguranicima, ugovaračima osiguranja, korisnicima osiguranja ili bilo kojem oštećenom licu koje može polagati prava prema društvu za osiguranje i koje proizilazi iz ugovora o osiguranju ili iz bilo kojeg posla iz člana 18 stav 1 tač. 21, 22 i 23 ovog zakona, uključujući iznos koji je izdvojen za ta lica kad neki elementi obaveze još uvijek nisu poznati.“

U tački 71 oznake za al. 1, 2 i 3 zamjenjuju se oznakama za tač. a, b i c, a oznake za tač. a, b i c zamjenjuju se oznakama za al. 1, 2 i 3.

U stavu 2 riječi: „alineje 3” zamjenjuju se riječima: „tačke 72 podtačka c ovog člana”.

Dosadašnja tačka 71 postaje tačka 72.

Član 3

U članu 62 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„(6) Agencija ne smije postavljati prethodne uslove u vezi sa visinom učešća koje kvalifikovani imalac namjerava steći niti smije procjenjivati zahtjev za izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća na osnovu ekonomskih potreba tržišta.”

Član 4

U članu 187 stav 4 mijenja se i glasi:

„(4) Agencija zahtijeva da društvo za osiguranje preduzme odgovarajuće mjere kojima će, u roku od 180 dana od dana kada je utvrdilo postojanje neusklađenosti sa zahtijevanim solventnim kapitalom:

- 1) povećati nivo prihvatljivih sopstvenih sredstava za pokriće zahtijevanog solventnog kapitala, ili
- 2) smanjiti profil rizičnosti kako bi se obezbijedila usklađenost zahtijevanog solventnog kapitala sa visinom prihvatljivih osnovnih sopstvenih sredstava.”

Član 5

U članu 272 stav 5 mijenja se i glasi:

„(5) Agencija ima, u okviru procesa nadzora, razvijene odgovarajuće alate za praćenje poslovanja društva za osiguranje koji omogućavaju da se procijeni sposobnost društva za osiguranje da podnese moguće buduće događaje ili promjene ekonomskih uslova koji bi mogli nepovoljno uticati na finansijski položaj u društvu za osiguranje, identifikuje pogoršanje finansijskog položaja društva i prati način otklanjanja utvrđenog pogoršanja.”

Član 6

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 09-2/26-2/5

EPA 873 XXVIII

Podgorica, 3. mart 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva
Predsjednik,
Andrija Mandić, s.r.

627.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O STRANCIMA

Proglašavam **Zakon o izmjeni Zakona o strancima**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 03. marta 2026. godine.

Broj: 01-009/26-424/2
Podgorica, 6. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 3. marta 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENI ZAKONA O STRANCIMA*

Član 1

U Zakonu o strancima („Službeni list CG”, br. 12/18, 3/19, 86/22, 77/24 i 3/26) naziv člana 175a mijenja se i glasi: „Zloupotreba prava ili prevara“.

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 24-3/26-1/4
EPA 874 XXVIII
Podgorica, 3. mart 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva
Predsjednik,
Andrija Mandić, s.r.

*U ovaj zakon prenesene su Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2004/38/EZ od 29. aprila 2004. godine o pravu građana Unije i članova njihovih porodica na slobodno kretanje i boravak na teritoriji države članice, o izmjenama i dopunama Regulative (EEZ) br. 1612/68 i ukidanju direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ, Direktiva Savjeta 2003/109/EZ od 25. decembra 2003. godine o statusu državljana trećih zemalja koji imaju stalni boravak, Direktiva Savjeta 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. godine o pravu na spajanje porodice, Direktiva Savjeta 2009/52/EZ od 25. juna 2009. godine o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih država sa nezakonitim boravkom, Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/36/EU od 26. februara 2014. godine o uslovima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika, Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 96/71/EZ od 16. decembra 1996. godine o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/67/EU od 15. maja 2014. godine o sprovođenju Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjenama i dopunama Regulative (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj saradnji putem Informacionog sistema unutrašnjeg tržišta („Regulativa IMI“) i Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2018/957 od 28. juna 2018. godine o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga.

628.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O DRŽAVNIM
SLUŽBENICIMA I NAMJEŠTENICIMA

Proglašavam **Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o državnim službenicima i namještenicima**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 03. marta 2026. godine.

Broj: 01-009/26-426/2
Podgorica, 6. mart 2026. godine

Predsjednik Crne Gore,
Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 3. marta 2026. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA I
NAMJEŠTENICIMA*

Član 1

U Zakonu o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG”, br. 2/18, 34/19, 8/21, 37/22, 82/25 i 3/26) u članu 2 na kraju stava 2 tačka se briše i dodaju riječi: „kao i poslove koji nisu u vezi sa vršenjem javnih ovlašćenja i zaštitom javnog interesa”.

Član 2

U članu 34 stav 2 riječi: „može biti angažovano od strane državnog organa” zamjenjuju se riječima: „može zasnovati radni odnos u državnom organu pod istim uslovima kao i crnogorski državljanin”.

U stavu 3 riječi: „ne može zasnovati radni odnos u državnom organu iz člana 2 stav 1 ovog zakona” zamjenjuju se riječima: „ne može zasnovati radni odnos u državnom organu za vršenje poslova iz člana 2 stav 1 ovog zakona koji su u neposrednoj vezi sa vršenjem javnih ovlašćenja ili zaštitom javnog interesa”.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 23-2/26-1/9

EPA 872 XXVIII

Podgorica, 3. mart 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

*U ovaj zakon prenesena je Uredba 492/2011/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. aprila 2011. godine o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajemčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja.

629.

Afirmišući milenijumsko trajanje Crne Gore kao sastavnog dijela evropskog kulturnog i civilizacijskog prostora,

Izražavajući pripadnost **temeljnim vrijednostima** na kojima počiva Evropska unija,

Polazeći od **Deklaracije o nezavisnosti Crne Gore**, usvojene 3. juna 2006. godine, kojom se ubrzano integrisanje u Evropsku uniju potvrđuje kao strateški cilj naše države,

Poštujući odredbe **Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju** između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Republike Crne Gore, s druge strane, potpisanog 15. oktobra 2007. godine u Luksemburgu, kojim je uspostavljen pravni okvir za uzajamnu saradnju i regulisane obaveze Crne Gore kao aspiranta za članstvo u Uniji,

Ističući **Rezoluciju o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju**, usvojenu u Skupštini Crne Gore 27. decembra 2013. godine,

Uvažavajući **redovne izvještaje Evropske komisije o Crnoj Gori i rezolucije Evropskog parlamenta o Crnoj Gori**,

Imajući u vidu preporuke iz **deklaracija Parlamentarnog odbora Evropske unije i Crne Gore za stabilizaciju i pridruživanje (POSP)**,

Uzimajući u obzir **Reformsku agendu Crne Gore**, usvojenu na sjednici Vlade Crne Gore 26. septembra 2024. godine, kojom se definišu ključne mjere u procesu pristupanja Evropskoj uniji u oblastima javne uprave, ekonomije, pravosuđa, obrazovanja i socijalne politike,

Slijedeći **Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG) 2026–2027**, usvojen na sjednici Vlade Crne Gore 13. februara 2025. godine, kao osnovni plan ispunjavanja obaveza Crne Gore u pregovaračkom procesu,

Afirmišući dosadašnje **rezultate** postignute u procesu pristupnih pregovora Crne Gore s Evropskom unijom,

Cijeneći izuzetno visok stepen podrške **crnogorskih građana** procesu evropske integracije,

Poštujući snažnu podršku **Evropske komisije i država članica Evropske unije** procesu pristupanja Crne Gore,

U skladu sa **Poslovníkom Skupštine Crne Gore** koji propisuje nadležnosti Odbora za evropske integracije u razmatranju i praćenju procesa pristupanja Evropskoj uniji,

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 3. marta 2026. godine, donijela je

REZOLUCIJU O INTEGRACIJI CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU

1. Ulazak Crne Gore u Evropsku uniju predstavlja najvažniji strateški zadatak i cilj državne politike.

2. Skupština Crne Gore naglašava da će status punopravne članice Evropske unije stvoriti dugoročne pretpostavke za poštovanje nezavisnosti, jačanje sigurnosti, razvoj multietničke demokratije, afirmaciju principa vladavine prava i ekonomski prosperitet Crne Gore, u interesu svih građana.

3. Skupština Crne Gore izražava uvjerenje da Crna Gora može zatvoriti preostala pregovaračka poglavlja u procesu pregovora s Evropskom unijom do kraja 2026. godine.

4. Skupština Crne Gore prepoznaje nastavak ispunjavanja obaveza na putu pristupanja Evropskoj uniji kao apsolutni prioritet u narednom periodu.

5. Skupština Crne Gore se obavezuje na odnos maksimalne posvećenosti procesu evropske integracije, uvažavajući pozitivan politički momenat za proširenje EU.

6. Skupština Crne Gore iskoristiće sve institucionalne kapacitete u svrhu vođenja parlamentarne diplomatije sa ciljem snaženja podrške država članica ulasku Crne Gore u Evropsku uniju.

7. Skupština Crne Gore daće puni doprinos koordinisanom institucionalnom djelovanju sa Vladom Crne Gore i Predsjednikom Crne Gore, u interesu završetka pristupnih pregovora s Evropskom unijom u pomenutom roku.

8. Skupština Crne Gore daće puni doprinos unaprjeđenju saradnje sa predstavnicima organizacija civilnog društva i medijske zajednice, u svrhu jačanja društvenog konsenzusa u vezi sa procesom evropske integracije.

9. Skupština Crne Gore daće puni doprinos razvoju dobrosusjedskih odnosa i pružiti neophodnu podršku državama regiona u procesu evropske integracije.

10. Skupština Crne Gore zadužuje Odbor za evropske integracije da koordiniše realizaciju navedenih aktivnosti.

Broj: 00-71/25-5/5

EPA 779 XXVIII

Podgorica, 3. marta 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,

Andrija Mandić, s.r.

630.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore i člana 5 Odluke o otvaranju Parlamentarne istrage i formiranju Anketnog odbora radi prikupljanja informacija i činjenica o postupanjima državnih organa i drugih subjekata u slučaju dodjele koncesije za vjetroelektranu Možura, Skupština Crne Gore 28. saziva na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2026. godini, dana 6. marta 2026. godine, donijela je

ODLUKU

O IZBORU PREDsjedNIKA, ZAMJENIKA PREDsjedNIKA I PET ČLANOVA ANKETNOG ODBORA RADI PRIKUPLJANJA INFORMACIJA I ČINJENICA O POSTUPANJIMA DRŽAVNIH ORGANA I DRUGIH SUBJEKATA U SLUČAJU DODJELE KONCESIJE ZA VJETROELEKTRANU MOŽURA

Član 1

U Anketni odbor radi prikupljanja informacija i činjenica o postupanjima državnih organa i drugih subjekata u slučaju dodjele koncesije za vjetroelektranu Možura, biraju se:

1. Dritan Abazović za predsjednika;
2. Dejan Đurović za zamjenika predsjednika;
3. Za članove Odbora:
 - 1) Vasilije Čarapić,
 - 2) Duško Stjepović,
 - 3) Slađana Kaluđerović,
 - 4) Nikolla Camaj i
 - 5) mr Radinka Ćinćur.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj 00-74/26-10/1

EPA 870 XXVIII

Podgorica, 6. mart 2026. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva
Predsjednik,
Andrija Mandić, s.r.